

Γιώργος Φράγκας

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

με αντίστοιχες στα
Αγγλικά
Γαλλικά
Ιταλικά
Γερμανικά
Ισπανικά

Ο Γιώργος Φράγκας γεννήθηκε στον Βόλο, το 1949. Μεγάλωσε στη Λάρισα. Απασχολήθηκε ως διερμηνέας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Βρυξέλλες, 1980-2011). Τώρα, ζει στην Αθήνα.

Συντηρεί κι ένα μπλογκάκι:
<http://gfragas.blogspot.com>

ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΡΑΓΚΑΣ

G. FRAGAS

Ελληνικές παροιμίες

με αντίστοιχες στα

Αγγλικά

Γαλλικά

Ιταλικά

Γερμανικά

Ισπανικά

Greek Proverbs

and corresponding ones in

English

Français

Italiano

Deutsch

Espanol

Γιώργος Φράγκας, Ελληνικές παροιμίες
ISBN: 978-618-5147-17-4
Φεβρουάριος 2015

Σχεδιασμός εξωφύλλου, σελιδοποίηση:
Ηρακλής Λαμπαδαρίου
www.lampadariou.eu

Ο συγγραφέας φέρει την ευθύνη για την επιμέλεια του κειμένου.

Γιώργος Φράγκας (George Fragas)
Οικονόμου εξ Οικονόμων 11, Νέα Σμύρνη, Αθήνα, ΤΚ. 171 22
Τ.: 210 9424151
e-mail: gfragas@hotmail.gr

Εκδόσεις Σαΐτα
Αθανασίου Διάκου 42, 652 01, Καβάλα
Τ.: 2510 831856
Κ.: 6977 070729
e-mail: info@saitapublications.gr
website: www.saitapublications.gr

Άδεια Creative Commons
Αναφορά Δημιουργού – Μη Εμπορική χρήση
Όχι Παράγωγα έργα 3.0 Ελλάδα

Με τη σύμφωνη γνώμη του συγγραφέα και του εκδότη, επιτρέπεται σε οποιονδήποτε αναγνώστη η αναπαραγωγή του έργου (ολική, μερική ή περιληπτική, με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο), η διανομή και η παρουσίαση στο κοινό υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αναφορά της πηγής προέλευσης, μη εμπορική χρήση του έργου. Επίσης, δεν μπορείτε να αλλοιώσετε, να τροποποιήσετε ή να δημιουργήσετε πάνω στο έργο αυτό.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη συγκεκριμένη άδεια cc, διαβάστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/gr/>

ΣΥΜΒΟΛΑ (SYMBOLS)

// συγγενές (related)
αντίθετο (the opposite)

ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ

Οι παροιμίες είναι σε ομάδες. Στην πρώτη παροιμία κάθε ομάδας, μία λέξη (αυθαίρετα) είναι γραμμένη με ΚΕΦΑΛΑΙΑ(α).

Η συλλογή κινείται με βάση την αλφαβητική σειρά αυτών των λέξεων.

Συχνά, στα δεξιά, υπάρχει ένας μονολεκτικός εννοιολογικός χαρακτηρισμός με ΚΕΦΑΛΑΙΑ(β), καθώς και ο αντίστοιχος αγγλικός όρος π.χ. όποιος θέλει τον ΑΘΕΡΑ(α), βρίσκει την κακή του μέρα. ΤΕΛΕΙΟΘΗΡΙΑ(β)

Στο ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΗΜΜΑΤΩΝ (σ. 155-166) αναγράφονται ταυτόχρονα οι λέξεις (α) με μικρά γράμματα και οι λέξεις (β) με ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Στο ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΛΗΜΜΑΤΩΝ (σ. 167-171) χρησιμοποιείται το ίδιο σύστημα λέξεων (α) και λέξεων (β).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ	10
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΗΜΜΑΤΑ.....	155
ΑΓΓΛΙΚΑ ΛΗΜΜΑΤΑ	167

ΥΠΟΜΟΝΗ

PATIENCE

- ελ ΑΓΑΛΙΑ αγάλια γίνεται η αγουρίδα μέλι
το καλό το πράμα αργεί να γίνει
αγάλια αγάλια,βάθρακα,και θά `ρθει καλοκαίρι
time works wonders
slow and steady wins the race
softly softly catchee monkey
all good things come to him who waits
- fr petit à petit l'oiseau fait son nid
- it dar tempo al tempo
chi aspetta,Dio l'assetta
col tempo e con la paglia maturano le nespole
non ci son frutti sí duri che il tempo non maturi
- de Was lange währt,wird gut
Abwarten und Tee trinken
Gut Ding will Weile haben
Gemach fährt den Berg hinauf
Geduld und Fleiß erringt den Preis
- sp con paciencia se gana el cielo
poco a poco hila la vieja el copo
las cosas de palacio van despacio
- ελ ΑΓΙΑΣΕ ο μαχαιροβγάλτης και πουλάει κονισματάκια
ο διάολος εγέρασε,καλόγερος εγίνη
//καλόγρια στα γεράματα
- en //young whore,old saint
- it //il culo quando invecchia non pecca più
- de //Wenn der Teufel alt wird,wird er fromm
- sp el diablo,harto de carne,se metió fraile
//puta temprana,beata tardana
- ελ μικρός ΑΓΙΟΣ δοξολογία δεν έχει
άγιος που δεν θαυματουργεί,μήτε δοξολογείται
άγιος που δεν θαυματουργεί,λιβάνι δεν τού καίνε
άγιος που δεν θαυματουργεί,μήτε λιβάνι,μήτε κερι

//κατά τον άγιο και το κερί του
 en the saint who works no miracles has few pilgrims
 fr comme on connaît ses saints,on les honore
 it non credere al santo finché non ha fatto il miracolo
 sp a santo que no me agrada,ni padrenuestro ni nada

**ΜΟΡΦΩΣΗ
 EDUCATION**

ελ άνθρωπος ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ,ξύλο απελέκητο
 en better unborn than untaught

**ΤΕΛΕΙΟΘΗΡΙΑ
 PERFECTIONISM**

ελ όποιος ψάχνει τον ΑΘΕΡΑ,βρίσκει την κακή του μέρα
 διαλέγοντας,διαλέγοντας,επήρε τ'αποζούμια
 en leave well enough alone
 //to gild the lily
 fr le mieux est l'ένemi du bien
 it il meglio è nemico del bene
 sp escoger y escoger ,y lo peor haber
 lo mejor es enemigo de lo bueno

**ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ
 KINSHIP**

ελ το ΑΙΜΑ νερό δεν γίνεται-κι άμα γενεί ,δεν πίνεται
 το αίμα νερό δεν γίνεται-κι αν γίνει δεν θολώνει
 en blood is thicker than water
 it //il sangue non é acqua(επίσης σημαίνει:κάποιος είναι
 απο καλή πάστα)
 de Blut ist dicker als Wasser(φορτισμένο λόγω ναζισμού)

**ΠΡΟΕΞΟΦΛΩ
 ANTICIPATION**

ελ ΑΚΟΜΑ δεν τον είδαμε,Γιάννη τονε βγάλαμε
 το τηγάκι στη φωτιά και τα ψάρια στο γιαλό
 πριν να δούμε το γαμπρό,στολίζουμε τη νύφη

πότε αυγά,πότε πουλιά;
 τραβηχτείτε να περάσει το βόδι που θα πάω να φέρω
 en first catch your hare
 do not halloo till you are out of the wood
 don't count your chickens before they are hatched
 I wish you better meat than a running hare
 //don` t put the cart before the horse
 fr vendre la peau de l'ours
 il ne faut pas compter l'œuf dans le cul de la poule
 //mettre la charue avant les bœufs
 it non dire quattro se non l'hai nel sacco
 non vendere la pelle dell'orso prima di averlo abbattuto
 //dal detto al fatto c'è un gran tratto
 //tra il dire e il fare,c'è di mezzo il mare
 de Ungelegte Eier
 Man soll die Bärenhaut nicht verkaufen
 Das ist noch nicht in dem Topf,was kocht
 Ungefangene Fische sind nicht gut zu Tische
 //Man soll das Pferd nicht am Schwanz aufzäumen
 sp cantar victoria
 el cuento de la lechera
 hasta el rabo,todo es toro
 golpe contado,muchas veces errado
 no poner la venda antes de la herida
 no hay que vender la piel del oso antes de haberle matado
 //empezar la casa por el tejado
 //del dicho al hecho hay un gran trecho

ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ

UNBIASED

ελ αν δεν ΑΚΟΥΣΕΙΣ και τους δύο,δίκιο ποτέ μη δώσεις
 μην ακούς έναν και κρίνεις δύο
 άκου πάντα και τις δύο καμπάνες
 πρώτα να `ξετάζεις κι ύστερα να δικάζεις
 en hear both sides
 there are two sides to a story

fr écoutez l'autre son du cloche
//les torts sont toujours partagés

de Ein Richter soll zwei gleiche Ohren haben
Eines Mannes Rede ist keines Mannes Rede

ελ ΑΚΡΙΒΟΣ στα πίτουρα και φτηνός στ`αλεύρι
φειδωλός στα αναγκαία και στα περιττά περίσσιος

en penny wise,pound foolish.

fr économies de bouts de chandelle

de Er sammelt die Asche and verstreut das Mehl

sp hacer economias de chicha y nabo
derramadora de la harina,allegadora de la ceniza
//el chocolate de el loro

ΔΟΛΟΣ
DECEIT

ελ σαν πεινάσει η ΑΛΕΠΟΥ φαίνεται πως κοιμάται
αλλού είν`ο καλόγερος κι αλλού τα ράσα του
//σαν βγάζει η αλεπού λόγο,πρόσεχε τις κότες σου

en //when the fox preaches,beware your geese

de //List geht über Gewalt

sp detrás de la cruz está el diablo
cuando el diablo reza,engañarte quiere
la cruz en los pechos,y el diablo en los hechos

ΑΛΗΘΕΙΑ
TRUTH

ελ όποιος λέει την ΑΛΗΘΕΙΑ έχει τον Θεό βοήθεια
το σωστό σωστό
το σωστό να λέγεται

en speak the truth and shame the devil
truth's best ornament is nakedness

fr la vérité fuit les détours.

de Sprich die Wahrheit dem Teufel zum Trotz

sp la verdad y el agua ,clara
ANTIΘΕΤΟ #

- ελ η ΑΛΗΘΕΙΑ είναι σκληρή
 όποιος λέει την αλήθεια τού τρυπάνε το φέσι
- en truth hurts
 speak the truth and run
 truth has a scratched face
 follow not truth near the heels,lest it dash out your teeth
 he who speaks the truth must have one foot in the stirrup
- fr il n`y a que la vérité qui blesse
 //toutes les vérités ne sont pas bonnes à dire
- it la verità fa male
 il vero punge e la bugia unge
- de Wahrheit bringt Hass
 //Brüder,lagert euch im Kreise,sprecht die Wahrheit ,aber leise
 //Wer die Wahrheit zu predigen geht aus,kommt mit Beulen
 nach Haus
- sp la verdad es amarga
 las verdades duelen
 mal me quieren mis comadres porque digo las verdades
- ελ ΑΛΛΟΥ με ξεις,καλόγερε,κι αλλού έχω `γω τον πόνο
 αλλού με τρίβεις,Μάρω μου κι αλλού με σφάζει ο πόνος
- sp me duele un brazo,y me frotan el espinazo

METANOIA
REPENTANCE

- ελ ΑΜΑΡΤΙΑ λεγομένη,η μιση συχωρεμένη
- en confession is the first step to repentance
 a fault confessed is half redressed
- fr péché avoué est à demi pardonné
 qui se repent,est presque innocent
 //à tout péché misericorde
- it peccato confessato,mezzo perdonato
- de Bekannt ist halb gebüsst
 Einsicht ist der erste Schritt zur Besserung
 //Beicht macht leicht
- sp pecado confesado,medio perdonado

quien mal hizo y se arrepiente,bien lo entiende

//no hay pecado sin remisión

ANTIΘΕΤΟ #

en confess and be hanged

de Bekennen bricht den Hals

sp a la justicia y a la Inquisición,chitón

quien confiesa por su boca se condena

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ

HEREDITY

ελ ΑΜΑΡΤΙΑΙ γονέων παιδεύουσι τέκνα

γονιοί τα τρώνε τα ξινά -και τα παιδιά μουδιάζουν

en the father's sins are visited on the child

it le colpe dei padri ricadono sui figli

de Oft essen die Eltern Holzäpfel ,davon den Kindern die Zähne

stumpf werden

ΜΗ ΠΙΘΑΝΟ

IMPROBABLE

ελ ΑΝ η γιαγιά μου είχε αρχίδια,θα ήταν ο παππούς μου

νά `καναν οι μύγες μέλι-τρεις οκάδες στον παρά

αν κελαηδάει ο γάϊδαρος-γκαρίζουν και τ`αηδόνια

αν είχε αρχίδια η βάβω μας,θα τ`ν` έλεγαν παππούλη

αν κάναν όλα τα μελίτσια μέλι,θά` τρωγαν κι οι κατσιβέλοι

en if the sky falls,we shall catch larks

if ifs and ans were pots and pans,there'd be no trade for tinkers

///wishers and woulders are never good householders

fr si ma tante en avait,ce serait mon oncle

avec des si on mettrait Paris en bouteille

si le ciel tombait,il y aurait des alouettes prises

it se non ci fosse il se e il ma ,si sarebbe ricchi

se mia nonna avesse le ruote sarebbe un tram

col "se" e col "ma"si mette il mondo in un sacco

se il cielo rovinasse,si piglierebbero molti uccelli

de Wenn das Wörtchen "wenn"nicht wär

Wenn die Aber und Wenn nicht wären,würde niemand sich beschweren

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

COMPROMISE

- ελ στην ANABROXIA καλό ειν' και το χαλάζι
 απο το ντιπ κι ολότελα καλή κι η Παναγιώταινα
 όποιος δεν βρίσκει μαυρομάτα,φιλάει καιτσιμπλομάτα
- en beggars can't be choosers
 half a loaf is better than none
 //any port in a storm
- fr faute de grives on mange des merles
 mieux vaut peu que rien
 //c'est toujours ça de pris.
- it a chi é affamato,ogni cibo é grato
 lupo affamato mangia pan muffato
 in tempo di carestia il diavolo mangiava le mosche
- de In der Not schmeckt jedes Brot
 In der Not frisst der Teufel Fliegen
 Besser ein kleiner Fisch,als gar nichts auf den Tisch
- sp menos es nada
 a falta de pan buenas son tortas
 quando no hay lomo,de todo como
 a pan de quince días,hambre de tres semanas
 el que no tiene con quién,se acuesta con su madre

ΑΝΑΓΚΗ

NECESSITY

- ελ ΑΝΑΓΚΑ και Θεοί πείθονται
 η φτώχεια τέχνη εργάζεται(κι η πουτανιά φκιασίδι)
 η ανάγκη λει τον νόμο
 -και παπάς έγινες,χότζα; -έτσι τά φερ` η κατάρα!
- en necessity knows no law
 needs must when the devil drives
- fr nécessité fait loi
- it la necessità non conosce legge
 //quando l'acqua tocca il culo,tutti imparano a nuotare
 //la necessità aguzza l'ingegno
- de Not kennt kein Gebot

Muss ist eine harte Nuss
 sp la necesidad hace ley
 la necesidad carece de ley
 a buen hambre no hay pan duro
 //no hay tal universidad como la necesidad

**ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
 CONSEQUENCES**

ελ όποιος ΑΝΑΚΑΤΕΥΕΤΑΙ με τα πίτουρα τον τρων οι κότες
 μην σκαλίζεις τ`άχυρα,να μή σε φαν` οι ψύλλοι
 όποιος κοιμάται με σκύλους σηκώνεται με ψύλλους
 en he that touches pitch,shall be defiled
 fr qui touche à la poix s'embrouille les doigts
 it chi va al mulino,s'infarina
 chi maneggia il grasso,s'unge le dita
 de Wer Pech angreift,besundelt sich
 //Mitgefangen,mitgehangen
 sp quien con críos se acuesta,meado se levanta
 quien con perros se echa,con pulgas se levanta

ελ ο λύκος στην ΑΝΑΜΠΟΥΜΠΟΥΛΑ χαίρεται
 πότε θα γίνει ρεμπελιό,να κάνουμε ρεμούλα
 en it's good fishing in troubled waters
 fr in n'y a pêche qu' en eaux troubles
 it a fiume torbido guadagno di pescatore
 de Im trüben Wasser ist gut fischen
 Im Dunkeln ist gut munkeln
 sp a río revuelto,ganancia de pescadores

**ΑΝΑΚΟΛΟΥΘΟ
 INCOHERENCE**

ελ ΑΝΑΨ`ο γιαλός και κάηκαν τα ψάρια
 μονό δεν φτάνει και διπλό περισσεύει
 στο καλάθι δε χωράει,στο κοφίνι περισσεύει
 στο σακί δεν φτάνει και στο σακούλι περισσεύει
 και ρίξτε με στη θάλασσα να πλέω σαν τσεκούρι

en hence the Pyramids

a non-sequitur

fr voilà pourquoi votre fille est muette!

ελ ANEMOMΑΖΩΜΑΤΑ ,ανεμοσκορπίσματα(διαβολο-
σκορπίσματα)

en easy come,easy go

fr bien mal aquis ne profite jamais

de Wie gewonnen,so zerronnen

sp los dineros del sacristà cantando vienen y cantando se van

ΑΠΟΥΣΙΑ

ABSENCE

ελ οι ΑΠΟΝΤΕΣ έχουν άδικο

όλοι φταίνε,αλλά οι παρόντες εξαιρούνται

αλί-στον που λείπει απ`τον γάμο του

ο πελαργός στην ουρανό-τ`αβγά του στο τηγάνι

en the absent are never without fault,nor the present without excuse

fr les absents ont toujours tort

it gli assenti hanno sempre torto

de Der Abwesende muss Haar lassen

sp qui no está,no cuenta

ni ausente sin culpa,ni presente sin disculpa

ΜΑΤΑΙΟΠΟΝΙΑ

WASTED EFFORT

ελ τον ΑΡΑΠΗ για ν`ασπρίσεις το σαπούνι σου χαλάς

τον αράπη αν σαπουνίζεις,το σαπούνι αφανίζεις

τον αράπη να λευκάνεις,άδικα τον κόπο κάνεις

χάνεις κόπο και σαπούνι,σαπουνίζοντας γουρούνι

στου κουφού την πόρτα όσο θέλεις βρόντα

του κουφού κι αν τυμπανίζεις,του στραβού κι αν δείχνεις στράτα

//ράβε,ξήλωνε-δουλειά να μη σου λείπει

en you cannot teach an old dog new tricks

you cannot make a crab walk straight

fr peine perdue
 à laver la tête de l'âne,on perd son savon
 //tirer sa poudre aux moineaux
 //travailler pour le roi de Prusse
 //tout ça pour ça
 it sprecare il fiato
 de Vergebliche Mühe
 (Bei dem/da ist)Hopfen und Malz verloren
 sp //trabajar por el obispo

κακό ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
bad EXAMPLE

ελ όταν ο ΑΡΧΟΝΤΑΣ κλάνει,ο λαός το παρακάνει
 το ψάρι βρωμάει απ`το κεφάλι
 όντας κλάσ`ο νοικοκύρης,θε να χέσ`ο μουσαφίρης
 en like priest,like people
 the fish begins to stink at the head
 fr tel maître,tel valet
 it dal capo vien la tigna
 il difetto sta nel manico
 tale è il gregge,qual'è chi lo regge
 quale è il cappellano,tale è il sagrestano
 de Wie der Herr,so der Knecht
 Wie der Herr ,so's Gescherr
 sp de tal amo,tal criado

ΛΕΦΤΑ
MONEY

ελ τ`ΑΣΠΡΑ κατεβάζουν τ` άστρα
 άσπρα,κάστρα
 έχει και τρέχει
 έχος και παντέχος
 ο παράσ παράδεισος
 έχεις λιλιά,έχεις λαλιά
 έχεις γρόσα,έχεις γλώσσα
 έχεις φλουριά,έχεις θωριά

ο πελάτης έχει πάντα δίκιο
 έχεις λεφτά; -Χριστός Ανέστη!
 άσπρα στο πουγγί,ψάρια στο βουνί
 τα δώσα-δώσα τον Χριστό επαραδώσα
 όπου λείπουν τ'άσπρα,όλα είναι μαύρα
 ο πλούσιος όταν θέλει,ο φτωχός όταν έχει
 ο πλούσιος όσα θέλει,ο φτωχός όσα μπορεί
 η δύναμη στον άνθρωπο είναι το πορτοφόλι
 τ'ολόχρυσο το πάπλωμα κάθε πομπή σκεπάζει
 σέρνει ο λαγός το λέοντα με το χρυσό το ράμα
 ή με το γλυκό στο στόμα ή με το πουγγί στο χέρι
 με λαγούς και με περδίκια τ'άδικα τα κάνεις δίκια
 του μπαμπά μας η σακούλα βάζει καθενός μιά βούλα
 -καλά γαμείς,καλόγερε! -μέ τ'άσπρα μου ο καημένος!
 εμακρύναν οι ποδιές τους και σκεπάσαν τις πομπές τους
 τ'άσπρα λαλούν,τ'άσπρα μιλούν,τ'άσπρα`ν που κουβεντιάζουν

en money talks

a golden key opens every door
 a bribe enters without knocking
 when money talks,nobody walks
 a rich man's joke is always funny
 who greases his way travels easily
 pays your money,takes your choice
 a hare may draw a lion with a golden cord
 ///every man has his price

fr qui n'a rien,n'est rien

clé d'or passe partout

c'est le client qui commande

rien n'est plus éloquent que l'argent comptant

it il ricco quando vuole.....

senza lillero non si lallera

dove l'oro parla,ogni lingua tace

abbi pur fiorini,che troverai cugini

de Geld öffnet alle Türen

Geld regiert(zwingt) die Welt

So geht die Welt,ihr Gott ist Geld

Wer mit goldenen Kugeln schießt,der trifft gewiss

sp el dinero lo hace todo
 por dinero baila el perro
 poderoso caballero es Don Dinero
 //dádivas quebrantan peñas

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ SAVING

ελ ΑΣΠΡΑ μου γρόσια στις μαύρες μου μέρες
 το βιό μου στη βιά μου
 άσπρος παράς για μαύρη μέρα
 en saving is getting
 //save it for a rainy day
 fr garder une poire pour la soif
 it i quattrini bianchi van serbati pei giorni neri
 de Spare in der Zeit,so hast du in der Not
 sp quien guarda,halla

ΑΤΥΧΙΑ MISFORTUNE

ελ ΑΤΥΧΟΣ πάει να πνιγεί,στερεύουν τα πηγάδια
 //τους πέντε μήνες θλίβεται και τους εφτά λυπάται
 en he falls on his back and breaks his nose
 //what can go wrong will go wrong(Murphy's Law)
 fr un homme malheureux se noierait dans son crachat
 it ai sfortunati ghe piove sul culo anca a star sentai
 //la fortuna é bendata ma la sfiga ci vede benissimo
 de Pech haben
 Hans Huckebein,der Unglücksrabe
 sp al desdichado,poco le vale ser esforzado
 quien tiene mala suerte ni en vida ni en muerte

ΠΡΟΣΧΗΜΑ PRETEXT

ελ ΑΦΟΡΜΗ δεν είχαμε κι ο Θεός την έστειλε
 ήθελα κι εγώ να πέσω,τι καλά που μ`έσπρωξες!
 προφάσεις εν αμαρτίαις

//όποιον δεν τον αγαπούν,και τα χνώτα του βρωμούν
 //-`γγίξε με Γιάννη ,`γγίξε ,με! -μάννα, ο Γιάννης μ`ήγγιξε!
 en //give a dog a bad name and hang him
 fr //qui veut noyer son chien l'accuse de la rage
 de Wer gern zankt,findet leicht eine Ursache
 //Soll der Hund Schläge bekommen,so findet sich bald ein Stock
 sp siempre achaques ha de hallar el que a otro quiere hacer mal
 //achaques el viernes por no ayunarle
 //quien quiere quejarse presto halla achaques

ΠΕΙΣΜΑ
STUBBORNNESS

ελ ΑΦΡΙΖΕΙ,ξαφρίζει,τον παρά μου έδωσα(να σε φάω θέλω)
 το πείσμα βγάζει πρήσμα
 όσο θέλεις `ρμήνευε κι εγώ ό,τι ξέρω κάνω
 en a wilful man will have his way
 #better bend than break
 fr n'en faire qu'à sa tête
 it l'ostinatezza é dei muli
 de Einen Trotzkopf aufsetzen
 sp //malo es errar y peor perseverar

το ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
FINAL result

ελ πίσω την έχει η ΑΧΛΑΔΑ την ουρά
 τα πίσω απίδια έχουν ουρές,τα παραπίσω φούντες
 τα στερνά τιμούν τα πρώτα
 στο τέλος ξυρίζουν το γαμπρό
 μηδένα προ του τέλους μακάριζε
 //κατα τα έργα του,αλληλούια
 en it's the result that counts
 he laughs best who laughs last
 the opera isn't over till the fat lady sings
 there`s many a slip twixt the cup and the lip
 fr rira bien qui rira le dernier
 vin versé n'est pas avalé

il y a loin de la coupe aux lèvres
 //ce qui est differé n'est pas perdu
 it ride bene chi ride ultimo
 dulcis in fundo(iron)
 de Es ist noch nicht aller Tage Abend
 //Wohl anfangen ist gut,wohl enden ist besser
 //Zwischen Becher und Gaum' ist ein großer Raum
 sp al freír sera el reír
 al pagar sera la risa
 al fin se canta la gloria
 antes que acabes,no te alabes
 todo cerdo tiene su San Martin
 //de la mano a la boca se pierde la sopa

**APETH
 VIRTUE**

ελ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ κι αν μαραθεί,την μυρωδιά την έχει
 τα έχη πάνε κι έρχονται,η αρχοντιά `πομένει
 το διαμάντι κι αν μαυρίσει,αν το τρίψεις θα γυαλίσει
 en virtue never grows old
 de Tugend hat ewige Jugend
 Tugend hat eine tiefe Wurze
 sp la virtud dura y vence

**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
 COOPERATION**

ελ ΒΑΣΤΑ με να σε βαστώ,ν`ανεβούμε το βουνό
 το`να χέρι νίβει τ` άλλο,και τα δυό το πρόσωπο
 //κοίταξε με μ`ένα μάτι,να σε δω με δύο
 en one hand washes another
 many hands make light work
 one good turn deserves another
 fr une main lave l'autre
 it una mano lava l'altra
 oggi a me,domani a te
 //assai mani fan presto i pani

de Hilfst du mir,helf' ich dir!
 Eine Hand wäscht die andere
 sp hoy por mí,mañana por tí
 una mano lava a la otra y las dos el rostro
 //toma y daca

**ΣΠΑΤΑΛΗ
 WASTE**

ελ όποιος ΒΓΑΝΕΙ και δεν βάνει,εύκολα τον πάτο φτάνει
 δώσ'εδώ και δώσ'εκεί,πώς θα κάνουμε βρακί;
 δώσ'εδώ και δώσ'εκεί,πάει στον πάτο το σακί
 //ένα δουλεύει και δύο τρώει
 //όλοι τρων` το βιό μου,κι εγώ με τα δυό μου
 en waste not,want not
 it spendere spandere
 a furia di cavar,pozzo si secca
 chi fa tutte le feste,povero si veste
 non mettere e cavare seccherebbe il mare
 #chi la misura la dura
 #chi ha poco spenda meno
 de Verschwendung ist der Weg ins Armenhaus

**ΒΙΑΣΥΝΗ
 HASTE**

ελ όποιος ΒΙΑΖΕΤΑΙ σκοντάφτει
 πάω αργά γιατί βιάζομαι
 όποιος βιάζεται,βραδυάζεται
 η βιάση ψένει το ψωμί,μα δεν το καλοψένει
 η σκύλα απ`τη βιάση της γεννάει στραβά κουτάβια
 //βιάζεται σαν την χήρα στο κρεββάτι
 en slow but sure
 haste makes waste
 make haste slowly
 more haste,less spead
 //don`t run before you can walk
 fr hâte-toi lentement

//qui veut voyager loin ,ménage sa monture
 it chi va piano,va sano e va lontano(e chi va forte,va alla morte)
 chi ha fretta,indugi
 chi fa in fretta,ha disdetta
 la gatta frettolosa fa i gattini ciechi
 de Eile mit Weile
 Allgemach kommt auch ans Ziel
 sp cuanto más deprisa,más despacio
 vísteme despacio,que tengo prisa
 la prisa ne es buena consejera
 //a camino largo,paso corto
 //quien de prisa se determina,despacio se arrepiente
 lat festina lente

ΣΥΜΦΕΡΟΝ
INTEREST

ελ ο παπάς πρώτα ΒΛΟΓΑΕΙ τα γένια του
 τα καλά και συμφέροντα
 πίο κοντά ειν` το στόμα μου παρά το δικό σου
 ποιός έχει μέλι στο δάχτυλο και δεν το γλύφει;
 πρώτα τα γένια μου κι ύστερα των αποστόλων
 πότιζε τον ξένο κήπο,για να ξεραθεί ο δικός σου
 έξω απ` την ποδίτσα μου ακόμα κι η μανίτσα μου
 όταν ο σκύλος σου πεινά ,τους ξένους μην ταΐζεις
 διψάει η αυλή σου για νερό;-παρέξω μην το χύνεις
 //όλοι με την κούπα,κι ο παπάς με την κουρούπα

en charity begins at home
 to feather one's nest
 everyone looks after number one
 near is my shirt,but nearer is my skin
 fr charité bien ordonnée commence par soi-même
 faire son beurre
 par ici la bonne soupe!
 //faire venir l'eau à son moulin
 it il primo prossimo è se stesso

il mio signor Mestesso è il prossimo d'adesso
 de Jeder ist sich selbst der Nächste
 Sein Schäfchen ins trockene bringen
 Das Hemd ist mir näher als der Rock
 //Selber essen macht fett
 sp arrimar el ascua a su sardina
 barrer para casa//hacia adentro
 cada santo pide por su ermita
 antes son mis dientes que mis parientes

**ΑΝΟΛΟΚΛΗΡΩΤΟ
 INCOMPLETE**

ελ όλο το ΒΟΔΙ φάγαμε και στην ουρά αποστάσαμε
 en never do things by half
 //go the extra mile
 it #aver fatto trenta e fare anche trentuno
 sp //en el fin está la dificultad

**ΕΥΚΑΙΡΙΑ
 OPPORTUNITY**

ελ στη ΒΡΑΣΗ κολλάει το σίδερο
 κράτα το λαγό να κατουρήσει η σκύλα
 βάλτε τώρα που γυρίζει
 όταν σου τύχει,τρέχα το
 ο καιρός καιρό δεν δίνει
 όταν σείσουν την αχλάδαν,όσοι τύχουν τόσοι φάγαν
 en seize the day
 it's now or never
 take time by the forelock
 strike while the iron is hot
 sail while the winds blow
 time and tide wait for no man
 make hay while the sun shines
 opportunity seldom knocks twice
 not to let the grass grow under one's feet
 //opportunities,like eggs,come one at a time

//up for grabs
 //he who hesitates is lost
 fr prendre la balle au bond
 saisir l'occasion aux cheveux
 battre le fer quand il est chaud
 l'occasion est chauve par derrière
 pendant que le chien chie le loup s'en va
 it ogni lasciata è persa
 cogliere l'attimo fuggente
 batti il ferro finchè è caldo
 //altro giro,altro regalo
 de Gelegenheit hat vorn langes,hinten kurzes Haar
 Man muss die Gelegenheit beim Schopfe packen
 Man muss das Eisen schmieden,solange es heiß ist
 sp el que pestañea pierde
 a la ocasión la pintan calva
 coger la ocasión por los pelos
 si te dan el anillo,pon el dedillo
 al hierro candente batir de repente
 lat carpe diem

 ελ έτρεχε να μην ΒΡΑΧΕΙ κι έπεσε στο ποτάμι
 απο πέτρα σε λιθάρι
 απ`τη φωτιά στα κάρβουνα
 απ`τη Σκύλλα στη Χάρυβδη
 //έκαψε τα ρούχα του να μην τον τρων` οι ψύλλοι
 en out of the frying-pan into the fire
 to escape the rocks and perish in the sands
 //too far east is west
 fr se jeter à l'eau de peur de la pluie
 tomber de la poêle dans la braise
 //politique de Gribouille
 it cadere dalla padella nella brace
 de Vom Regen in die Traufe kommen
 Er flieht den Rauch und fällt ins Feuer
 //Den Teufel durch Beelzebub austreiben
 sp de Guatemala en Guatapeor

saltar de la sartén y dar en las brasas
salir de las llamas y caer en las brasas

ελ ο ΒΡΕΜΕΝΟΣ τη βροχή δεν την φοβάται
δεν φοβάται ο παστουρμάς τ' αλάτι
τί είχα,τί έχασα;

en he that is down fears not fall

de Ist der Ruf erst ruiniert,lebt sich's völlig ungeniert

ΕΡΓΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

DILIGENCE

ελ ΒΡΕΞΕ κώλο,φάε ψάρι
με πορδές δεν βάφονται αυγά
σκύψε για να μαζέψεις
βάλ' αλεύρι-φκιάσε πίτα
τα καλά κόποις κτώνται
κλεισμένο χέρι μύγες δεν πιάνει
αν δεν ξοδιάσεις,δεν θα σοδιάσεις
γλυκό το γάλα,το τυρί,πικρό το χάι-χούι
αν δεν ριπίσεις σκύβαλα,δεν τις μαυλάς τις κότες
έχει κόπο το σφουγγάτο ώσπου να σου πούνε «φάτο»
//δουλεμένα,ζηλεμένα

en no pain ,no gain

no cross,no crown

no sweet without sweat

no bees,no honey;no work,no money

ninety per cent of inspiration is perspiration

//you must lose a fly to catch a trout

fr rien sans peine

pas d'omelette sans cas ser d'oeufs

it chi dorme non piglia pesci

de Faul kriegt nichts ins Maul

Ohne Fleiß(Schweiß),kein Preis

sp no hay atajo sin trabajo

nunca mucho costó poco

no hay pan sin afan

quien quiere peces, que se moje el culo
 //la letra con sangre entra
 lat per aspera ad astra
 ad augusta per angusta

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ CONFORMITY

ελ όπως τον ΒΡΙΣΚΩ τον καιρό έτσι τον αρμενίζω
 εμείς οι Βλάχοι, όπως λάχει
 κατά τον τόπο κι ο τρόπος
 σ'έναν τόπο ήμουν κι ο,τι κάναν ήκανα
 -νύφη, όχι καθώς ήξερες, αλλά καθώς βρήκες
 στην Πάτρα Πατρινός και στο χωριό χωριάτης
 στον ξένο τόπο, ξένε μου, κάνε κι εσύ όπως κάνουν
 άφησ' εκείνα που' ξερες και πιάσ' αυτά που βρήκες
 en sail with the wind
 see how the wind blows
 take things as they come
 when in Rome, do as the Romans do
 //if you can't beat them, join them
 fr tendre la voile selon le vent
 //à la guerre comme à la guerre
 it navigare secondo il vento
 paese che vai, usanza che trovi
 de Den Mantel nach dem Winde drehen
 Man muss die Feste feiern, wie sie fallen
 //So manches Land, so manche Sitte
 sp cual el tiempo, tal el tiempo
 donde fueres, haz lo que vieres
 //bailarle a uno al son que le tocan

ΚΑΥΧΗΣΙΟΛΟΓΙΑ BOASTING

ελ ΒΡΟΝΤΑΝ όλα τα σίδερα, βροντάν κι οι σακοράφες
 μιλάν' τ' απορρυπαντικά, μιλάν' και τα λουλάκια
 εγώ'μαι δω, που σπω τ' αυγό

- μιλάν` όλοι,μιλάν κι οι κώλοι
 τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι;
 έκανε κι η μύγα αλώνι-και γυρίζει και μαζώνει
 εγώ ήμouνα στον πόλεμο κι η μάνα μου διηγούνταν
 με τη μιά μου θυγατέρα δεκαοχτώ γαμπρούς θα κάνω
 //τα κούφια καρύδια δεν βουλιάζουν
- en great boast,small roast
 great braggers,little doers
 they brag most who can do least
 all hat,no cattle(Texas)
 //empty vessels make the more noise
- fr faire la mouche du coche
 c'est la plus mauvais roue du chariot qui fait le plus de bruit
 les grands diseurs ne sont pas les grands faiseurs
- it anche le pulci fanno la tosse
 sono le botti vuote quelle che cantano
 gran vantatore,piccolo facitore
- de Leere Tonnen großer Schal
 Der schlimmste Rad am Wagen knarrt am lautesten
 Viel Prahlers und nichts dahinter
- sp quien menos vale,más presume
 al menear las avellanas,menos suenan las llenas que las vanas

ΑΔΡΑΝΕΙΑ

IN ACTION

- ελ όποιος γυρίζει μυρίζει κι όποιος κάθεται ΒΡΟΜΑΕΙ
 το ακίνητο νερό βρομάει
 το στεκάμενο νερό μαραγγιάζει
- en standing pools gather filth
 //better to wear out than to rust out
- it acqua che stagna,o puzza o magagna
- de Wer rastet,der rostet
 Stehendes Wasser stinkt, Gebrauchter Pflug blinkt

- ελ κατά φωνή και ΓΑΙΔΑΡΟΣ
 //ο ων ευλογητός,νάτος κι αυτός!

en speaking of the devil
 fr quand on parle du loup(on en voit la queue)
 it parlando del diavolo spuntano le corna
 de Wenn man den Teufel nennt,kommt er gerennt
 sp hablando del rey de Roma,por la puerta asoma
 lat lupus in fabula

ελ είπ`ο ΓΑΙΔΑΡΟΣ τον πετεινό κεφάλα
 ο αράπης τον αράπη μαυροτσούκαλο τον λέει
 έλεγ`ο κλανιάς του χέστη: -βάρδα,ρε ξεκλωμένει!
 είπ`ο βόθρος στο κοτέτσι: -καλέ,πώς μυρίζεις έτσι;
 έκατσ` η πομπή στη στράτα κι αναγέλα τους διαβάτες
 //του άλλου γίνεται γιατρός και του εαυτού του όχι
 //τα ξένα ψεγάδια φαίνονται
 //ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω
 //γέλασε η κατσικά που φάνηκε της προβατίνας ο κώλος
 //ο καθένας τα δικά του τα ρίχνει πίσω απο τη ράχη του
 en look who is talking!
 the pot calls the kettle black
 //it takes one to know one
 //people who live in glass houses should not throw stones
 fr la pelle se moque du fourgon
 it il bue dice cornuto all'asino
 da che pulpito viene la predica!
 //il più conosce il meno(iron)
 //chi ha tegoli di vetro,non tiri sassi al vicino
 de Der Blinde verlacht den Lahmen
 //Blick'erst auf dich,dann richte mich
 //Wer im Glashaus sitzt soll nicht mit Steinen werfen
 sp ningun jorobado se ve la joroba
 //quien dice di mí,mírese a sí

ΑΔΥΝΑΜΙΑ
WEAKNESS

ελ όταν πέσει το ΓΑΙΔΟΥΡΙ όλοι «τύφλα»του λένε
 ουαί!τοίς ηττημένοις

en if a man falls all will tread on him
 when a man is down,down with him cries the world
 fr crier haro sur le baudet
 qui perd,pèche.
 de Wer fällt ,über den läuft alle Welt
 sp todos contra el caído
 hojas caidas,todo el mundo las pisa

ZHMIA**LOSS**

ελ εμ ΓΑΜΗΜΕΝΟΣ εμ δαρμένος!
 και κερατάς και δαρμένος
 εκεί που μάς χρωστούσανε,μάς πήραν και το βόδι
 δεν φτάνει που μάς δείρανε,μάς πήραν και τη σκούφια
 //έχει τον κόπο διάφορο
 en adding insult to injury
 whipsawed
 //losers are always laughed at
 //losers are always in the wrong
 fr les battus paient l'amende
 avoir le dommage et le ridicule
 it aggiungere al danno la beffa
 cornuto e macciato(bastonato)
 de Wer den Schaden hat,braucht für den Spott nicht zu sorgen
 sp cornudo y apaleado

ΑΔΥΝΑΜΙΑ**WEAKNESS**

ελ έμαθαν πως ΓΑΜΙΩΜΑΣΤΕ και πλάκωσαν κι οι γύφτοι
 πήγα να πω τον πόνο μου και μού`πιασαν τον κώλο μου
 ηύρες με φτωχη και χήρα και γαμείς-με τέχνες τέχνες
 εκαλέσαν την γκαμήλα-ή για νερό ή για ξύλα
 en the weakest goes to the wall
 men leap over where the hedge is lowest
 fr où la haie est basse,tout le monde passe
 it a muro basso ognuno s'appoggia

dove la siepe è bassa,ognuno passa
de Wo der Zaun niedrig ist ,will jeder über

ελ άφησε το ΓΑΜΟ και πήγε για πουρνάρια
fr lâcher la proie pour l`ombre
sp dejar las uvas por los agraces

ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΑ

IMPATIENCE

ελ μέχρι να ΓΔΥΘΕΙ η νύφη,βγήκαν του γαμπρού τα μάτια
άντρα θέλω,τώρα τονε θέλω
τώρα σ`ηύρα,τώρα στάσου
όσο βιάζετ`η γριά,τόσο κόβετ` η κλωστή
en a watched pot never boils
Rome was not built in a day
fr Paris n'a pas été bâti en un jour
attente tourmente
de Rom ist auch nicht in einem Tag erbaut worden
sp quien espera desespera
//no se ganó Zamora en una hora
//hambre y esperar hacen rabiar

ΓΕΙΤΟΝΑΣ

NEIGHBOUR

ελ κάλλιο κακός χρόνος,παρά κακός ΓΕΙΤΟΝΑΣ
ο Θεός κι ο γείτονας
οι γείτονες είναι μισοί συγγενείς
άζωστος τρέχει ο γείτονας,κι ο συγγενής ζωσμένος
//γειτονικο,κολλητικο
en man is a god or a devil to his neighbour
fr qui a bon voisin a bon matin
it Dio ti salvi da cativo vicino,e da principiante di violino
de Böser Nachbar ,täglich Unglück
sp primero se ha de buscar el vecino que la casa
//buenas son mis vecinas pero me faltan tres gallinas

ελ τα πολλά τα ΓΕΛΙΑ φέρνουν κλάματα
 //το παίξε-παίξε φέρνει το κλάψε-κλάψε
 en he laughs ill that laughs himself to death
 de Übermut tut selten gut
 sp no rías tanto, que la mucha risa acaba en llanto

ΒΑΥΚΑΛΙΣΜΟΣ
SELF-DECEPTION

ελ όποιος θέλει να ΓΕΛΙΕΤΑΙ, βρίσκει να τονε γελούνε
 //όσο κοιμάται ο δυστυχής, κανείς μην τον ξυπνήσει
 en to deceive oneself is very easy

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
OBLIGATIONS

ελ όποιος έχει τα ΓΕΝΙΑ, έχει και τα χτένια
 τα μεταξωτά βρακιά θέλουν και `πιδέξιους κώλους
 βαρειά η καλογερική
 μεγάλα καράβια, μεγάλες φουρτούνες
 εγώ, βρακί, που σ' έσεσα, εγώ και θα σε πλύνω
 τέχνη θέλει το πριόνι κι όποιος το βαστά να ιδρώνει
 -θέλεις το τρανό χουλιάρι; -πάρε και μεγάλο φκυάρι
 //θέλει τέχνη το ραπάνι, κάθε τόπος δεν το κάνει
 //ούτε το καλό του, ούτε το βάσανό του
 //μήτε γουρούνια είχε ο παπάς-μήτε και θέλει να `χει
 //ας λείψει η καλωσύνη του μπροστά στα βάσανά του
 en // great honours are great burdens
 //if you can't stand the heat get out of the kitchen
 fr Noblesse oblige
 it gli onori sono oneri
 ogni carica è un carico
 chi ha la rogna se la gratti
 -hai voluto la bicicletta? -adesso pedala!
 de Große Ehr', groß` Bechwer
 //Wem der Schuh passt muss ihn anziehen
 sp cargos son cargas
 que cada palo aguante su vela

//quien te raspó que te pinte

**ΕΜΠΕΙΡΙΑ
EXPERIENCE**

ελ όσο ΓΕΡΝΩ τόσο θωρώ
γηράσκω αεί διδασκόμενος
//όσο να`ρθει η γνώση,πάει το γρόσι
en live and learn
older and wiser
//experience is the best teacher
fr le temps et l'usage rendent l'homme sage
it più si vive e più se ne sente
più si vive e più s`impara
fino alla bara sempre se ne impara
de Man lernt nie aus
Mit der Zeit wird man klug
Jahre lehren mehr als Bücher
sp muriendo y aprendiento
el saber no ocupa lugar
la vieja,muriendo,está aún aprendiendo
más sabe el diablo por viejo que por diablo
//quien dijo años,dijo desengaños

**ΓΕΡΟΥ σοφία
OLD MAN`S wisdom**

ελ όποιος δεν έχει ΓΕΡΟΝΤΑ,να δίνει ν`αγοράζει
γύρευε γέρου συμβουλή και παιδεμένου γνώση
en years know more than books
the best of the aged is his advice
it l'esperienza ha i capelli grigi
consiglio di vecchio e aiuto di giovane
de Je grauer,je schlauer
Guten Rat und guten Wein hole dir vom Alter ein
sp el viejo es bueno para consejo
del viejo,el consejo
quien no tiene un viejo,cómprelo a cualquier precio

ΓΕΡΑΜΑΤΑ

OLD AGE

- ελ ο ΓΕΡΟΣ κι αν στολίζεται,στον ανήφορο γνωρίζεται
 άσπρα μαλλιά στην κεφαλή,κακά μαντάτα στην ψωλή
 γεράματα,σκοντάματα
 άσπρα μαλλιά,μαύρα γαμήσια
 μαλλί μπαμπάκι,ψωλή φαρμάκι
 τον γέρο δεν τον ρωτάν πού πονάει
 του γέρου σκόνταμα,του χάρου μήνυμα
 ο γέρος πάει ή από πέσιμο ή από χέσιμο
 ασπρίσαν τα μαλλία,τα δύο γενήκαν τρία
 τα γεράματα,στην πλάτη έχουν γράμματα
 ανάθεμα δύο πράματα,η φτώχεια,τα γεράματα
 όταν γεράσει το δεντρί,ξεράδια δεν τού λείπουν
 ήρθε το καλοκαιράκι,στρίβει ο γέρος το μουστάκι
 του γέρου τα παιχνίδια σαν νερόβραστα κρεμμύδια
 έφτασ` η γριά στο Μάη κι έδωσε κλωτσιά στο Χάρο
 βάλε,γέρο,τα γυαλιά σου,για να κάνεις τη δουλειά σου
- en old age is a heavy burden
- fr vieillesse,maladie de nature
 il n'est pas vieux,mais il se souvient de loin(iron)
 lorsqu'un vieux fait l'amour,la mort court à l'entour
 quand la neige est sur la montagne,le bas est bien froid
- it sul quarto...anta,il prete canta
 chi ha degli anni,ha dei malanni
 passata la quarantina dolori e acciacchi ogni mattina
- de Alter kommt mit allerlei Beschwerden
- sp la vejez no viene sola
 no hay vieja sin queja
 a los sesenta,prepara tu cuenta
 catarro,casamiento,cagaleras y caída,son las cuatro ces que
 quitan al viejo la vida
- ANTIΘΕΤΟ #
- ελ άσπρα γένια,πούτσα δρένια
- en there's many a new piston under an old bonnet
- fr //l'âge n'est fait que pour les chevaux

it //il vecchio che si cura,cent'anni dura
 sp el viejo que se cura,cien años dura

**ΒΛΑΚΕΙΑ
 STUPIDITY**

ελ σαρανταπέντε ΓΙΑΝΝΗΔΕΣ ενός κοκόρου γνώση
 ζώα μικρά μετά μεγάλων
 έξυπνο πουλί ο βάτραχος
 πέντε βόδια,δύο ζευγάρια
 βόδι πήγε,βουβάλι γύρισε
 ανθρώπους και κτήνη σώζοις,Κύριε!
 υπάρχουν Λάκηδες,υπάρχουν και μαλάκηδες
 το μυαλό το σπείρανε κι όσοι προκάναν πήρανε
 και ρίχτε με στη θάλασσα να πλέω σαν τσεκούρι
 όταν ο Θεός έβρεχε μυαλό,αυτός κράταγε ομπρέλα
 να`χαν οι κουρούνες γνώση,να σου δίνανε καμπόση
 όλα του λωλού λωλά κι η τσουτσού του μέγα θαύμα
 κάποιου καίγονταν το σπίτι κι έλεγε -έχω τα κλειδιά
 αλί τον δέρνουν δεκαοχτώ και δεν τον δέρνει ο νους του
 με τον ήλιο τα βγάζω,με τον ήλιο τα βάζω,τί έχουν τα
 έρμα και ψοφάνε;

//μαλάκας άνθρωπος,χαρά Θεού

en fools are born,not made
 there's one born every minute
 some are wise and some otherwise
 fr si les cons volaient ,il ferait nuit
 quand on est bête,c'est pour longtemps
 si les cons volaient,tu serais chef d'escadrille
 it chi asino nasce,asino muore
 de Esel bleibt Esel
 Doof bleibt doof;da helfen keine Pillen
 sp tontos y locos nunca fueron pocos
 lo que Natura no da,Salamanca no lo presta

μη ΑΛΛΑΓΗ

no CHANGE

ελ όχι ΓΙΑΝΝΗΣ,Γιαννάκης
 μία απ`τα ίδια
 το βιολί βιολάκι
 τι Λωζάννη,τι Κοζάνη
 τι λάχανα,τι μπρόκολα
 τα ίδια της σχωρεμένης
 ήμουνα νιός και γέρασα
 τι Παπάγος,τι Πλαστήρας
 τί`χες,Γιάννη,τι`χα πάντα
 κρατάει χρόνια αυτή η κολώνια
 πάλι εμείς κι εμείς,πάλι Αληπασάς βελής
 τα ίδια,Παντελάκη μου,τα ίδια,Παντελή μου
 άλλαξε ο Μανολιός κι έβαλε την κάπα αλλιώς
 απόκρεψ`ο καλόγερος,κουκιά τού μαγειρεύουν
 ο ποντικός κι αν`λευρωθεί,ο γάτος τον γνωρίζει
 αν δεν σ`αρέσει ο τραχανάς,σού ψήνω και μπλιγούρι
 //μία η άλλη
 //δεν είναι σκατό,η γάτα τό`χεσε

en more of the same
 two of a kind
 the same old story
 much of a muchness
 it's as broad as it is long
 it comes to the same thing
 as like as two peas in a pod
 Tweedledum and Tweedledee
 six of one and half a dozen of the other
 //none the wiser
 //back to square one

fr c'est tout un
 une rengaine
 le même tabac
 la même ritournelle
 c'est jus vert et ver jus

c'est du pareil au même
 bonnet blanc, blanc bonnet
 plus ça change, plus c'est la même chose
 it la solita cantilena
 essere carne e ciccia
 sempre la solita minestra
 se non è zuppa, è pan bagnato
 cambiar la musica ma non i suonatori
 non so se l'è merda ma el can la ga cagada (Ven.)
 de Wie gehabt
 Jacke wie Hose
 Die selbe alte Leier
 Die alte Geschichte
 Das ist dasselbe in grün
 Das ist gehupft wie gesprungen
 sp el pan de cada día
 ¿así o asá qué más da?
 tres cuartos de lo mismo
 olivo y aceituno, todo es uno
 los mismos perros con diferentes collares
 tanto monta monta tanto, Isabel como Fernando
 //llámale hache

ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΟΡΤΗΣ

TOO LATE

ελ τώρα που`γινε η θάλασσα ΓΙΑΟΥΡΤΙ, χάσαμε τα κουτάλια
 όταν ήρθαν τα γένια, έχασα τα χτένια
 όταν δίνει ο Θεός τ` αλεύρι, παίρνει ο διάολος το σακί
 //καζάντησε η ψείρα μουνί και δεν ξέρει τι να το κάνει
 en the gods send nuts to those who have no teeth
 fr tel a du pain qui n'a point de dents
 it Dio manda il grano a chi non ha il sacco
 de Wenn es Brei regnet, hab'ich keinen Löffel
 sp Dios da habas a quien no tiene quijadas
 da Dios almendras al que no tiene muelas

ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ

CURIOSITY

- ελ το ΓΙΑΤΙ και το διότι φάγανε τον Παναγιώτη
σκάλνα-σκάλνα η κότα μας,έβγαλε το μάτι της
- en curiosity killed the cat
too much curiosity lost Paradise
//the fish will soon be caught that nibbles at every bait
- fr //mettre son nez partout
- de Kümmere nicht was andere machen,achte nur auf deine Sachen
- sp //quien las cosas mucho apura ,no tiene vida segura
//quien mal busca,presto le halla

ΘΥΜΟΣ

ANGER

- ελ το ΓΙΝΑΤΙ βγάζει μάτι
κάκιωσε(χόλιασε) ο καλόγερος κι έκαψε τα ρούχα(γένια)του
συγκράτα τα γινάτια σου,να μη σου βγουν τα μάτια σου
θύμωσε ο αγάς και δάγκωσε τα`αρχίδια του
//δώσε τόπο στην οργή
- en when wrath speaks,wisdom veils her face
keep your temper;no one else wants it
//when angry,count to ten
- fr la colère est mauvaise conseillère
- it il torto è di chi s'adira
a sangue caldo nessun giudizio è saldo
//non ti adirare a tuo danno
//chi spesso si sdegna,in se stesso non regna
- de Zorn weiß nicht was er tut
- sp por hacer mal a otro,sácome un ojo
cuanto se hace por despecho,es mal hecho

ΑΔΙΕΞΟΔΟ

DEADLOCK

- ελ μπρος ΓΚΡΕΜΟΣ(βαθύ) και πίσω ρέμα(λύκος)
κι έτσι κακά χερόβολα κι αλλιώς κακά δεμάτια
να στρέψω πίσω ντρέπομαι,να πάω μπρος φοβάμαι

στεριά με δέρνει ο άνεμος,πελάγου η Μπουμπουλίνα
 en catch 22
 a double bind
 between Scylla and Charybdis
 between a rock and a hard place
 between the hammer and the anvil
 doesn't know whether to shit or go blind
 damned if you do and damned if you don't
 caught between the devil and the deep blue sea
 //a no-win situation
 fr (pris)entre le marteau et l'enclume
 it tra l'incudine ed il martello
 trovarsi fra Scilla e Carriddi
 de Zwangslage
 In der Klemme sein
 In der Zwickmühle stecken
 Zwischen Hammer und Amboß
 sp entre la espada y la pared

TIMΩΡΙΑ
RETRIBUTION

ελ ΓΛΥΚΑ τα έφαγες,ξυνά θα τα ξεράσεις
 γλυκοφάγωμα,πικροχέσιμο
 ο Θεός αργεί,αλλά δεν λησμονεί
 τα γελάκια,τα γελάκια φέρνουν και τα κλαματάκια
 //κάμεις,λάβεις
 en the chickens are coming home to roost
 the comeuppance
 after feasting,fasting
 God is a sure paymaster
 what goes up must come down
 what goes around comes around
 after feasting,fasting
 fr tel qui rit vendredi dimanche pleurera
 it oggi in canto,domani in pianto
 a mangiar "Gaudemus",a pagar"sospiremus"

//una le paga tutte
 //rivedersi a Filippi
 //per un dì di gioia mille di noia
 de Auf Scherz folgt Schmerz
 Das dicke End kommt nach
 Auf Rosenmontag folgt Aschermittwoch
 Dir wird das Lachen schon noch vergehen
 //Auslöffeln was man sich eingebrockt hat
 //Was man sich eingebrockt hat,muß man auch auslöffeln
 sp quien rompe,paga
 a cada malo su pago
 cada cerdo tiene su San Martín
 quien bebe amargo,no escupe dulce
 //quien le hace,le paga
 lat in cauda venenum

ΚΑΛΟΠΙΑΝΩ
ENDEARMENT

ελ ή με το ΓΛΥΚΟ στα χείλη-ή με το πουγγί στο χέρι
 το καλό αρνί βυζαίνει απο δύο μανάδες
 καλημέρα είπαμε,κερδισμένοι βγήκαμε
 η γλυκιά γλώσσα βγάζει το φίδι απ`την τρύπα
 //ο λύκος έχει τ`όνομα κι η αλεπού τη χάρη
 en gently does the trick
 soft words win hard hearts
 fr jamais beau parler n` écorche la langue
 //on ne prend pas les mouches avec du vinaigre
 de Mit Speck fängt man Mäuse
 Ein gutes Wort findet einen guten Ort
 //Mit den Hut in den Hand kommt man durch das ganze Land
 sp más vale mañas que fuerzas
 más vale lamiendo que mordiendo
 hablar bien ,que camino se ahorra
 el hablar bien te abrirá puertas cien

ΛΟΓΟΣ
TALKING

ελ η ΓΛΩΣΣΑ κόκκαλα δεν έχει και κόκκαλα τσακίζει
είπες λόγο κι έκαψες λόγγο
τα πικρά λογάκια βγάζουνε ματάκια
//η γλώσσα κάστρα καταλεί και κάστρα θεμελιώνει
en words cut more than swords
#sticks and stones may break my bones, but words will never
hurt me
fr coup de langue est pire que coup de lance
it la lingua non ha osso, ma rompe il dosso
per la lingua si langue
de Scharfe Schwerter schneiden sehr, scharfe Zungen noch viel mehr
sp lengua malvada, corta más que espada
mas hiere mala palabra que espada afilada

ΣΥΜΒΟΥΛΗ
ADVICE

ελ όλον ρώταε τον κόσμο και την ΓΝΩΜΗ σου ακολούθα
όλον τον κόσμο ρώτα, και το μυαλό σου πρώτα
εξέταζε τη συμβουλή προτού την κάνεις γνώση
όσα σου λένε άκουγε κι όσα σου βγαίνουν κάνε
//σκέψου και πορέψου
en //take counsel only of your own head
de //Viel Rat ist Unrat
sp oye los consejos de todo el mundo, y sigue el tuyo

ΕΝΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
GIVING IN

ελ αν δεν ΓΟΝΑΤΙΖΕ η καμήλα δεν θα την φορτώνανε
en all lay load on the willing horse
fr //qui se fait brébis, le loup le mange
it //chi pecora si fa, lupo lo mangia
de Wer sich anspannen lässt, muss ziehen
Wer sich zum Esel macht, der muss Säcke tragen
//Wer sich zum Lamm macht, den fressen die Wölfe

sp a quien se hace de miel,se le comen las moscas

αξία ΓΕΡΟΥ
OLD,value of

ελ η ΓΡΙΑ η κότα έχει το ζουμί
en there's many a good tune played on an old fiddle
fr vieux boeuf fait sillon droit
on fait de bonne soupe dans un vieux pot
it gallina vecchia fa buon brodo
de Wer mit jungen Ochsen pflügt,macht krumme Furchen
sp buey viejo,da mayor patada en el suelo

ΑΛΗΘΕΙΑ
TRUTH

ελ ΓΥΝΑΙΚΟΥΛΕΣ μαλώνουν,αλήθειες λένε
en //the sting of a reproach is in the truth in it
it //burlando si dice il vero
sp dicen mal y dicen bien
riñen las comadres,y dícense las verdades
//burlando se dicen las verdades

ΓΥΝΑΙΚΑ
WOMAN

ελ πυρ,ΓΥΝΗ και θάλασσα
τρίχα μουνιού καράβι σέρνει
αν δεις καράβι σε βουνό,μουνί το έχει σύρει
γυναίκα δίχως φίμωτρο,αλί που θα την πάρει
όσα σέρνει η τρίχα γυναίκας,αμάξι δεν τα σέρνει
//το μερακλίδικο μουνί βουνά ξεθεμελιώνει
en man,woman and devil:the three degrees of comparison
// trust not a woman when she weeps
fr cherchez la femme
ce que femme veut,Dieu le veut
ce que diable ne peut,femme le fait
it chi dice donna ,dice danno
tira più un pelo di figa che un carro di buoi

bacco,tabacco e Venere riducono l'uomo in cenere
 //la donna è mobile(qual pium al vento)
 de Drei Fotzenhaare ziehen stärker als ein häufen Seil
 //Weiber-langes Haar,kurzer Sinn
 //Der Fuchs weiß viel,aber eine verliebte Frau noch mehr
 //Weib,Wind and Glück verändern sich jeden Augenblick
 sp más matan faldas que balas
 mas tira coño(mujer) que sogá
 tiran mas dos tetas que dos caretas
 cuando ellas dicen "quiero",Dios dice" bueno"
 //la mujer pata quebrada y en casa
 //mujer y melón-por el pezón

**ΑΛΛΑΓΗ
CHANGE**

ελ όποιος ΓΥΡΙΖΕΙ,μυρίζει
 τροχός που γυρίζει σκουριά δεν πιάνει
 en variety is the spice of life
 de stehendes Wasser stinkt,gebrauchter Pflug blinkt
 //Wer rastet,der rostet
 sp mudarse,para mejorarse
 lo variadito es lo mejorcito
 escarba la gallina y halla su pepita
 piedra movediza,nunca moho la cobija

**ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ
LENDING**

ελ ΔΑΝΕΙΚΑ κι αγύριστα
 γράφτα,κλάφτα
 τον φίλο σου εδάνεισες;ψάξε για άλλο φίλο!
 δώσ' μου το ψωμάκι σου να στο δίνω απο λίγο
 ο κακός χρεοφειλέτης ούτ' αρνιέται,ούτε πληρώνει
 //ζήτα μας παράδες-να μάς πιάσουν οι ζαλάδες
 en he that lends,gives
 in borrowing an angel,in repaying a devil
 lend your money and lose your friend

fr au prêter ami,au rendre ennemi
 prêter nuit à l`amitié
 qui prête aux amis,perd au double
 où commence l`emprunt,finit l`amitié

it chi presta,tempesta
 chi presta,male annesta

de Borgen macht Sorgen

sp quien prestó,perdió
 cosa prestada,casi perdida
 //hoy no se fía,mañana tampoco
 #quien me pide me despide

ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ
INCONSISTENCY

ελ ΔΑΣΚΑΛΕ που εδίδασκες και νόμο δεν εκράτεις
 //αν το λες και δεν το κάνεις,την υπόληψη σου χάνεις

en do as I say,not as I do
 fair words and foul deeds
 a man of words and not of deeds,is like a garden full of weeds
 #walk your talk
 #practice what you preach
 #put your money where your mouth is
 //a good example is the best sermon
 //precepts may lead,but examples draw
 //what the child sees is what the child does

fr // il faut prêcher d'exemple
 //bien dire fait rire,bien faire fait taire

it predicar bene e razzolar male
 ben dire e mal fare è se stesso condannare

de Schöne Worte,faule Taten
 Sie predigen Wasser und trinken Wein
 Mancher predigt aus der Bibel und lebt doch so übel
 //Gut Exempel,halbe Predigt
 //Worte sind so gut,wenn man danach tut
 //Der Lehrer wird hoch geehrt,der selber tut ,was er andern lehrt

sp buena palabra y triste fato

buenas palabras,y obras malas
 predicar vigilia y comer carne
 consejos vendo y para mí no tengo
 decir mal de las cartas,y jugar a dos barajas
 //predicar con el ejemplo

ΑΠΟΔΟΧΗ
 ACCEPTANCE

ελ και τα καλά ΔΕΧΟΥΜΕΝΑ και τα κακά δεχούμενα
 ό,τι βρέξει ας κατεβάσει
 -έφαγες το μέλι;-πιές και το ξίδι!
 το κρέας με το κόκκαλο πουλιέται
 -κοντό,μακρύ σου έπεσε;-παρ`το και φόρεσέ το
 en keep smiling
 grin and bear it
 to bite the bullet
 the show must go on
 take things as they come
 take the rough with the smooth
 what can`t be cured must be endured
 when life gives you lemons,squeeze out a smile
 //you win some,you lose some
 fr que sera sera
 vogue la galère
 la séance continue
 faire bonne mine à mauvaise jeu
 contre mauvaise fortune,bon cœur
 it prendere il mondo come viene
 fare buon viso à cattivo giuoco
 de In den sauren Apfel beißen
 Die Zähne zusammenbeißen
 Gute Miene zu bösem Spiel machen
 Das Unvermeidliche mit Würden tragen
 //Humor ist wenn man trotzdem lacht
 sp a lo hecho,pecho
 hacer de tripas corazón

a mal tiempo buena cara
 estar a las duras y a las maduras
 lo que no tiene remedio,remediado es

**KATANTIA
 DECLINE**

ελ απο ΔΗΜΑΡΧΟΣ κλητήρας
 ματαιότης ματαιοτήτων τα πάντα ματαιότης
 # απο μυλωνάς,δεσπότης
 en here today,gone tomorrow
 # from rags to riches
 fr la Roche Tarpéienne est proche du Capitole
 it dalle stelle alle stalle
 tornare di papa vescovo
 oggi mercante,domani vagante
 de Heute fix,morgen nix
 Heute Kaufmann,morgen Bettelmann
 sp hoy figura,mañana sepultura
 gloria vana,florece y no grana
 lat sic transit gloria mundi

**ΔΙΧΟΝΟΙΑ
 DISCORD**

ελ ΔΙΑΙΠΕΙ και βασίλευε
 κακό μαντρί γεμάτο λύκους
 Ρωμιών καυγάς,Τούρκων χαλβάς
 η ομόνοια χτίζει σπίτια κι η διχόνοια τα γκρεμίζει
 en divide and rule
 united we stand,divided we fall
 fr diviser pour régner
 it nemico diviso,mezzo vinto
 de Teile und herrsche
 Eintracht ernährt,Zwietracht verzehrt
 sp divide y vencerás
 división,destrucción
 la discordia aun al diablo es dañosa

pocos y mal avenidos,dalos por perdidos

**ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ
MATCHING**

- ελ στον ΔΙΑΟΛΟ διάολος και μισός
κατά τα σκατά και το φκυάρι
//βρήκε το μάστορη του
//μία αυτός,δέκα εγώ
- en diamond cut diamond
to fight fire with fire
set a thief to catch a thief
//tit for tat
//quid pro quo
//to meet one`s match
- fr à bon chat,bon rat
ripou contre ripou
à malin(salaud),malin et demi
- it duro con duro
al pan duro,dente acuto
asino duro,bastone durissimo
con la volpe convien volpeggiare
- de List gegen List
Bösem Aste scharfe Axt
//So du mir,so ich dir
//jemandem Paroli bieten
- sp a pícaro,pícaro y medio
a tal carne,tal cuchillo
a un traidor dos alevosos
//a pan duro,diente agudo
//donde las dan las toman
//encontrar uno la horma de su zapato

**ΑΕΡΓΙΑ
IDLENESS**

- ελ δουλειά δεν είχ`ο ΔΙΑΟΛΟΣ,γαμούσε τα παιδιά του
δουλειά δεν είχ`ο διάολος,τ`αρχίδια του ζυγίζει

ράβε,ξήλωνε,δουλειά να μη σου λείπει
 δουλειά δεν είχε το μουνί και μάθαινε τσαγγάρης
 αδειανός καλόγερος μύγες εκοντάρευε(ψύλλους εμου-
 νούχιζε)
 μιά γριά κάτω στη Μέκκα ξύλινες ψωλές πελέκα
 //σε δουλειά να βρισκόμαστε
 en the devil finds work for idle hands(...for idle glands!)
 an idle brain is the devils workshop
 fr qui ne fait rien,fait mal
 l'oisivité est la mère de tous les vices
 it l'ozio è il padre di tutti i vizi
 niente facendo s'impara a far male
 un uomo ozioso è il capezzale del diavolo
 de Müssiggang ist aller Laster Anfang
 Müssiggang ist des Teufels Ruhebank
 sp a buenos ocios,malos negocios
 cuando el diablo no tiene que hacer,con el rabo mata moscas

**ΛΑΘΟΣ
MISTAKE**

ελ το ΔΙΣ εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού
 en //fool me once,shame on you,fool me twice,shame on me
 //the first fault are theirs that commit them-the second theirs that
 permit them
 fr on ne se laisse pas prendre deux fois
 it l'asino,dov'è cascato una volta,non casca più
 errare è umano,perseverare è diabolico
 de Der Esel geht nur einmal aufs Eis
 sp una vez engañan al cuerdo
 humano es peccar,diabolico perseverar
 //a la primera,perdón;a la segunda con el bastón

**ΕΡΓΑΣΙΟΜΑΝΗΣ
WORKAHOLIC**

ελ η πολλη ΔΟΥΛΕΙΑ τρώει τον αφέντη
 απ' το θέρο ως τις ελιές δεν απολείπουν οι δουλειές

en all work and no play makes Jack a dull boy
workaholic

**ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ
EXPLOITATION**

ελ ΔΡΥΟΣ πεσούσης πας ανήρ ξυλεύεται
τ'αποθαμένου το πουγγί ανάποδα γυρίζει
fr quand l'arbre est à terre,tout le monde court aux branches
it sopra l'albero caduto,ogmuno corre à far legna
quando la casa bruccia tutti si scaldano
de Wenn der Baum gefallen ist,so macht ein jeder Holtz
sp del árbol caído,todos hacen leña

ελ οι Χιώτες πάνε ΔΥΟ-ΔΥΟ
δεύτερο μάτι,καλό μάτι
en two heads are better than one
fr deux avis valent mieux qu'un
it vedono più quattro occhi che due
de Vier Augen sehen mehr als zwei
sp más ven quatro ojos que dos

**ΤΕΛΕΣΙΑΔΙΚΟ
DEFINITIVE**

ελ ό,τι ΕΓΙΝΕ έγινε
en it's no use crying over spilt milk
you cannot unscramble eggs
//that's the way the cookie crumbles
fr à chose faite point de remède
//à la guerre,comme à la guerre
it cosa fatta capo ha
il fatto non si puó disfare
acqua passata non macina più
de Geschehen ist Geschehen
sp a lo hecho,pecho
no hay que mirar atrás
el palo dado ni Dios lo quita

no se puede desandar lo andado

ΑΝΗΣΥΧΙΑ

WORRY

ελ οι ΕΓΓΟΙΕΣ κόβουν γόνατα κι οι λογισμοί γερνούνε
 en hang care
 care is no cure
 care killed the cat
 fr //tête de fou ne blanchit jamais
 de Sorge macht vor Zeiten grau
 sp cuidados y años hacen al hombre cano

ΥΠΟΣΧΕΣΗ

PROMISE

ελ ΕΙΠΑ ΞΕΙΠΑ
 Τάξουλας και μη Δώσουλας
 άλλα λένε το βραδύ-κι άλλα κάνουν το ταχύ
 τα λόγια του είναι στέρα,σαν του Μαρτιού το χιόνι
 en promises are like pie-crust,made to be broken
 vows made in storms are forgotten in calm
 a man apt to promise is apt to forget
 de Einen Rückzieher machen
 Menschen und Wind ändern sich geschwind
 //Heute hü und morgen hott
 sp donde dije digo digo Diego
 como no soy ríó,atrás me vuelvo
 a la noche ,chichirimoche,y a la mañana,chichirinada

ΕΛΠΙΔΑ

HOPE

ελ ...
 en hope springs eternal
 #give a man enough hope and he'll hang himself
 fr tant qu'il y a de la vie,il y a de l'espoir
 it finché c'è vita c'è speranza
 l'ultima a morire é la speranza

de Wenn Hoffnung nicht wär',so lebt'ich nicht mehr
 //Gott lässt sinken,aber nicht ertrinken
 sp hasta morir todo es vida
 con la esperanza se vive
 Dios aprieta,pero no ahoga
 de ilusiones vive el hombre
 salen los cautivos cuando son vivos

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ
OPTIMISM

ελ κάθε ΕΜΠΟΔΙΟ για καλό
 ουδέν κακόν αμιγές καλού
 en every cloud has a silver lining
 it's an ill wind that blows nobody any good
 a blessing in disguise
 //sweet are the uses of adversity
 //when one door shuts,another opens
 fr à quelque chose malheur est bon
 it tutto è salute
 non tutti i mali vengono per nuocere
 ogni pié in t'el culo trà avanti un passo
 de Kein Schaden ohne Nutzen
 alles hat seine guten Seiten
 sp no hay mal que por bien no venga

ελ ENAN χορό χορεύουμε κι ένα τραγούδι λέμε
 σ'ένα καζάνι βράζουμε και έναν πόνο λέμε
 δύο ψάρια τηγανίζονταν και το`να τ`άλλο δεν πίστευε
 en we are all in the same boat
 it essere nella stessa barca
 de wir sitzen alle in einem Boot

ελ ας μ` αγαπάει ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ κι ας με μισούν οι διάκοι
 it andare in Paradiso a dispetto dei Santi

ΕΧΘΡΟΣ**ENEMY**

ελ τον ΕΧΘΡΟ σαν φεύγει,δώσ' του τόπο να περάσει
 en for a flying enemy make a golden bridge
 it a nemico che fugge,ponti d'oro
 sp a enemigo que huye,diez bendiciones

ΕΘΙΜΑ**CUSTOMS**

ελ κάθε τόπος και ΖΑΚΟΝΙ,κάθε μαχαλάς και πράξη
 en so many countries,so many customs
 it //ció che s'usa non fa scusa
 //l'uso fa legge
 de Andere Länder,andere Sitten
 Wo's der Brauch ist,legt man die Kuh ins Bett
 sp en cada tierra,su uso

ΖΗΛΕΙΑ(και φθόνος)**ENVY**

ελ αν είχ' η ΖΗΛΕΙΑ ψώρα,θα γέμιζ' όλ' η χώρα
 είδ' ο βάτραχος πως πεταλώναν τ' άλογο,σήκωσε κι αυτός
 το πόδι του
 en if envy were a fever,all mankind would be ill
 it se l'invidia fosse febbre,tutto il mondo ne avrebbe
 de Wenn Neid brennte wie Feuer,wäre das Holz nicht so teuer
 sp si la envidia fuera tiña

ΦΡΟΥΔΕΣ ΕΛΠΙΔΕΣ**VAIN HOPES**

ελ ΖΗΣΕ,Μαύρε μου(Μάη μου),να φας τριφύλλι
 κούνια που σε κούναγε
 τρέχα γύρευε και Νικολό καρτέρει
 κάθου,κυρά,κι ανάμενε,να κάνω γιό να πάρεις
 κάτσε,κόρη,απάντρευτη,να κάνω γιό να πάρεις
 en jam tomorrow
 pie in the sky

fr ne meurs,cheval,l'herbe te vient!
 it aspetta e spera
 aspetta cavallo,che l'erba cresce
 chi di speranza vive,disperato muore
 chi vive nella speranza,muore a stento
 de Das kannst du in den Schornstein schreiben
 Hoffen und harren macht manchen zum Narren
 sp esperate sentado
 quien de ilusiones vive,de desengaños muere

ΠΡΟΦΑΣΗ
EXCUSE

ελ όποιος δεν θέλει να ΖΥΜΩΣΕΙ,δέκα μέρες κοσκινάει
 πότε ο Γιάννης δεν μπορεί,πότε ο κώλος του πονεί
 θέλω ν'αγιάσω κι οι διαόλοι δεν μ'αφήνουν
 εδώ βαθειά,εκεί ρηχά ,πού να πάω να πνιγώ;
 //οι νυφίτσες όλο τη ρόκα της ακαμάτρας πάν` και κλέβουν
 en //idle folks lack no excuses
 it chi non ha voglia di lavorare,perde l'ago e il ditale
 de //Faule haben allzeit Feiertag
 sp a nadie le faltan razones
 achaques al jueves para no ayunar al viernes
 no hay mayor dificultad que la poca voluntad
 excusas busca el que de hacer la cosa no gusta
 a quien la cosa no quiere,nunca le falta un achaque
 ελ τους ΖΩΝΤΑΝΟΥΣ αγάπαγε και τα μνημόσυνα άστα
 sp el muerto al hoyo y el vivo al bollo

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ
NOVELTY

ελ κάθε ΘΑΥΜΑ τρεις ημέρες και το παραθαύμα τέσσερις
 en novelty wears off fast
 it's a nine days` wonder
 //a flash in the pan
 fr //chose accoutumée,rarement prisee

it //granata nuova spazza ben tre giorni
 sp la maravilla dura un solo día

**ΒΟΥΛΗΣΗ
 WILL**

ελ σαν ΘΕΛΕΙ η νύφη κι ο γαμπρός,τύφλα νάχει ο πεθερός
 δεν υπάρχει δεν μπορώ,υπάρχει δεν θέλω
 //έκλασ`η νύφη,σχόλασ`ο γάμος
 //εγώ σ`έχτισα,φούρνε,κι εγώ θα σε γκρεμίσω
 //όπου θέλει ο τσουκαλάς κολλάει τ`αυτιά του τσουκαλιού
 en where there is a will,there is a way
 //when the will is ready,the feet are light
 //the difficult is done at once,the impossible takes a little longer
 fr vouloir,c'est pouvoir
 //impossible n`est pas français
 it volere è potere
 dove la voglia è pronta,le gambe sono leggere
 //chi ha il mestolo in mano,fa la minestra a modo suo
 de Wer will,der kann
 sp querer es poder
 quien quiso,hizo
 más hace el que quiere,que el que puede

**ΟΜΟΝΟΙΑ
 CONCORD**

ελ η ΙΣΧΥΣ εν τη ενώσει
 κακό χωριό τα λίγα σπίτια
 όσο αραιώνουν τα παλούκια ,τόσο αδυνατίζει ο φράχτης
 en many dogs soon catch the hare
 united we stand,divided we fall
 fr l'union fait la force
 it l'unione fa la forza
 de Eintracht bringt Macht
 Viele Hunde sind des Hasen Tod
 Bündnis macht die Schwachen stark
 //Viele Hände machen bald ein Ende

sp la concordia es invencible

**ΕΡΓΑ
DEEDS**

ελ εδώ σε θέλω,ΚΑΒΟΥΡΑ,να περπατάς στα κάρβουνα
ιδού η Ρόδος,ιδού και το πήδημα
στον κατήφορο κυλιέται κι η χελώνα
ο καλός караβοκύρης στην φουρτούνα φαίνεται
αν είσαι μέλισσας παιδί,κέντα με ως εκείνη
όπου μιλούν τα πράματα,τα στόματα σωπαίνουν
//είναι πολλοί μπαρμπέρηδες για του σπανού τα γένια

en easier said than done
all talk and no action
put your money where your mouth is
the proof of the pudding is in the eating
when the going gets tough,the tough gets going

fr c'est au pied du mur qu'on juge le maçon

it all'opera si conosce il maestro
ognuno sa navigare col buon vento

de Das Werk lobt den Meister

sp la buena obra al maestro honra
por la muestra se conoce el paño
la obra alaba al maestro
!ahí te quiero ver!

**ΑΔΥΝΑΤΟΝ
IMPOSSIBLE**

ελ τι ν`ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ,τι ν`το ζουμί του
απ`τον τράγο γάλα
πιάσ`τ` αυγό και κούρευ`το
τι ν` η μύγα,τι ν`το ξίγκι της
από λαγό τυρί κι από λαφίνα γάλα
ουκ αν λάβοις παρά του μη έχοντος
άρμεγε λαγούς και κούρευε χελώνες
πιάσ`τον τυφλό και πάρ`του τα μάτια
χιόνι στο σουβλί κι αέρα στο πηρούνι

- πιάσ' τον γυμνό και πάρ' του τα ρούχα
 σήκω τον λαγό και πάρε του την κάπα
 πιάσ' τον κασίδη και πάρε το μαλλί του
 πιάσ' τον τζιτζικα και πάρ' του τα ρούχα
 έμπα στα γυφτόπουλα,διάλεξε τ' ασπρότερο
 από τ' αβγότσουφλο μαλλί κι από το νύχι γάλα
 πήρε του αυγού τ' απέξω και της ελιάς το απομέσα
 θα κουρέψουμε τη γάτα και θα φκιάξουμε μιά κάπα
 δώσ' μου,γέρο,την τσουτσού σου να ραβδίσω αχλάδια
 //με τ' αχείλι πού'χω σε φιλώ
 //ένα δεμάτι αβγά και μιά σούβλα γάλα
 //πόθε να πιάσεις αχινό και να μη σ'αγκυλώσει;
 //αυτή η στάνη αυτό το τυρί βγάζει
- en you can't skin a flint
 of nothing comes nothing
 a bald head is soon shaven
 it's very hard to get a stocking off a bare leg
 you cannot get blood out of a stone/out of a turnip
- fr à l'impossible nul n'est tenu
 on ne saurait tondre un œuf
 la plus belle fille du monde ne peut donner que ce qu'elle a
- it non si può cavar sangue da una rapa
- de Den Bock melken
 Ein Glatzkopf ist schwer zu rupfen
 Niemand kann über seinen Schatten springen
 Wo nichts ist, hat der Kaiser sein Recht verloren
- sp pedir peras al olmo
 menos da una piedra
 al asno no pidas lana
 nadie da lo que no tiene
 a no poder, en balde es querer
 //poner puertas al campo
- el ΚΑΔΗΣ γαμεί τη μάνα μας-σε ποιόνε θα κριθούμε;
- en he whose father is judge, goes safe to his trial
 //there is one law for the rich and another for the poor
 //not guilty, but don't do it again

it //anche il diritto ha bisogno di aiuto
 sp quien el padre tiene alcalde,seguro va a juicio

TIMIOTHHTA

HONESTY

ελ ΚΑΘΑΡΟΣ ουρανός αστραπές δεν φοβάται
 #κάλλιο να σου βγει το ΜΑΤΙ παρά το όνομα
 en honesty is the best policy
 a clear conscience is a soft pillow
 fr une conscience sûre est un bon oreiller
 it male non fare,paura non avere
 //l'oro non piglia ruggine
 de Ein gutes Gewissen ist das beste Ruhekipfen
 sp cría fama y échate a dormir

ΠΑΡΩΝ

PRESENCE

ελ αν ΚΑΘΕΣΑΙ στη θέση σου,κανείς δεν σε σηκώνει
 κάτσε,κότα μου,στ`αυγά σου να κλωσσήσεις τα πουλιά σου
 //άφησε τον γάμο και πήγε για πουρνάρια
 en who loves to roam,may lose his home
 fr qui va à la chasse perd sa place
 it chi sta bene non si muova
 chi va all'osto perde il posto
 chi va a Roma perde la poltrona
 de Aufgestanden,Platz vergangen
 sp oveja que bala pierde bocado
 el que va a Sevilla pierde su silla
 quien tiene buen asiento,no haga movimiento

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

APPEARANCES

ελ αλλού τα ΚΑΚΑΡΙΣΜΑΤΑ κι αλλού γεννούν οι κότες
 αλλού το όνειρο κι αλλού το θάμα
 αλλού αστράφτει κι αλλού βρέχει
 αλλού ο καλόγερος κι αλλού τα ράσα του

όσοι φορούν μαχαίρι,δεν είν`όλοι μαγέροι
 ο λύκος έχει τ`όνομα κι η αλεπού τη χάρη
 άλλος είν`ο Θοδωρής κι άλλος κείνος που θωρείς
 αλλού βαράν τα τούμπανα κι αλλού γίνετ`ο γάμος
 αλλού χτυπάει το νερό κι αλλού βροντάει ο μύλος
 αλλού βροντούν οι κανονιές κι αλλού χτυπούν τα βόλια
 //ο δαίμονας εις τα βουνά,τα έργα του στους κάμπους
 en //never judge by appearances
 fr //il ne faut pas se fier aux apparences
 it ognun c'ha gran coltello,non è boia
 //quel che si vede non è di fede
 //le apparenze ingannano
 de //Der Schein trügt
 sp unos tienen la fama y otros cardan la lana

 ελ από ΚΑΚΗ κολοκυθιά μήτε κολοκυθόσπορο
 απ`του διαόλου το μαντρί μήτ`ερίφι μήτ`αρνί
 //στων ζουρλώνε το χωριό κι ο γνωστικός βλαμμένος
 en //I wouldn't touch it with a bargepole(with a ten foot pole)

ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ

VANITY

ελ μπρος στα ΚΑΛΗ,τι ν`ο πόνος
 en beauty knows no pain
 you've got to suffer to be beautiful
 fr souffrir pour être beau
 de Wer schön sein will,muss leiden

 ελ κάνε το ΚΑΛΟ και ρίχ`το στο γιαλό
 en virtue is its own reward
 make the best and leave the rest
 fr bien faire et laisser dire
 it la virtù è premio a se stessa
 fa il bene e scordati,fa il male e pensaci
 de Tue recht und scheue niemand
 Die Tugend ist sich selbst ihr Preis

sp haz bien y no mires a quien

ΔΙΟΠΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
PERSPICACITY

ελ ΚΑΛΟΜΕΛΕΤΑ κι έρχεται
σκέψου και πορέψου
κοντά στο νου κι η γνώση
τι κάνει νιάου νιάου στα κεραμίδια
είδε χέρι το βυζί; δέξου,μουνί,μαντάτα
όταν μαυρίζ' ο ουρανός,περίμενε τη μπόρα
τον κώλο βάζεις μάγερα;σκατά σου μαγειρεύει
-είν' αλάργα το σκοτάδι;-κλείσ' τα μάτια να το δεις
ψώρα ακούς στη γειτονιά σου;ψωροβότανο κονόμα
ό,τι ακούς στη γειτονιά σου,πάντεχε και στα δικά σου
τούμπανα στη γειτονιά σου;δέξου τα και στην αυλή σου
//Κυριακή,κοντή γιορτή
//γειτονικό,κολλητικό

en ask not for whom the bell tolls
put two and two together

de Steht des Nachbars Haus in Brand,ist der Schaden vor der
Hand
//Nachtingall,ich hör` dich trapsen

sp cuando el río suena agua lleva
cuanto las barbas del vecino veas cortar,pon las tuyas a remo-
jar
//por el beso empieza eso
//boca con boca pronto se desboca

ελ κάλλιο πέντε και στο χέρι παρά δέκα και ΚΑΡΤΕΡΗ

en a bird in the hand is worth two in the bush

fr il vaut mieux tenir que courir
un tiens vaut mieux que deux tu l'auras

it pochetti,ma sicuretti
meglio un uovo oggi,che una gallina domani
è meglio un tieni-tieni,che cento piglia-piglia

de Besser ein Spatz in der Hand als eine Taube auf dem Dach

sp más vale pájaro en mano,que ciento volando

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
CONSEQUENCES

ελ όποιος λυπάται το ΚΑΡΦΙ,χάνει το πέταλο

en for want of a nail(the shoe/the battle is lost)

a little leak will sink a great ship

//to cut corners

fr pour un clou,Martin perdit son âne

it per un chiodo si perde un ferro

per un punto Martín perse la capa

de Wer das Löchlein nicht zustopft,muss das Loch zustopfen

sp por un clavo se pierde una herradura

ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΣ
APPRENTICE

ελ στου ΚΑΣΙΔΗ το κεφάλι

αρχάρης μαστροχαλαστής

en a barber learns to shave by shaving fools

//trial and error

it alla barba dei pazzi,il barbiere impara a radere

de In anderer Leute Küche ist gut kochen lernen

sp en la barba del loco aprenden todos a rapar

escarmentar en cabeza ajena

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
CONSEQUENCES

ελ όποιος ΚΑΤΟΥΡΑΕΙ στη θάλασσα,το βρίσκει στο αλάτι

καλά να πάθεις

ήθελές τα κι έπαθές τα

ό,τι σπείρεις θα θερίσεις

ό,τι πράξεις θα εισπράξεις

κουκιά έφαγε,πορδές `φραίνεται

κάμεις καλό,κάμεις κακό,θα`ρθει γυρεύοντάς σε

ποιός μαγειρεύει ψέμματα,στο πιάτο του τα βρίσκει

en as you sow so shall you reap

sow the wind and reap the whirlwind
 it serves him right
 //piss not against the wind
 fr qui sème le vent,récolte la têtèpète
 l`effet boomerang
 //il faut payer les pots cassés
 //le retour de manivelle
 it chi la fa,l'aspetti
 merda manda,merda speta
 chi semina spine,non vada scalzo
 chi semina vento,raccoglie tempesta
 //chi piscia contro vento,se sporca le braghe/si bagna la camicia
 de Wie die Saat,so die Ernte
 //Gegen den Mond pissen(spucken)
 //Man muss die Sache selbst ausbaden
 sp si escupes al cielo-en la cara te caerá
 //quien mea contra el viento,se moja la camisa

ελ μόνός ΚΑΥΓΑΣ δεν γίνεται
 -μαλώνουμε,γειτόνισσα;-στα νύχια στέκομαι!
 en it takes two to make a quarrel
 //there are two sides to a story
 fr //les torts sont toujours partagés
 it il diavolo non letica mai solo
 de //Wenn zwei zanken,haben beide Unrecht
 sp dos no se pelean(no riñen),si uno no quiere

ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

PROMISES

ελ όπου ακούς πολλά ΚΕΡΑΣΙΑ,πάρε και μικρό καλάθι
 δέκα τα λέμε κι ένα το βρίσκουμε
 σε παινεμένη απιδιά μην πας με μέγα σάκο
 en promises,promises
 much cry,little wool
 he is poor indeed that can promise nothing
 fr grand prometteur,petit donneur

promettre et tenir sont deux
 it parole tante,fatti pocchi
 molto fumo e poco arrosto
 de Viel Geschrei und wenig Wolle
 Wer viel verspricht hält selten etwas
 sp mucho ruido,pocas nueces
 promesa larga,víspera de nada
 mucho prometer,ni dar,ni hacer

ΖΗΛΕΙΑ**ENVY**

ελ κάλλιο «ρε τον ΚΕΡΑΤΑ»,παρά «ρε τον φουκαρά»
 κάλλιο να σε ζηλεύουνε,παρά να σε λυπούνται
 κάλλιο `χω να με βλαστημούν,παρά να με λυπούνται
 en better be envied than pitied
 fr mieux vaut faire envie que pitié
 it meglio invidiati che compianti(compatiti)
 de Lieber Neid als Mitleid
 Besser beneidet als beklagt/als bemitleidet
 sp más vale envidia,que lástima
 mejor es ser envidiado que apiadado

ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ**ARBITRARY**

ελ Γιάννης ΚΕΡΝΑΕΙ και Γιάννης πίνει
 έχει το χέρι και το μαχαίρι
 δικό μου το πεπόνι,δικό μου και το μαχαίρι
 en to be judge and jury
 fr être juge et partie
 de In eigener Sache kann niemand Richter sein

ΓΚΡΙΝΙΑ**COMPLAINING**

ελ να ΚΛΑΙΓΟΝΤΑΙ οι χήρες,αμ να κλαίγονται κι οι πα-
 ντρεμένες;
 αντίς να βογγήσει το βόδι,βογγάει τ`αμάξι

εδώ οι πέτρες καίγονται,τα ξύλα τί να πούνε;
 εφτά νομάτοι δυό ψωμιά κι εγώ ο καημένος ένα
 έβγαλ'ο σπανός δυό τρίχες και τον έφαγαν τα γένεια
 //στο καλάθι δεν χωράει,στο κοφίνι περισσεύει
 en some people are never satisfied
 de Wasch mich,aber mach'mich nicht nass!
 sp poco mal y bien quejado
 tu con la queja ,y yo con la pérdida
 //quien quiere quejarse,presto halla achaques

ΚΛΕΦΤΗΣ
THIEF

ελ τα ΚΛΕΨΙΜΕΙΚΑ δεν φτουράνε
 en ill got ,ill spent
 fr bien mal acquis ne profite jamais
 it la farina del diavolo va sempre in crusca
 il diavolo fa le pentole ma non i coperchi
 de Böser Gewinn fährt bald dahin
 sp bien mal adquirido a nadie ha enriquecido

ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΙΑ
DISPROPORTION

ελ ΚΟΙΛΟΠΟΝΑ το βουνό κι έκαν'έναν ποντικό
 πολύ κακό για το τίποτα
 en much ado about nothing
 fr la montagne a accouché d'une souris
 //finir en queue de poisson
 //tourner en eau de boudin
 it molto fumo e poco arrosto
 la montagna partorí un topolino
 partoriscono i monti e nasce un topolino
 de Viel Lärm um nichts
 Der kreißende Berg hat ein Mäuslein geboren
 //Es ging aus wie das Hornbergerschießen
 sp el parto de los montes
 mucho ruido y pocas nueces

ελ όπου λαλούν πολλοί ΚΟΚΟΡΟΙ,αργεί να ξημερώσει
 πολλά καλά κουμάντα,το καράβι με την μπάντα
 en too many cooks spoil the broth
 all chiefs and no Indians
 fr trop des cuisiniers gâtent la sauce
 it i troppi cuochi guastano il brodo
 tanti galli a cantar,non fa mai giorno
 de Viele Köche verderben den Brei
 sp el mandar no quiere par

ΠΡΟΦΑΝΕΣ
 OBVIOUS

ελ χωριό που φαίνεται ΚΟΛΑΟΥΖΟ δεν θέλει
 //το καλό πράμα δεν θέλει τελάλη
 //τί κάνει νιάου-νιάου στα κεραμίδια
 en //good wine needs no bush
 fr //à bon vin,point d'enseigne
 it //al buon vino non occorre frasca
 de //Gute Ware lobt sich selbst
 //Nachtingall,ich hör`dich trapsen
 sp //el buen paño en el arca se vende

ΕΠΙΚΑΙΡΟ
 TIMELY

ελ κάθε πράμα στον καιρό του κι ο ΚΟΛΙΟΣ τον Αυγουστο
 καιρός φέρνει τα λάχανα,καιρός τα παραπούλια
 κάθε πουλάκι στο κλαδί με τον καιρό του κελαηδεί
 en there is a time and place for everything
 all in good time
 //first things first
 fr il y a un temps pour tout
 //ne pas mettre la charrue devant les bœufs
 it ogni cosa ha il suo tempo
 de Alles zu seiner Zeit
 sp cada cosa en su tiempo y los nabos en Adviento
 //dar tiempo al tiempo

//no por mucho madrugar,amanece más temprano
 //con el tiempo maduran las uvas

ΣΥΜΦΕΡΟΝ

INTEREST

- ελ ψόφησε το βόδι,πάει η ΚΟΛΛΗΓΙΑ μας
 έφαγα την κότα σου,έχεσα στην πόρτα σου
 όλη μέρα «Καλογιάννη» και το βράδυ «Κακογιάννη»
 όσον καιρό θερίζαμε «Βασίλη» και «Βασίλη» και σαν
 αποθερίσαμε- όξω,μωρέ κασίδη
 //πού σε είδα,πού σε ξέρω
 //ζέει ο τέτζερης,ζει η φιλία
 //τη φιλία του γυρεψούλη χάρισέ του τη να φύγει
 //τα καλά του Γιάννη θέμε και τον Γιάννη δεν τον θέμε
- en fairweather friend
 cupboard love
- fr passée la fête,adieu le saint
 adieu,paniers,vendanges sont faites
- it passata la festa,gabbato lo santo
 avuta la grazia, gabbato lo santo
 doglia passata,comare dimenticata
 cessato il guadagno,cessata l'amicizia
 //tanto è l'amore,quanto è l'utile
 //amico di buon tempo mutasi col vento
 //amico di ventura,molto briga e poco dura
- de Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan,der Mohr kann gehen
 Aus den Bett,aus dem Sinn
 //Wer bringt ist willkommen
- sp comida hecha,compañía deshecha
 si te he visto no me acuerdo
 a río pasado,santo olvidado
 en tiempo de higos,no faltan amigos
 quitósele el culo al cesto,y acabóse el parentesco

ΠΑΡΑΣΙΤΙΣΜΟΣ

SCROUNGING

ελ με ξένα ΚΟΛΛΥΒΑ μακαρίζει τους γονιούς του
 συχώριο με ξένα κόλλυβα

it farsi grandi a spese altrui

ελ ΚΟΝΤΗ γυναίκα πέρδικα,ψηλή καλαμαντάνα

it //donna bassa,malandrina

sp //el perfume bueno en bote pequeño

ΑΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΑ

COMMUNICATION

ελ ο ένας το ΚΟΝΤΟ του κι ο άλλος το μακρύ του

ο ένας όρτσα κι ο άλλος φόρτσα

χίλιοι άνθρωποι,χίλιες γνώμες

δύο νομάτοι,τρεις κουβέντες

en so many men,so many opinions

fr autant des têtes,autant d'avis

it cento teste,cento cappelli

chi la vuol calda e chi la vuol fredda

de Viele Köpfe,viele Sinne

Viele Köpfe gehen schwer unter einen Hut

sp uno dice y otro contradice

cuantas cabezas,tantos pareceres

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

CHARACTER

ελ -πώς,πάνε,ΚΟΡΑΚΑ,τα παιδιά σου;-όσο πάνε και μαυρίζουν!

από κόρακα κρα

είπε κι η κουρούνα κρα

η οχιά κι αν κελαιΐδησει,πάλι οχιά θα`ναι

ξεψυχάει ο κόκορας-το μάτι του στις κόττες

της γάτας το φτερούγισμα μέχρι τα κεραμίδια

η πορδή κι αν δεν βρωμάει,πάντα πορδή είναι

ο λαγός κι αν κρύβεται-τ`αφτιά του φαίνονται

ο βλάχος άρχος κι αν γενεί,πάλι βλαχιά μυρίζει

γάϊδαρος είν' ο γάϊδαρος κι ας ηφορά και σέλλα
 όποιος γεννιέται μελανός, ποτέ του δεν ασπρίζει
 αλί που τό'χει η κούτρα του να κατεβάζει ψείρες
 τον αράπη για ν' ασπρίσεις, το σαπούνι σου χαλάς
 χωριάτης άρχος κι αν γενεί, σκατένια έχει τη χάρη
 ο λύκος κι αν εγέρασε κι άσπρισε το μαλλί του-
 μήτε τη γνώμη άλλαξε, μηδέ την κεφαλή του/βουλή του
 δύσκολο τό'χω να γενεί χοίρου τριχιά μετάξι-
 χωριάτης άρχος να γενεί, να'χει ανθρωπιά και τάξη

en you cannot make a silk purse out of a sow's ear
 nature is stronger than nurture
 the leopard never changes its spots
 a wolf hankers for sheep even at his last gasp
 what is bred in the bone will come out in the flesh
 fr chassez le naturel, il revient au galop
 plus tire nature que cent chevaux
 dans sa peau mourra le loup
 tel au berceau, tel au tombeau
 //tomber du côté où l'on penche
 it chi nasce lupo, non muore agnello
 il lupo perde il pelo, ma non il vizio
 vizio per natura, sino alla fossa dura
 de Die Katze lässt das Mäusen nicht
 Natur zieht stärker als sieben Stiere
 Ein Aff bleibt Aff, werd' er König oder Pfaff
 Der Wolf ändert das Haar und bleibt wie er war
 Aus einem Ackergaul kann man kein Reitpferd machen
 sp la cabra (siempre) tira al monte
 toda criatura torna a su natura
 el hijo de la gata, ratones mata
 genio y figura hasta la sepultura
 quien nace lechón, muere cochino
 la mona vestida de seda, mona se queda
 muda el lobo los dientes, mas no las mientes
 //cada uno hace de las suyas

ελ ΚΟΡΑΚΑΣ κοράκου μάτι δεν βγάζει

μεταξύ κατεργαράιων ειλικρίνεια
 en there is honor among thieves
 fr les loups ne se mangent pas entre eux
 it cane non mangia cane
 tra ladri non ci si ruba
 de Eine Krähe hackt den andern keine Augen aus
 //Sie verstehen einander wie Diebe beim Jahrmarkt
 sp un lobo a otro no se muerde
 entre bueyes no hay cornadas
 //pregunta a mi compañero si yo soy ladrón

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ

NOVELTY

ελ καινούργιο ΚΟΣΚΙΝΑΚΙ μου και πού να σε κρεμάσω
 άμαθος βρακίν εφόρει,κάθε πάτημα το `θώρει
 en new things are fair
 fr tout nouveau tout beau
 il n'est ferveur que de novice
 it di novello tutto è bello
 scopa nuova scopa bene
 de Neue Besen kehren gut
 Neukommen,willkommen
 Neues klingt,Altes hinkt
 sp cántaro nuevo hace buen agua
 cosa nueva todo el mundo lo aprueba

ΜΙΜΗΤΙΣΜΟΣ

APEING

ελ ότι ο ΚΟΣΜΟΣ κι ο Κοσμάς
 sp ¿dónde va Vincente?donde va la gente
 donde una cabra va,allá quieren ir todas

ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ

INSUFFICIENT

ελ ένας ΚΟΥΚΚΟΣ δεν φέρνει την άνοιξη
 με μία τσεκουριά το δέντρο δεν κόβεται

en one swallow does not make a summer
 //one example makes no rule
 fr une hirondelle ne fait pas le printemps
 //une fois n'est pas coutume
 it una rondine non fa primavera
 de Einmal ist keinmal
 sp uno y ninguno, todo es uno
 ni un dedo hace mano, ni una golondrina verano
 //un caso no hace regla

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ APPEARANCES

ελ απ' έξω ΚΟΥΚΛΑ κι από μέσα πανούκλα
 η θήκη σίδερο και ξύλο η λεπίδα
 μπρος Πάσχα και πίσω Σαρακοστή
 έξω ωραία μαλλιά, μέσα ωραία κασίδα
 άντρας θωριακός και σώβρακα χεσμένα
 από πάνω κόκκινο κι από κάτω κόσκινο
 γαρούφαλο στ' αυτί και κασίδα στην κορφή
 καλός καλός ο χοίρος μας, μα βγήκε χαλαζιάρης
 άσπρο είναι και το χιόνι, μα το πατούν οι σκύλοι
 ο κώλος μας ξεβράκωτος κι η σκούφια μας με φιόρα
 από έξω μπέλλα μπέλλα κι από μέσα κατσιβέλα // δεν ωφέλα
 θεωρία επισκόπου (=άγιος) και καρδιά μυλωνά (=κλέβει στ' αλεύρι)
 //μορφή αγγέλου, ψυχή διαβόλου
 //γλυκόστομος και πικρόσκωτος
 en //all that glitters is not gold
 //appearances are deceptive
 //beauty is only skin-deep
 fr souvent la plus belle pomme est véreuse
 belle braguette et rien dedans
 //être et paraître sont deux
 //il ne faut pas se fier aux apparences
 it bella in vista, dentro trista
 in panno fino sta la tarma
 de Außen fix-innen nix

- Außen hui-innen pfui
 Außen Putz,innen Schmutz
 Schönes Angesicht verkauft einen grindigen Arsch
 //Der Schein trügt
 sp una buena cara todo lo tapa
 la apariencia hermosa,y por dentro es otra cosa
- ελ πήγε για μαλλί και βγήκε ΚΟΥΡΕΜΕΝΟΣ
 πήγαινε για χρίσμα κι έφαγε κλύσμα
 πήγαμε να πιάσουμε και μάς τσακώσανε
 έσκαβε λάκκο αλλουνού κι έπεσε ο ίδιος μέσα
 //αντι για λαγό έβγαλε αρκούδα
 //το έξυπνο πουλί απ`τη μύτη πιάνεται
 //είπα να τον σκιάξω και με λαχτάρησε
 //η πονηρή αλεπού πιάνεται απ`τα τέσσερα
- en the biter bit
 boomerang
 it backfired
 hoist in his own petard
 he is too clever for his own good
- fr l'arroseur arrosé
 tel est pris qui croyait prendre
- it andar per lana e tornarsene tosi
 far come i pifferi di montagna(che andarono per suonare e furono suonati)
- de Wer andern eine Grube gräbt,fällt selbst hinein
- sp ir por lana y volver trasquilado
 salirle a uno el tiro por la culata
 donde las dan las toman
 //mucho sabe la zorra,pero más el que la toma
- ελ όποιος κάηκε στο ΚΟΥΡΚΟΥΤΙ,φυσάει και στο γιαούρτι
- en once bitten,twice shy
 the burnt child dreads the fire
- fr chat échaudé craint l'eau froide
- it cane scottato teme l'acqua fredda
- de Gebrühte Katze scheut auch das kalte Wasser

sp gato escaldado,del agua fría huye
 //al espantado,la sombra le espanta

ελ στους ΚΟΥΦΟΥ την πόρτα όσο θέλεις βρόντα
 πέρα βρέχει
 φωνή βοώντος εν τη ερήμω

en none so blind as those who won't see
 he can't see for looking

fr il n'est pire sourd que celui qui ne veut pas entendre

it fare orecchie da mercante
 non c'è peggior sordo di chi non vuol sentire

de Taube Ohren machen
 Rufer in der Wuste
 Nicht sehen wollen ist die ärgste Blindheit

sp non hay peor sordo quel que no quiere oír
 a lo que no te agrada,haz que no oyes nada
 predicar en desierto sermón perdido
 //hacer oídos de mercader

ΥΠΕΡΒΟΛΗ

EXCESS

ελ να ΚΟΨΟΥΜΕ το χέρι να κάνουμε κουτάλι
 γι' αυτό έκαψα τα ρούχα μου να μη με τρων οι ψύλλοι
 //πονάει κεφάλι,κόψει κεφάλι

en to cut off his nose to spite his face
 burn not your house to frighten the mice
 overkill
 //to take a spear to kill a fly
 //to throw out the baby with the bathwater

de Blinder Eifer schadet nur
 Sich ins eigene Fleisch schneiden
 Den Teufel mit Belzebub austreiben

sp para destetar al choto,matar la madre

ελ όσα δεν φτάνει η αλεπού τα κάνει ΚΡΕΜΑΣΤΑΡΙΑ

en sour grapes

I never liked it, anyway
 fr ils sont trop verts
 it fare come la volpe e l'uva
 de der Neid der Besitzlosen
 dem Fuchs sind die Trauben zu sauer
 sp las uvas no estaban maduras

**ΠΕΡΙΠΛΕΚΩ
 COMPLICATE**

ελ αφήσανε τα ήμερα και ΚΥΝΗΓΟΥΝΕ τ' άγρια
 fr chercher midi à quatorze heures
 it # non bisogna andar troppo per il sottile
 de Warum einfach, wenn es auch kompliziert geht?

**ΥΠΕΡΒΟΛΗ
 EXCESS**

ελ το πολύ το ΚΥΡΙΕΛΕΗΣΟΝ το βαριέται κι ο Θεός
 en more than enough is too much
 you can have too much of a good thing
 too much of a thing is good for nothing
 fr pas trop n'en faut
 it per la legge del fil di ferro
 de Überfluss macht Überdruss
 Zu wenig und zu viel ist des Teufels Spiel
 sp bastante es mejor que demasiado
 lo poco agrada y lo mucho enfada

**ΠΡΟΚΑΛΩ
 PROVOCATION**

ελ ΛΑΓΟΣ τη φτέρη έτριβε, κακό της κεφαλής του
 πάει γυρεύοντας
 τα θέλει ο κώλος του
 ήθελές τα κι έπαθές τα
 με κώλο μιλάς; πορδές ακούς!
 τί γυρεύει η αλεπού στο παζάρι;
 τί γυρεύει η αλεπού στα γουναράδικα;

κότα κακαρίζοντας,φίδι βγαίνει,τρώει την
 η γριά δεν είχε διάολο κι αγόρασε γουρούνι
 -Βασίλη,κάτσε φρόνιμα,να μείνεις νοικοκύρης
 σκάλνα σκάλνα η κότα μας,έβγαλε το μάτι της
 μην πεις του πηγαδιού «μπα»,να μη σου πει «α»
 πό`χει κεφάλι γυάλινο ας μην χτυπά στην πέτρα
 όποιος τσιγκλάει το γάιδαρο,ακούει τις πορδές του
 αν ρίξεις πέτρα στα πηλά,θα γείρουν να σε λούσουν
 όποιος τσακωθεί στη βρύση δίχως στάμνα θα γυρίσει
 όποιος πηδάει πολλά παλούκια,κάποιο θα τού μπει στον

κώλο

//γροθιά στο μαχαίρι

//πιάνει τη γάτα απ`τα νύχια

//σκληρόν προς κέντρα λακτίζειν

//δεν λέει πως θέλει ο κώλος του,μόν`λέει πως φταίει η μοίρα του

en let sleeping dogs lie

to poke the bear

if it ain`t broke,don`t fix it

do not kick against the pricks

//the earthen pot must keep clear of the brass kettle

fr qui s'y frotte,s'y pique

autant pour moi

il ne faut pas tenter le diable

plus on remue la merde,plus elle pue

il ne faut pas réveiller le chat qui dort

it non svegliare il cane che dorme

chi fa alle capate col muro,i corni son suoi

//chi ha capo di cera,non vada al sole

de Schlafende Hunde soll man nicht wecken

Wer in ein Wespennest sticht,bleibt nicht ungestochen

Man muss nicht mit den Kopf durch die Wand rennen wollen

//Wer Butter auf dem Kopf hat darf nicht in der Sohle stehen

sp mejor no menearlo

llega el cuidado sin llamar ni ser llamado

el pez que busca el anzuelo,busca su duelo

a bicho que no conozcas,no lo pises la cola

//quien tiene la cola de paja,no se acerque a la llama

ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

PROMISES

- ελ τάζει ΛΑΓΟΥΣ με πετραχείλια
 όποιος στους λόγους σου θαρρεί,στους όρκους σου
 πιστεύει,στη θάλασσα πιάνει λαγούς και στη στεριά
 ψαρεύει
 //μ'ένα παιδί πολλούς κουμπάρους
 //κάθου,κυρά,κι ανάμενε,να κάνω γιό να πάρεις
- en promises,promises
- fr promesse de Gascon
 promettre monts et merveilles//la lune
- it promettere mari e monti
 fare promessa da marinaio
- de Das Blaue vom Himmel heruntersprechen

ΑΠΑΤΗ

DECEIT

- ελ τρεις το ΛΑΔΙ,τρεις το ξίδι,έξι το λαδόξιδο
 τρεις τ' αυγό κι ο κρόκος χώρια
 άλλο τού δειχνε κι άλλο τού μπηχνε
 πουλάει φύκια για μεταξωτές κορδέλες
 πουλάει τη μύξα του για βούτυρο φρέσκο
 τρεις πενήντα ενενήντα και πενήντα εκατό
 αυγό να πάρεις απ' αυτόν,κρόκο δεν θα βρεις μέσα
 τον πέρασε από σαράντα κύματα χωρίς να τον βρέξει
 τρεις που μ'έχεις,τρεις που σ'έχω και τρεις πού'ναι το παιδί
 //ηπραμάτεια θέλει μάτια
 //τα πήραμε πεπόνια και μάς βγήκανε λεμόνια
 //εκεί που μάς χρωστούσανε,μάς πήραν και το βόδι
 //εγώ στραβώνω και πουλώ κι εσύ βλέπε κι αγόραζε
 //τού έρριξε στάχτη στα μάτια
- en to cry wine and sell vinegar
 to take someone for a ride
 to lead someone up the gardenpath
 to pull the wool over someone's eyes
- fr donner le change

- it vender crusca per farina
 //con l'arte e con l'inganno si vive mezzo anno; con l'inganno e
 con l'arte si vive l'altra parte
- de Jemanden zum Narren halten
 Jemanden hinters Licht führen
 Jemanden auf den Arm nehmen
 Jemanden an der Nase herumführen
 #Mach mir nicht ein X für ein U
- sp vender el gato por liebre
 pregonar vino y vender vinagre
 dos del huevo y del huevo dos, cuatro son
- ελ χύθηκε το ΛΑΔΙ μας μέσα στο τηγάνι μας
 έπεσε το λάδι στη φακή
 έπεσε η ζάχαρη στο μέλι
- sp lloraba Miguel porque se le cayó la sopa en la miel

ΑΚΟΡΕΣΤΟΣ
INSATIABLE

- ελ μάτια ΛΑΙΜΑΡΓΑ, ψυχή χαμένη
 //δέσε, γέρο, το βρακί σου -κι ό,τι δει η γριά το θέλει
- en eyes bigger than stomach
 //a beggar`s scrip is never filled
 //to bite more than you can chew
 //no man ever thought his own too much
- fr avoir les yeux plus grands que le ventre
- it chi più ha, più desidera
- de Allzuviel ist nicht genug
 Nimmersatt
- sp más vale no desear, que tener
 hombre deseoso, nunca dichoso
 no tiene nada quien nada le basta
 cuanto más se tiene, más se quiere

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ
PUBLIC OPINION

- ελ φωνή ΛΑΟΥ,οργή Θεού
τους πολλούς ο αφορεσμός δεν τους πιάνει
//όπου φτύσουν πολλοί,πηγάδι γίνεται
//εγελούσανε με μένα κι έσκασα κι εγώ στα γέλια
//τα λόγια των πολλών-πολλών κάνουν τον άνθρωπο τρελόν
- en //what everybody says must be true
//when all men say you are an ass,it is time to bray
- fr //quand tout le monde a tort,tout le monde a raison
//si tous disent que tu es un âne:brais!
- it //quanto tutti ti dicono 'briaco,va dormire
- de //Was Allmann sagt ist gerne wahr
- sp //la mayoría es razón

ΕΠΙΜΟΝΗ
PERSEVERANCE

- ελ ΛΕΓΕ λέγε το κοπέλι,κάνει τη γριά και θέλει
ο επιμένων νικά
το ψιψιψί γίνεται ψείρα
σταλαγματιά σταλαγματιά ως και το μάρμαρο τρυπά
τρίτσα τρίτσα τρίτσα τρίτσα,επαντρέψαν`την την γρίτσα
- en keep on keeping on
it is dogged that does it
little leaks sink the ship
little strokes fell great oaks
- fr la goutte creuse la pierre
goute à goutte,la mer s`égoutte
d'un seul coup ne s'abat une chêne
- it dàì e dàì
dagli e ridàgli
picchia e mena
chi la dura la vince
tanto tuonó che piovve
- de Steter Tropfen höhlt den Stein
Es fällt keine Eiche vom ersten Streiche

sp alcanza quien no cansa
 amén,amén,al cielo llega
 a la tercera,va la vencida
 el que la sigue,la consigue
 uno solo golpe no derriba a un roble
 gotera que dura,hace en la piedra cavadura

ελ τα ΛΕΦΤΑ πάνε στα λεφτά
 παράς κοντά με τον παρά και συφορά με συφορά
 en nothing succeeds like success
 all strive to give to the rich man
 fr l'eau va toujours à la rivière
 l'argent appelle l'argent
 it il più tira il meno
 l'acqua corre al mare
 de Wo Geld ist,will Geld hin
 Wer Tauben hat,dem fliegen Tauben zu
 Der Teufel kackt auf die höchsten Hügel
 sp dinero llama a dinero

**ΑΠΟΥΣΙΑ
 ABSENCE**

ελ μάτια που δεν βλέπονται,γρήγορα ΛΗΣΜΟΝΙΟΥΝΤΑΙ
 en out of sight out of mind
 #absence makes the heart grow fonder
 fr loin des yeux,loin du coeur
 it occhio non vede,cuore non duole
 de Aus den Augen,aus dem Sinn
 sp ojos que no ven corazón que no siente

**ΣΥΜΦΩΝΙΑ
 AGREEMENT**

ελ οι καλοί ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ κάνουν τους καλούς φίλους
 λογαριασμός,αγιασμός
 μιλημένα τιμημένα/ξηγημένα
 κοντός λογαριασμός,μακριά αγάπη

- //μπαίνει ασυμφώνητος-βγαίνει απλήρωτος
 en short reckonings make long friends
 fr les bons comptes font les bons amis
 it conti pari,amici cari
 patti chiari,amicicia lunga
 sp cuentas claras,amistades largas
 concierto claro,amigo caro
 las cuentas claras y el chocolate espeso
- ελ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ χωρίς τον ξενοδόχο
 άλλα λογιάζει ο γαΐδαρος κι άλλα ο γαΐδουριάρης
 άνθρωπος ο πολυβούλης και θεός ο κοψοβούλης
 //απ'οτι ελπίζαμε βροχή-μάς έπεσε χαλάζι
 en man proposes,God disposes
 nothing so certain but the unforeseen
 one must not reckon without one's host
 it is the unexpected that always happens
 //the best-laid plans...
 fr compter sans son hôte
 l'homme propose et Dieu dispose
 it fare i conti senza l'oste
 de Die Rechnung ohne den Wirt machen
 Erstens kommt es anders und zweitens als man denkt
 //Unverhofft kommt oft(εκπληξη)
 sp el hombre pone y Dios dispone

**ΕΡΓΑ
 DEEDS**

- ελ με ΛΟΓΙΑ σάκκος δεν γιομίζει
 άλλος ο κυρλόγος κι άλλος ο κυρΕργος
 -άντρα μου,για να γκαστρωθώ,δεν με φελάν` τα ξόρκια
 ο λόγος σου με χόρτασε και το ψωμί σου φάτο(ειρων.)
 en deeds,not words
 actions speak louder than words
 fine words fill not the belly
 //a little help is worth a great deal of pity

fr les belles paroles ne font pas bouillir la marmite
 it il ventre non si sazia di parole
 diremo faremo..non va la barca senza remo
 le parole sono femmine,e i fatti sono maschi
 //essere di bocca larga e di mano stretta
 de Von schönen Worten wird man nicht satt
 Worte ohne Taten sind Pfannen ohne Braten
 //Reden und tun sind zweierlei
 sp obras son amores,que no buenas razones

ΦΛΥΑΡΙΑ
 GARRULOUS

ελ λίγα ΛΟΓΙΑ και καλά
 κοντός ψαλμός αλληλούια
 δύο και δύο κάνουν τέσσερα
 τα πολλά τα λόγια είναι φτώχεια
 τα λίγα λόγια ζάχαρη και τα καθόλου μέλι
 το πολύ το κυριελέησον το βαριέται κι ο Θεός
 //πλούσια γλώσσα,φτωχό κεφάλι
 //γλώσσα παπούτσι,μυαλό κουκούτσι
 //ασημένια μου μιλιά,χρυσή μου βουβαμάρα
 en keep it short and sweet
 silence is golden
 //least said,soonest mended
 //great talkers fire too fast to take aim
 //the eternal talker neither hears,nor learns
 fr moins on dit,mieux ça vaut
 courte prière monte au ciel
 it chi ha ragione parla poco
 chi parla rado é tenuto a grado
 troppo grattar cuoce e troppo parlar nuoce
 de In der Kürze liegt die Würze
 Kurz Gebet,tiefe Andacht
 sp la oración breve sube al cielo
 al buen callar llaman Sancho
 quien mucho habla, poco dice

breve y bueno diez veces bueno
 hablar mucho y bien no puede ser
 quien no sabe callar, no sabe hablar
 más vale buen callar que mal hablar
 presto es dicho lo que es bien dicho
 //por la boca muere el pez
 //el que tiene boca se equivoca
 //quien mucho habla, mucho yerra
 //en boca cerrada no entran moscas
 //los menos por callar se arrepentieron

**ΛΟΓΙΑ
 WORDS**

ελ ΛΟΓΟ και πέτρα έρριξες; δεν θα τα ξαναπιάσεις!
 en words that are spoken and stones that are thrown are no more your
 own
 fr parole lâchée ne revient jamais
 it parola detta e sasso tirato non torna indietro
 de Gesprochenes Wort und geworfener Stein holt man nicht mehr
 ein
 sp palabra y piedra suelta no tienen vuelta

ελ και ο ΛΟΓΟΣ εις την χρείαν θεραπεύει την καρδίαν
 ο λόγος σου με χόρτασε και το ψωμί σου φάτο
 //στον άρρωστο το γιατρικό, στον πονεμένο ο λόγος
 en good words cool more than cold water
 fr c'est le geste qui compte
 it buone parole valgono tanto e costano poco
 de Ein gutes Wort kostet nichts
 sp más vale la buena palabra que la buena dádiva
 cortesía de boca, mucho vale y poco cuesta

**ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ
 INGRATITUDE**

ελ θρέψε ΛΥΚΟ(φίδι)το χειμώνα να σε φάει το καλοκαίρι
 πάρ' τον στο γάμο σου να σου πει «και του χρόνου»

του γαϊδάρου χάρη κάνεις-μόνο τ' άχυρα σου χάνεις
τον πήραμε καβάλα κι έβαλε χέρι στο δισάκι μας
βόηθα με να σε ξαναγκρεμίσω
//όσο είχε το βουτσί,μ' αγαπούσαν οι δικοί κι όσο είχε το κασόνι,
μ' αγαπούσαν οι γειτόνοι
//επάτησα στη γη,χέζω τη βάρκα σου
//όταν σ' είχα στη σεντούκα,δεν μού τα' λεγες ετούτα
//έμαθα να μπαρμπερεύω,φάσκελα στο μάστορα μου
//τάϊσε τον ακαμάτη,να σου φάει και το μάτι

en to nurture a viper in the bosom
a good deed(eaten bread) is soon forgotten
#never bite the hand that feeds you
fr faites du bien à un vilain,il vous fera caca dans la main
#avoir la reconnaissance du ventre
it dar calci alla greppia
scaldar la serpe in seno
sputare nel piatto in cui si mangia
de Erziehst du dir einen Raben,wird er dir die Augen ausgraben
Undank ist der Welt Lohn
#Dankbar sein,bricht kein Bein
sp cría cuervos y te sacarán los ojos
luego que tu pan comí,me olvidé de ti
#al árbol que te da sombra,para bien lo nombra
#del pozo que se bebe agua no se escupe

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ
UNSUITABLE

ελ βάλαν τον ΛΥΚΟ να φυλάει τα πρόβατα
βάλαν μυρμήγκια να φυλάν` την ζάχαρη
βάλαν τον λύκο μπιστικό,την αλεπού δραγάτη
en to set a fox to keep the geese
fr enfermer le loup dans la bergerie
it mettere il lupo a guardia del gregge
de Den Bock zum Gärtner machen
sp meter el lobo en el redil

ΑΥΤΑΡΚΕΙΑ
SELF-SUFFICIENCY

ελ ο ΛΥΚΟΣ κάνει μόνος τις δουλειές του κι έχει το σβέρκο
του χοντρό

της μοναχονοιικοκυράς πρώτο συχέριο η έγνοια της

//όποιος έχει νύχια,ξυέται

//έχεις μαχαίρι,τρως πεπόνι

//όποιος θέλει πάει,όποιος δεν θέλει μηνάει

//ο πο`χει σύντροφο,έχει αφέντη

en rely on yourself alone

paddle your own canoe

if you want a thing done,go;if not,send

fr on est jamais si bien servi que par soi-même

it chi fa da sè,fa per tre

comanda e fai da tè

chi vuole bada e chi non vuole manda

de Selbst ist der Mann

Selbst getan ist gut getan

die Axt im Haus erspart den Zimmermann

sp a lo que puedes solo,no esperas a otro

quien tiene boca,no diga al otro sopla

si quieres ser bien servido,sírvete a ti mismo

quien a mano ajeno espera,mal yanta y peor cena

//a puerta cerrada,labor mejorada

ΑΠΑΘΕΙΑ
INDIFFERENCE

ελ ΜΑΘΗΜΕΝΑ τα βουνά απ`τα χιόνια

δεν ιδρώνει τ`αυτί του

ζακόνι το`χουν τα βουνά να βρέχουν,να χιονίζουν

en no reply is best

never mind what people say

//neglect will kill an injury sooner than revenge

fr les chiens aboient,la caravane passe

laisser pisser les mérinos

it la luna non cura l'abbaiar dei cani

de Der Amboss ist des Lärms gewöhnt
 Die Karavane zieht weiter
 sp estar curado de espanto
 //a palabras necias,οίδος sordos

ΥΓΕΙΑ
HEALTH

ελ κάλλιο στο ΜάΛΙ μου(=περιουσία,εμπόρευμα),παρά στο κεφάλι μου
 γειά μου,πλούτη μου
 όταν έχεις την υγεία σου,έχεις όλα τα καλά σου
 en //health is better than wealth
 //health is the best wealth
 fr blesure d'argent n'est pas mortelle
 it //quando c'è la salute,c'è tutto
 sp entre salud y dinero,salud quiero

ελ ο ΜΑΝΟΛΗΣ με τα λόγια χτίζει ανώγια και κατώγια
 αμπέλια στη Βλαχιά,σπίτια στο Βουκουρέστι
 ευσεβείς πόθοι
 //μ' ένα παιδί πολλούς κουμπάρους
 en to build castles in the air
 idle wishing
 if wishes were horses,beggars would ride
 fr bâtir des châteaux en Espagne
 it fare castelli in aria
 de Luftschlösser bauen
 sp hacer castillos en el aire

κακή ΦΗΜΗ
bad REPUTATION

ελ κάλλιο να σου βγει το ΜΑΤΙ παρά το όνομα
 # ΚΑΘΑΡΟΣ ουρανός αστραπές δεν φοβάται
 en a good name is sooner lost than won
 fling dirt enough and some will stick
 slander leaves a scar behind it
 //give a lie a 24hours start and you can never overtake it

// give a dog a bad name and hang him
 fr le bruit pend l'homme
 calomniez,calomniez,il en restera toujours quelque chose
 it chi è diffamato,è mezzo impiccato
 de Ehr ist zu hüten schwer
 Verloren Ehr kehrt nimmermehr
 //Ist der Ruf erst ruiniert,lebt man weiter ungeniert
 //Rufmord
 sp no hay mejor ganar de honra que no perderla
 la honra y el vidrio no tienen más que un golpecillo
 honra que anda en lenguas,sufre mengua
 la mala llaga sana,la mala fama mata
 el humo se pega a lo blanco
 calumnia,que algo queda
 colgar el sambenito
 la honra del bueno está en las manos del ruin
 //por un perro que maté me llamaron mataperos

ΔΙΑΦΟΡΑ DIFFERENCES

ελ άλλα τα ΜΑΤΙΑ του λαγού κι άλλα της κουκουβάγιας
 ίσα `φάδι,ίσα στημόνι;
 γενιά γενιά και φάρα φάρα
 φωτιά απ`άχερα και φωτιά από ξύλα
 πλένε οι βάρκες,πλένε κι οι κουράδες
 άλλο ναύτης κι άλλο καντηλανάφτης
 κι η κοσκινού τον άντρα της με τουςπραματευτάδες
 //ο Θεός άλλους έπλασε κι άλλους έκλασε
 //άγιος και κώλος μαρτυρουν,μα ο άγιος αγιάζει κι ο
 κώλος ζοχαδιάζει
 en there may be blue and better blue
 a far cry from...
 fr quarante moineaux une oie ne valent
 de Kuckuck und Nachtigall singen nicht ein Lied
 sp //unos nacen con estrella y otros estrellados

**ΕΚΔΙΚΗΣΗ
REVENGE**

ελ ΜΑΧΑΙΡΑΝ έδωσες,μάχαιραν θα λάβεις
 κάμεις,λάβεις
 οφθαλμόν αντί οφθαλμού
 παίρνω το αίμα μου πίσω
 //έχω ράμματα για τη γούνα σου
 //κατουρείς την πόρτα μου,χέζω τη γωνιά σου
 en tit for tat
 an eye for an eye
 fr œil pour œil
 la loi du talion
 it la legge del taglione
 rende pan per focaccia
 chi di lama ferisce,di lama perisce
 de Wie du mir,so ich dir
 Mit gleicher Elle wird dir gemessen
 Tourkutsche
 sp la sangre pide sangre
 haces mal,espera otro tal
 donde las dan las toman

**ΑΝΑΒΛΗΤΙΚΟΤΗΤΑ
PROCRASTINATION**

ελ ο Γρηγόρης εγρηγόρει κι ο ΜΕΛΕΤΗΣ εμελέτα-κι ο
 Γρηγόρης την επήρε του Μελέτη τη γυναίκα
 //όποιος σκορπάει τον καιρό,δεν τον ξαναμαζεύει
 en tomorrow never comes
 procrastination is the thief of time
 one of these days is none of these days
 //sooner begun,sooner done
 fr pendant que l'herbe pousse,le cheval meurt
 it chi tempo ha e tempo aspetta,tempo perde
 menare il can per l'aia
 de Was du heute kannst besorgen,das verschiebe nicht auf morgen
 sp nunca "tiempo hay" hizo cosa buena

más hay días que longanizas

ελ να σε κάψω,Γιάννη μου,να σ'αλείψω ΜΕΛΙ
 //τον μαστραπά τον έσπασες,κρασί τί μου γυρεύεις;
 //βγάνει κι ο σκύλος δάκρυο
 it il coccodrillo mangia l'uomo e poi lo piange
 sp antes te devoro,y despues te lloro

ελ η καλή ΜΕΡΑ απ`το πρωί φαίνεται
 //αν δεν γελάσεις το πρωί,μην καρτερείς το βράδυ
 //ο κακός το πρωί,το βράδυ χειρότερος
 en coming events cast their shadow
 //it early pricks that will be a thorn
 fr jour faste à l'aube se devine
 //l'épine en naissant va la pointe devant
 it il buon giorno si vede dal matino
 de //Was ein Dorn werden will,spritzt sich früh
 sp de la mañana se conoce el día
 //mal comienzo,triste fin
 //desde chica,la ortiga pica
 //el bien y el mal,primero que vengan dan señal

METPON MODERATION

ελ παν ΜΕΤΡΟΝ άριστον
 το πολύ περίσσιο χαλάει το ίσιο
 τα πολλά και τα καθόλου βλάπτουνε
 //ουκ εν τω πολλώ το ευ
 # παν μέτρον άρρωστον
 en measure is treasure
 more is less
 moderation in all things
 leave well enough alone
 more than enough is too much
 you can have too much of a good thing
 fr le mieux est l'ennemi du bien

no trop,ni trop peu
 it il troppo stropia
 de Alles mit Maß
 Weniger wäre mehr
 Bessern ist oft bösern
 Mittelweg sicher Weg
 Zu wenig und zu viel ist des Teufels Spiel
 sp lo poco agrada,lo mucho enfada
 en el medio está la virtud
 de lo bueno poco

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ

HEREDITY

ελ το ΜΗΛΟ κάτω απ`την μηλιά θα πέσει
 σοί πάει το βασίλειο
 κατά μάνα κατά κύρη,κατά γιό και θυγατέρα
 είχα πατέρα κι έκλανε,μάνα κι ετσιρλοκόπα
 κατά μάνα κατά κύρη,κάναμε και γιό Ζαφείρη
 -από πού`σαι,κλωναράκι;-από κείνο το δεντράκι
 της πουτάνας το κοπέλι πουτανάκι είναι και θέλει
 //τήρα μάνα,πάρε παιδί
 en blood will tell
 like father,like son
 parents are patterns
 a chip off the old block
 the apple never falls far from the tree
 what is bred in the bone will come out in the flesh
 fr tel père,tel fils
 bon chien chasse de race
 bon sang ne peut mentir (+)
 it buon sangue non mente(+)
 tal padre,tal figlio
 il mal corvo fa mal uovo
 chi di gatta nasce,sorci piglia
 de Art läßt nicht von Art
 Wie der Vater,so der Sohn

Was vom Hunde kommt,bellt gern
 Der Apfel fällt nicht weit vom Stamm
 sp de tal palo,tal astilla
 el hijo de la gata,ratones mata
 hijo de tigre sale pintado
 //puta la madre,puta la hija,puta la manta que las cobija

ΡΙΣΚΑΡΩ**RISK**

ελ ΜΙΑ του κλέφτη,δυό του κλέφτη,τρεις και την κακή του μέρα
 οι πολλές τη μιά θα φέρουν
 ο ψεύτης και ο κλέφτης τον πρώτο χρόνο χαίρονται
 όποιος πηδάει πολλά παλούκια,κάποιο θα τού μπει στον κώλο
 en it's ill jesting with edged tools
 if you play with fire,you get burnt
 cruising for a bruising
 //give a thief enough rope and he will hang himself
 //the fish will soon be caught that nibbles at every bait
 it ogni bel giuoco dura poco
 il diavolo fa le pentole ma non i coperchi
 tanto va la gatta al lardo che ci lascia lo zampino
 de der Krug geht so lange zum Brunnen,bis er bricht
 sp de la salida fué la caída
 hombre atrevido dura como vaso de vidrio
 quien juega con fuego,se quema los dedos
 quien en un año quiere ser rico,al medio le ahorcan
 tanto va el cántaro a la fuente,que al final pierde el asa

ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ**CLAIM**

ελ όποιος δεν ΜΙΛΑΕΙ,τον θάβουν ζωντανό
 βρόντα να σ`ανοίξουνε
 κι ο άγιος φοβέρα θέλει
 όποιος δεν λαλεί,πάν` και θάβουν τον
 το παιδί αν δεν κλάψει,βυζί δεν του δίνουν
 αν δεν κλωτσήσει ο γάϊδαρος,δεν τονε ξεφορτώνουν

όποιος ζηττει τ'ανοίγουνε κι όποιος γυρεύει βρίσκει
 en the lame tongue gets nothing
 the squeaking wheel gets the grease
 fr qui ne demande rien,n'a rien
 qui ne veut parler,ne veut gagner
 it chi non parla,Dio non l'ode
 chi non chiede,non ottiene
 de Wer sich nicht meldet,kriegt nichts
 Einem schweigenden Maul ist nicht zu helfen
 sp el que no llora,no mama
 quien no habla,Dios no le oye
 a quien poco pide,menos le dan

ελ το ΜΙΣΙΑΚΟ γαϊδούρι ο λύκος το τρώει
 αντάμικο γαϊδούρι ή του λύκου ή του ψόφου
 en everybody's business is nobody's business
 the common horse is worst shod
 the tragedy of the commons
 sp obra de común,obra de ningún
 asno de muchos,lobos lo comen
 los unos por los otros,la casa sin barrer

ελ ΜΟΝά χάνεις,ζυγά κερδίζω
 βόηθα,στραβέ,τον βλεπάμενο
 ή εσύ να πέθαινες ή εγώ να χήρευα
 μία σου και μία μου και μία παραπάνω
 τούτο μοίρα μου και κείνο μερτικό μου
 ή εσύ να σκάσεις,άντρα,ή εγώ να μείνω χήρα
 ήρθε κι άλλος απ'την Κω και γυρεύει μερτικό
 και τα δικά μου δικά μου και τα δικά σου δικά μου
 τούτο μού το δίνεις,τούτο σου το παίρνω και τούτο μού το χαρίζεις
 en heads I win,tails you lose
 what's yours is mine and what's mine is my own
 //a no-win situation
 fr ce qui est à vous est à moi et ce qui est à moi je le garde
 on y perd à tous les coups

ΣΥΜΦΕΡΟΝ
INTEREST

it quel che è tuo è mio,e quel che è mio è mio
 sp lo mío,mío,y lo tuyo,de entrambos
 Juan Palomo;yo me lo guiso y yo me lo como

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΜΟΣ**REPLACEABLE**

ελ το ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ να `ν` καλά και καλογέροι χίλιοι
 ψωμί στο μοναστήρι και καλογέροι χίλιοι
 έχει κι αλλού πορτοκαλιές που κάνουν πορτοκάλια
 ουδείς αναντικατάστατος
 //ένα χάνεις,δέκα βρίσκεις
 en there are plenty of fish in the sea
 fr les cimetieres sont pleins de gens qui se croyaient irremplaçables
 // un de perdu,dix de retrouvés
 it morto un papa ,se na fa un altro
 //uno perduto,cento trovati
 de //Wenn Gott eine Tür zumacht,macht er eine andere auf
 sp quando murió el gran Peralta,se vió que no hacía falta
 //a rey muerto,rey puesto

ελ ΜΟΝΑΧΟΣ σου χόρευε κι όσο θέλεις πήδα
 en //solitude is often the best society
 it #chi si consiglia da sé,da sé si ritrova

ΠΟΙΚΙΛΙΑ**VARIETY**

ελ απ`όλα έχει ο ΜΠΑΞΕΣ
 en it takes all sorts to make a world
 variety is good
 fr il faut du tout pour faire un monde
 it il mondo è bello perchè è vario
 de Unser Herrgott hat seltsame Kostgänger
 Es gibt eben solche und solche
 Krethi und Plethi
 sp de todo hay en la viña del Señor
 entre col y col,lechuga

ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ
PRECAUTION

ελ ου ΜΠΛΕΞΕΙΣ
 ούτε τον διάολο να δεις,ούτε τον σταυρό σου να κάνεις
 σκότωνα τρελούς,πλήρωνα τζερεμέδες
 en better keep the devil at the door than turn him out of the house
 it //non tentare il diavolo
 de //mitgefangen,mitgehangen
 sp más vale evitar que remediar
 la cosa mala,ni viva ni pintada
 a mal encuentro,darle de mano y mudar asiento
 //más vale poco pecar que a menudo confesar

ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ
POSSIBILITY

ελ ΜΠΟΥΚΙΑ μεγάλη φάε,λόγο μεγάλο μην πεις
 en never say never
 fr il ne faut jurer de rien
 it mai dire mai
 de Man soll niemals "nie" sagen
 //Es ist noch nicht aller Tage Abend

ΑΠΕΡΙΣΚΕΨΙΑ
RECKLESNESS

ελ όποιος δεν έχει ΜΥΑΛΟ έχει πόδια
 μονός ο νους,διπλός ο κόπος
 άσκοπος ο νους,διπλός ο κόπος
 αλί στον Αλή πού`χασε το γάϊδαρό του και πηλαλεί
 //κοντά στο νου κι η γνώση
 //σκέψου και πορέψου
 //κάνε με σοφό ,να σε κάνω πλούσιο
 en weak head,strong back
 fr quand on n'a pas de tête,il faut avoir des jambes
 it chi non ha cervello,abbia gambe
 de Was man nicht im Kopf hat,muss man in den Beinen haben

ΘΡΑΣΟΣ

CHEEK

ελ έκανε κι η ΜΥΓΑ κώλο κι έχεσε τον κόσμο ολό
 μιλάν όλοι,μιλάν κι οι κώλοι
 σηκωθήκανε τα πόδια και βαράνε το κεφάλι
 το σαλιγκάρι γκάζωσε και χέστηκε ο δρόμος
 τ`αγγειά γενήκαν θυμιατά και τα σκατά λιβάνι
 ξυπνήσαν τα μηδενικά και μάς το παίζουν κύκλοι
 έμαθα να παραμπερίζω και γαμώ το μάστορή μου
 σηκωθήκαν τ`αγγουράκια να γαμήσουν τον μανάβη
 ξυπνήσαν και τα τούβλα και σφυρίζουν απ`τις τρύπες
 //εκάκιωσεν ο βάτραχος κι η λίμνη δεν το ξέρει
 en // the tail wags the dog
 //too big for his boots
 fr fanfaronnades
 de //Frech wie Oscar
 sp piojo que se sube a la cabeza,ser rey del mundo piensa
 con el cascarón en el culo,y ya tiene orgullo
 //más chulo que un ocho
 //donde manda capitán,no manda marinero

ΕΝΟΧΕΣ

GUILT

ελ όποιος έχει τη ΜΥΓΑ μυγιάζεται
 en if the cap fits,wear it
 fr qui se sent morveux,se mouche
 //qui s'excuse,s'accuse
 it chi ha la coda di paglia,se la bruci
 de Wenn's juckt,der kratze sich
 sp quien se pica,ajos come

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

ABILITY

ελ ο καλός ο ΜΥΛΟΣ όλα τ`αλέθει
 η καλή γνέστρα(νοικοκυρά) και με το κουτάλι γνέθει

//όποιος αέρας κι αν φυσά,ο μύλος πάντα αλέθει
 sp al buen bailador,bástale poco son

EXEMYΘΕΙΑ CONFIDENTIALITY

ελ πες του φίλου ΜΥΣΤΙΚΟ,να σε πνίξει απ'το λαιμό
 από χείλη σε χείλη το μαθαίνουν χίλιοι
 φίλος του φίλου θα το πει κι έπειτα κινδυνεύεις
 από ένα στόμα βγαίνει και σε χίλια αυτιά μπαίνει
 από χείλια βγαίνει ο λόγος και σε χίλιους καταντάει
 να μην το πεις του φίλου σου να μην το μάθει ο εχθρός σου
 το ξένο μάτι είναι σπαθί,το ξένο αυτί ντουφέκι
 en loose lips sink more than ships
 three may keep a secret if two of them are dead
 //the walls have ears
 //a woman conceals what she knows not
 fr secret de deux,secret de Dieu-secret de trois,secret de tous
 it segreto confidato non è più segreto
 de Was drei wissen,wissen bald dreißig
 sp secreto dicho,secreto a voces

ΑΝΑΓΚΗ NECESSITY

ελ ΝΗΣΤΕΥΕΙ ο δούλος του Θεού γιατί φαί δεν έχει
 έκανε την ανάγκη φιλοτιμία
 en to make a virtue of necessity
 fr faire du nécessité vertu
 it fare di necessità virtù
 de Aus der Not eine Tugend machen
 sp hacer virtud de la necesidad

ελ ΝΗΣΤΙΚΟ αρκούδι δεν χορεύει
 άδειο σακί όρθιο δε στέκει
 τού μιλάς του νηστικού και σε τηράει στα χέρια
 en the belly carries the legs
 it's no use preaching to a hungry man

//he who gives you fair words, feeds you with an empty spoon
 fr ventre affamé n'a pas d'oreilles
 it il ventre non si sazia di parole
 ventre digiuno non ode nessuno
 de Ein hungriger Bauch hat keine Ohren
 Der Bauch hört keine Predigt
 sp el vientre ayuno no oye a ninguno
 a panza llena, mejor se aconseja
 bien canta Marta quando despues de harta

**ΝΙΑΤΑ
 YOUTH**

ελ τόπο στα ΝΙΑΤΑ
 en youth must have its fling
 //sow your wild oats
 fr il faut que jeunesse se passe
 it si è giovani una volta sola
 de //Wild in der Jugend bringt im Alter Tugend
 sp locura tras locura la mocedad matura

**ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ
 SELF-HELP**

ελ -άγιε ΝΙΚΟΛΑ, βόηθα με! -κούνα κι εσύ το χέρι σου!
 en God help those who help themselves
 carry your own weight
 paddle your own canoe
 fr aide-toi et le Ciel t'aidera
 it aiutati, che Dio t'aiuta
 se non c'è vento, rema
 #aspettar la manna del cielo
 de Hilf dir selbst, so hilft dir Gott
 sp al salvo Dios le salva
 quien se muda, Dios lo ayuda
 //a Dios rogando y con el mazo dando

ΣΥΝΗΘΕΙΑ
HABIT

ελ όποιος τα ΝΙΟΝΤΟΜΑΘΕΙ,δεν τα γερονταφήνει
παλιά μου τέχνη κόσκινο
κώλος πο`μαθε να κλάνει,εύκολα δεν ξεμαθαίνει
έχετε γειά,γειτόνισσες,πάω να κοινωνήσω-κι όταν γυρίσω απ`τον παπά,
έρχομαι να σάς βρίσω
//ο λύκος κι αν εγέρασε κι άσπρισε το μαλλί του-μήτε τη γνώμη άλλαξε,
μήτε και τη βουλή του(κεφαλή του)
en what youth learned,age does not forget
fr ce qu'on apprend au berceau dure jusqu'au tombeau
it quel che si imparò in gioventù,non si dimentica mai più
de Jung gewohnt,alt getan
sp viejo caballo no muda de paso
muda el lobo los dientes,y no las mientes

ελ το μάτι του ΝΟΙΚΟΚΥΡΗ προκόβει το χωράφι
en the master's eye makes the horse fat
fr il n'est pour voir que l'œil du maître
l'œil du fermier vaut fumier
it l'occhio del padrone ingrassa il cavallo
de Des Herrn Auge macht die Kuh fett
Des Herrn Auge ist der beste Mist
sp adonde no esta el dueño,ahi esta su duelo
obreros a no ver,dineros a perder

ελ όσα ξέρει ο ΝΟΙΚΟΚΥΡΗΣ δεν τα ξέρει ο μουσαφίρης
ό,τι ξέρει ο μυαλός μου,δεν τα ξέρει ο καλός μου
//όσα ξέρει ένας τρελός νοικοκύρης,δεν τα ξέρουν χίλιοι γνωστικοί
γειτόνοι
//τα ξένα ευκολολογάριαστα
en only the wearer knows where the shoe pinches
fr l'âne sait où le bât blesse
it conoscere i propri polli
i guai della pentola li sa il mestolo
sa più un matto in casa propria che un savio in casa altrui

de Selbst weiß am besten wo der Schuh drückt
 sp más sabe el loco en su casa que el cuerdo en la ajena

ΥΠΑΙΝΙΓΜΟΣ

HINT

ελ ο ΝΟΩΝ νοήτω
 των φρονίμων ολίγα
 ένα σου`πα,δέκα σου`πα
 του φρονίμου νόημα,του βλάχου σφύριγμα
 //τί κάνει νιάου-νιάου στα κεραμίδα

en a word to the wise is enough
 a nod is as good as a wink
 wink,wink,nudge,nudge
 say no more

fr à bon entendeur salut

it a buon intenditor poche parole

de Wer Ohren hat,der höre

sp a buen entendedor,pocas palabras
 a buen entendedor,breve hablador

ΕΝΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

GIVING IN

ελ ΝΤΡΑΠΟΥ ντράπου η κόρη μας βρέθηκε γκαστρωμένη
 ντράπου τον έναν,λυπήσου τον άλλον,κανένα παιδί με τον
 άντρα μου
 ντράπου τον έναν,λυπήσου τον άλλον,έκανα τον άντρα
 μου κερατά
 λυπήσου,λυπήσου,έγινα του λυπημάτου
 η μεγάλη καλοσύνη είναι και μπουνταλοσύνη
 η γριά με την καλή ψυχή ευρέθη γκαστρωμένη

en mugs are always fleeced

fr trop bon,trop con

bon et bête commencent par la même lettre

it tre volte buono,vuol dir minchione

de Zu höflich wird tölpelig

Esel dulden stumm:allzugut ist dumm

sp al buen hombre llaman cornudo
 caerse de bueno es caerse de bobo
 hombre demasiado bueno, gran criador de cuervos

**ΑΛΛΑΓΗ
 CHANGE**

ελ άλλες ΝΥΦΑΔΕΣ ήρθανε, άλλα κουλούρια πλάθουν
 άλλοι παπάδες ήρθανε, άλλα βαγγέλια φέραν
 en //new brooms sweep clean
 fr de nouveau roi, nouvelle loi
 de Neuer Herr, neues Recht

ελ στο ΞΕΝΟ γομάρι είναι όλα πió ελαφριά
 όλο του βλάχου το τυρί τυρόπιτα να γένει
 en //a hired horse never tired
 fr du cuir d'autrui, large courroie
 de Aus fremden Leder ist gut Riemen schneiden
 sp de cuero ajeno, correas largas
 caballo ajeno, ni come ni se cansa

ελ ΞΕΝΟΣ πόνος, ξέγδαρμα
 ξένος πόνος, όνειρο
 ξένος πόνος, χάχαχα
 ξένος πόνος, ξέπονος
 ξένος κώλος, ξένος πόνος
 ξένος πόνος, ξένα δάκρυα
 ξένος κώλος, εκατό ξυλιές
 τα ξένα είναι ευκολολογάριαστα
 //μακριά απ' την πλάτη μας κι ας ειν' και τρία μέτρα
 en I am sorry for you but I cannot weep
 //it's easy to bear the misfortunes of others
 //laugh and the world laughs with you, cry and you cry alone
 fr mal d'autrui n'est que songe
 it //del male d'altri l'uomo guarisce
 //chi per sé ammassa, per altri sparpaglia
 de Fremder Schmerz geht nicht ans Herz

sp por mal ajeno no peno
 de lo ajeno nadie tiene duelo
 no siente la espina,sino el que la lleva dentro
 //cada qual llora su mal
 # cuidados ajenos mataron al asno

ΘΥΜΑ
 VICTIM

ελ κοντά στα ΞΕΡΑ καίγονται και τα χλωρά
 τον πήρε η μπόρα
 # για χάρη του βασιλικού ποτίζεται κι η γλάστρα
 fr quand il pleut sur le curé,il dégoutte sur le vicaire
 it paga il giusto per il peccatore
 sp pagan justos por pecadores

ΤΙΜΩΡΙΑ
 PUNISHMENT

ελ το ΕΥΛΟ βγήκε απ`τον παράδεισο
 όποιος λυπάται το ραβδί του,χάνει το παιδί του
 κάλλιο να κλάψει το παιδί,παρά να κλάψ`η μάνα
 //το παιδάκι σου να τ`αγαπάς και να μην το ξέρει
 en spare the rod and spoil the child
 fr qui aime bien,châtie bien
 it chi ben ama,ben castiga
 de Wer sein Kind lieb hat,züchtigt es
 sp niño bien amado,niño bien castigado
 quien bien te quiere,te hará llorar

ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ
 SIMILARITY

ελ ΟΜΟΙΟΣ στον όμοιο κι η κοπριά στα λάχανα
 ό,τι τύφλα,τέτοια μούτζα
 κάθε τσιμπλιάρης και μια μυξιάρα
 λείπει ο Μάρτης απ`τη Σαρακοστή;
 έσμιξ`ο Φίλιππος με τον Ναθαναήλ
 κύλησε ο τέτζερης και βρήκε το καπάκι

άμα δεν ταιριάζαμε,δεν συμπεθεριάζαμε
 βρήκε ο καλός γαμπρός την καλή την πεθερά
 το παπί και το χηνάρι,του διαόλου το ζευγάρι
 άσπρος σκύλος,μαύρος σκύλος,όλοι μιά γενιά
 αγάπα η Μάρω το χορό,βρήκε κι άντρα χορευτή
 κατά της νύφης το μουνί - και του γαμπρού τ` αρχίδια
 εμαζεύτηκαν τα όρνια κι έκαναν τον μπούφο πρώτο
 εμαζεύτηκαν οι κάργιες κι έκαναν τον κούκο αφέντη
 είδ' ο γύφτος τη γενιά του κι αναστέναξ' η καρδιά του
 όλοι οι χοίροι μιά γενιά κι έχουν και γουρούνι μπάρμπα
 δείξε μου τη συντροφιά σου,να σου πω την ανθρωπιά σου
 έσμιξ' ο ανάλατος με την αναλατίνα κι εκάναν δυό παιδιά,
 ανάλατα κι εκείνα

συμπεθέρεψε η γούνα με την κάπα

en birds of a feather flock together

two of a kind

like likes like

fr qui se ressemble s'assemble

trouver chaussure à son pied

it dimmi con chi vai e ti diró chi sei

chi s'assomiglia si piglia

Dio li fa e poi li accoppia

de Jedes Töpfchen findet sein Deckelchen

Gleich und gleich gesellt sich gern

Gleiche Brüder,gleiche Kappen

sp Dios los cría,y ellos se juntan(-)

se a juntado un roto con un descocido

se a juntado el hambre con las ganas de comer

cada par con su par

cada oveja con su pareja(+)

//son lobos de la misma camada

ελ ΟΜΟΡΦΕ μου και καλέ μου,δώσ' μου τίποτα να φάω

η ομορφιά δεν τρώγεται με το κουτάλι

-άσχημε μου,τί μας λείπει;//-όμορφε μου ,τί θα φάμε;

en beauty won't make the pot boil

beauty will buy no beef

//handsome is as handsome does
 //lips,however rosy,must be fed
 it la belleza non si mette in tavola
 de //Wenn die Armut zur Tür eingeht,fliegt die Liebe zum Tor hinaus
 sp con lo bonito no se come

**ΕΞΑΡΤΗΣΗ
 DEPENDANCE**

ελ που σε ταΐζει,σ`ΟΡΙΖΕΙ
 //κουκιά έφαγα,κουκιά μαρτυράω
 //άλλα λογιάζει ο γάϊδαρος και άλλα ο γαϊδουριάρης
 en //he who pays the piper calls the tune
 it chi dell`altrui prende,la sua liberta ven
 de Wes Brot ich ess',des Lied ich sing'
 //Wer bezahlt,befehlt
 sp quien me presta,me gobierna

**ΑΝΤΙΦΑΤΙΚΟΣ
 CONTRADICTORY**

ελ ούτε στα ΟΡΤΣΑ έρχεσαι,ούτε στα μπότζα μπαίνεις
 μιά κρύο,μιά ζεστό
 πότε όρτσα,πότε πόντζα
 μιά στο καρφί και μιά στο πέταλο
 //δεν θέλει ρύζι με νερό,θέλει νερό με ρύζι
 en to blow hot and cold
 //neither fish,nor fowl
 fr //ni chair,ni poisson
 //ni chèvre,ni chou
 it //nè carne,nè pesce
 de //Weder Fisch,noch Fleisch
 sp //no es chicha ni limoná
 //dos de cal y una de arena

**ΕΜΠΕΙΡΙΑ
EXPERIENCE**

ελ τα ΠΑΘΗΜΑΤΑ μαθήματα
 ο παθός μαθός
 στερνή μου γνώση να σ'είχα πρώτα
 μάθημα,ξεμάθημα,δυό καλά μαθήματα
 μην ρωτήσεις το γιατρό,μόνο ρώτα τον παθό
 αν ματαγενόμουν νύφη θα ξερα να προσκυνάω
 των μπροστινών πατήματα,των πισινών γεφύρια
 σαν σ'αρέσει,μπαρμπα-Λάμπρο,ξαναπέρνα από την Αντρο
 //κεφάλι δίχως βάσανα,γράφ`το κολοκυθένιο
 //να πουλιότανε η γνώση,ν`αγοράζαμε καμπόση
 //αν δεν σε κλάσει ο μάστορης,δεν γίνεσαι τεχνίτης

en chalk it up to experience
 experience must be bought
 one learns little from success,but much from failure
 experience keeps a dear school,but fools learn in no other

fr dommage rend sage
 être payé pour le savoir

it sbagliando s'impara
 //dove l'asino casca una volta,non ci casca più

de Tat bringt Rat
 Lehrgeld zahlen
 Durch Schaden wird man klug
 Erfahrung ist eine teure Schule

sp el escarmentado bien conoce el vado
 trabajos hacen al hombre sabio
 //el que no cae no se levanta

**ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΙΑ
ULTERIOR MOTIVE**

ελ ΠΑΙΝΑ το βουνό κι αγόραζε στον κάμπο
 en he praises who wishes to sell
 he that blames would buy

it chi disprezza,compra
 chi biasima vuole comprare

sp quien desalaba la cosa,ese la compra
 el que dice mal de la mercadería,la quierre

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ SUBJECTIVITY

ελ ποιός ΠΑΙΝΑΕΙ την νύφη μας; η τσιμπλιάρα η μάνα της
 άλλη δεν γέννησε,μόνο η Μαριά τον Γιάννη
 ποιός παινάει το γαμπρό;-η κλανιάρρα η πεθερά
 η χελώνα τα παιδιά της αγγελόπουλα τα κράζει
 και τί πράμα πό`χω γω-μαύρη κότα κι άσπρο αυγό
 κι η κοσκινού τον άντρα της με τουςπραματευτάδες
 ολονών οι κώλοι κλάνουν κι ο δικός μας μήτε πρίτσι
 //το μουλάρι κι αν παινιέται,από γάϊδαρο κρατιέται
 en there's only a pretty child in the world,and every mother has it
 lookers-on see most of the game
 fr à chacun sa salive est miel
 //il n'y a point de laids amours
 //chacun voit midi à sa porte
 it ad ogni uccello il suo nido è bello
 scarafagginò a mamma sua pareva bellino
 de Der Bärin scheinen ihre Jungen schön
 Eigene Fürze riechen wohl
 Jeder lobt das Seine
 //Was lieb ist,das ist schön
 sp cada ollero alaba su puchero

ΑΥΤΟΔΙΑΦΗΜΙΣΗ SELF-PROMOTION

ελ αν δεν ΠΑΙΝΕΨΕΙΣ το σπίτι σου,πέφτει και σε πλακώνει
 en to blow his own trumpet
 fr plaidoyer pro domo
 prêcher pour sa paroisse
 it //ogni prete loda le sue reliquie
 de Jeder lobt das seine
 sp la botica no tiene mala mercadería
 //a tuerto ó a derecho,nuestra casa hasta el techo

ΑΥΤΟ-ΕΠΙΧΑΙΡΕΣ
SELF-PRAISE

ελ όποιος μόνος του ΠΑΙΝΙΕΤΑΙ,μόνος του κατηγοριέται
 en self-praise is no recommendation
 a man's praise in his own mouth stinks
 fr qui se loue s'emboue
 it la lode propria puzza
 chi si vanta si spianta
 chi si loda s'imbroda
 de Eigenlob ist zu grob
 Eigenlob stinkt,Eigenruhm hinkt
 sp alabarse,denigrarse
 quien se alaba,se desalaba
 quien a sí proprio se alaba,en su mérito se caga
 //autobombo

ελ εν τη ΠΑΛΑΜΗ και ούτω βοήσωμεν
 το αγώι ξυπνάει τον αγωγιάτη
 //νά λιλί,δώ`μ`τσιτσι
 //βάλ`εδώ και βάλ`εκεί
 //δούλευε,τσαπάκι μου,κατα την πλερωμή σου
 en //who greases his way travels easily
 //if you pay peanuts,you get monkeys
 fr on n'a rien pour rien
 it senza suono non si balla
 secondo è grossa la candèla,il prete alza la loquela
 de Kein Geld,kein Ware
 sp por dinero baila el perro
 el interés mueve los pies
 el abad canta donde yanta
 ¿quieres que te siga el can? !dale pan!

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ
ALTERNATIVE

ελ το καλό το ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ ξέρει κι άλλο μονοπάτι
 //καλός ο αγιασμός,αλλά πάρε και μιά γάτα

- //κράτα πισινή
 en a belt-and-braces approach
 to have two strings to one's bow
 fall-back solution//contingency plan
 the mouse that has only one hole is quickly taken
 //there is more than one way to skin a cat
 //don't put all your eggs in one basket
 //play it safe
- fr avoir plusieurs cordes à son arc
 it triste è quel topo che ha un buco solo
 è sempre buono avere due corde per un arco.
 //chi ha tutto il suo in un loco,l'ha nel foco
 //non bisogna puntare tutto sulla stessa carta
 //accendere una candela a Dio e due al diavolo
- de Das ist eine arme Maus, die nur weiß zu einem Loch hinaus
 Ausweichmöglichkeit//Notplan
 //Mehrere Eisen im Feuer haben
 //Man soll nicht alles auf eine Karte setzen
- sp //no hay que jugarselo todo a una sola carta
 //poner toda la carne en el asador
 //cada maestrillo tiene su librillo

ΓΑΜΟΣ MARRIAGE

- ελ όποιος βρίσκει και φιλεί,μούτζωσ` τον αν ΠΑΝΤΡΕΥ-
 ΤΕΙ
 αρραβωνιαστικες;βιάστικες-παντρεύτικες;χέστικες!
 επάντρευτη ν` ανασάνει κι εύρηκε μαλλιά να ξάνει
 όποιος βρίσκει και πορεύεται,ποτέ του δεν παντρεύεται
 είσ`ελεύθερος και σειέσαι,μα σαν παντρευτείς θα ξυέσαι
- en wedlock is padlock
 marry in haste and repent at leisure(and repent at Reno)
 maids want nothing but husbands,and when they have them,
 they want everything
 //a deaf husband and a blind wife are always a happy couple
- fr mari et marri

le mariage est la saison des orages
 qui en hâte se marie,à loisir se repente
 it chi ha moglie,ha doglie
 a chi s'accasa,la borsa resta rasa
 lo stato conjugale è di ogno male
 donna danno,sposa spese,moglie maglio
 de Ehestand Wehestand
 Heiraten in Eile,bereut man mit Weile
 sp casado y arrepentido
 por un sí mi libertad perdi
 el que se casa,por todo pasa
 hombre casado,burro estropeado
 antes que te cases,mira lo que haces
 el día que te casas,o te curas o te matas
 //por amores casamiento,flores son que lleva el viento

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ

FAIR PLAY

ελ αν είσαι και ΠΑΠΑΣ,με την αράδα σου θα πας
 κάθε κατεργάρης στον πάγκο του
 μία σου και μία μου
 en what is sauce for the goose is sauce for the gander
 fr chacun son tour
 it non sei mica figlio della gallina bianca!
 de Was dem einen recht ist,ist dem andern billig
 sp como cada hijo de vecino
 # la ley del embudo
 lat dura lex,sed lex

ΜΕΤΡΟΝ

MODERATION

ελ κατά το ΠΑΠΛΩΜΑ και το ξάπλωμα
 όσο φόρτωμα μπορείς,τόσο και να σηκώνεις
 en cut your coat according to your cloth
 //don't bite more than you can chew
 fr il faut tailler la robe selon le drap

//il ne faut pas péter plus haut que son cul
 #il se prend pas pour de la crotte
 it bisogna fare il paso secondo la gamba
 tagliar la veste secondo il panno
 //non bisogna far el péto più grande del culo
 de Sich nach der Decke strecken
 //Wer nicht kann, wie er will, muss wollen, wie er kann
 sp según el tejido, córtate el vestido
 como se puede y no como se quiere

ελ ο καυγός είναι για το ΠΑΠΛΩΜΑ
 en two dogs fight for a bone and a third runs away with it
 //the lucky onlooker
 fr //le troisième larron
 it //tra due litiganti il terzo gode
 de //der lachende Dritte
 //Wenn zwei sich zanken, lacht der Dritte in Gedanken

ελ ΠΑΠΟΥΤΣΙ από τον τόπο σου κι ας είν` και μπαλωμένο
 it moglie e buoi dei paesi tuoi
 moglie e ronzino pigliali dal vicino

ελ έλα, ΠΑΠΠΟΥ, να σου δείξω τ` αμπέλι
 όταν εσύ πήγαινες, εγώ γύριζα
 έλα, παππού, να σου δείξω τα γονικά σου
 έλα, γιαγιά, να σου δείξω πού` ν` της μάνας τα βυζιά
 η αλεπού εκατό χρονώ και τ` αλεπόπουλο εκατόν δέκα
 //έμαθές με, πέρασά σε
 //ξέρει η πάπια πού` ν` η λίμνη
 en to teach your grandmother to suck eggs
 fr apprendre à sa mère à faire des enfants
 apprendre à un vieux singe à faire des grimaces
 it non si insegna a nuotare ai pesci
 de Alten Hasen macht man nichts vor
 Das Ei will klüger sein als die Henne
 sp no l'enseñes a tu padre a tener hijos
 a perro viejo no hay tus tus

ελ αυτά συμβαίνουν και εις ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ
 en it happens to the best of families
 it tutto il mondo è paese
 de Es wird überall mit Wasser gekocht
 sp en todas partes cuecen habas
 //no hay puente sin cagada

ελ όπου γης και ΠΑΤΡΙΣ
 έναν τόπο γνωρίζουμε-των σολών μας το πάτι(Σκαρίμπας)
 en //home is where the heart is
 fr le soleil brille partout
 it //tutto il mondo è paese
 de Der Weise ist daheim,wohin der Wind ihn weht
 sp adonde paces y no adonde naces

ελ άμα ΠΕΘΑΝΩ,χέσε με,τα κόλλυβα μου φάτα
 άμα πεθάνω `γω,φούρνος να μην καπνίσει
 όταν ψοφήσει ο μαύρος μου,χορτάρι μη φυτρώσει
 fr après-moi le déluge!
 it dopo di me il diluvio
 morto io,vada il mondo in carbonata
 ciabatta scalzata da me,calzi chi vuole
 //pianto per morto,pianto corto
 de Nach uns die Sintflut!
 sp después de mí,el diluvio
 //mientras(algo)dura,vida y dulzura

ΥΠΑΙΝΙΓΜΟΣ

HINT

ελ σένα τα λέω,ΠΕΘΕΡΑ,γιά να τ`ακούει η νύφη
 βαράει το σαμάρι,ν`ακούσει το γομάρι
 βαράει τη θύρα,ν`ακούσει η παραθύρα
 γύρεψε τ`αλάτι,να θυμηθούν το φαγητό
 fr une pierre dans mon jardin
 it dico a te figliuola,intendito la nuora
 de Das ist auf dich gemünzt

Er schlägt auf den Sack und meint den Esel
 sp a ti te lo digo,hijuela;entiéndelo tú,mi nuera

ΠΕΘΕΡΑ
MOTHER-IN-LAW

ελ ΠΕΘΕΡΑ,κρεμμύδι σάπιο,κάθε δαγκανιά και δάκρυο
 όσες πράσινες φοράδες,τόσες καλοπεθεράδες
 μήτε η πεθερά μητέρα,μήτε η νύφη θυγατέρα
 πέθανε η πεθερά μου και μού πλάτυνε η γωνιά μου
 //γαμπρό και νύφη έχασα,τα δύο παιδιά μου τα`χω
 en happy is she who marries the son of a dead mother
 the mother-in-law remembers not that she was a daughter-in-law
 de Schwiegermutter,Tigermutter
 #Ein Leben ohne Schwiegermutter ist ein Leben ohne Würze
 sp suegra,ni aun de azúcar es buena
 nuera,cuñada y suegra,palabras negras
 para bien casado ser ,ni su(egra)ni cu(ñado)has de tener
 amor de suegra y nuera ,de los dientes afuera(hacia fuera)
 //amistad de yerno,sol de invierno

ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ
DESIRES

ελ ο ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΣ ψωμιά ονειρεύεται
 ευσεβείς πόθοι
 με το νου πλουταίν`η κόρη
 κάνει πανηγύρι με το μυαλό του
 η αλεπού στον ύπνο της πετειναράκια `θώρει
 ό,τι θυμάται χαίρεται (και με τον νου πλουταίνει)
 ό,τι δεν βλέπουν ανοιχτά,βλέπουν κλειστά τα μάτια
 //πολλά θα γένουν κούμαρα που τ`αγαπάει η κοιλιά μου
 //-μάννα,του χρόνου θα γενούν πολλά σύκα! -γιατί,γιέ
 μου; -γιατί,μάννα μ`,τ`αγαπάω!
 en wishful thinking
 we soon believe what we desire
 fr vœux pieux
 prendre ses désirs pour des réalités

it pio desiderio
 de Frommer Wunsch
 Pustekuchen!
 Wunschdenken
 Was man wünscht,das glaubt man
 sp soñar como querer
 quien hambre tiene,con pan sueña

ελ όταν σ' εύρει ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ,δέξου τον για αγιασμό
 en the best way to fight a temptation is to give in(Osc Wilde)

ΣΥΓΝΩΜΗ
FORGIVENESS

ελ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ξεχασμένα
 en let bygones be bygones
 forgive and forget
 fr passons l'éponge
 it lasciare correre
 de Vorbei ist vorbei
 Schwamm drüber!
 Vergeben ist die beste Rache
 //Schnee von gestern
 sp lo pasado pasado

ΣΠΑΤΑΛΗ
WASTE

ελ όποιος αγοράζει τα ΠΕΡΙΤΤΑ,πουλάει τα αναγκαία
 fr le superflu chasse le nécessaire
 it che compra il superfluo,venderà il necessario
 de Wer kaufen will,was er sieht,muss verkaufen,was er hat
 sp compra lo que no has menester,y venderás lo que no podrás excusar
 //lo inútil nunca es barato

ελ ΠΕΤΡΑ που κυλάει,μαλλί(χόρτο) δεν πιάνει
 en a rolling stone gathers no moss
 no root,no fruit

fr pierre qui roule n'amasse pas mousse
 it pietra mossa non fa muschio
 albero spesso trapiantato,mai di frutti caricato
 de Wer rastet,der rostet
 Am rollenden Stein wächst kein Moos
 sp piedra movediza,nunca moho la cobija

**ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟ
 GOSSIPING**

ελ που ΠΗΓΕΣ πήγες κι έλεγες πως πήγα πήγα κι έλεγα
 ρώτα και τον θεió μ`τον ψεύτη
 ράδιο-αρβύλα
 //σου`φερε κείνου τα λόγια; θα τού πάει και τα δικά σου!
 //όποιος σου λέει τις πομπές των άλλων,θα λέει και
 στους άλλους τις δικές σου
 en "they say so" is half a lie
 't is merry when gossips meet
 gossiping and lying go together
 who gossips to you, will gossip of you
 where there is whispering there is lying
 there is nothing to choose between bad tongues and wicked ears
 fr l'écoutant fait le médisant
 //il faut toujours en prendre et en laisser
 it aver sentito dire è mezza bugia
 chi parla per udita,aspetti la mentita
 de Von Hörensagen lernt man Lügen
 Hörensagen ist halb gelogen
 sp oír aquí,y decir allí
 no todo es vero lo que suena el pandero
 quien te cuenta las faltas de otro,las tuyas tiene al ojo

**ΕΜΜΟΝΗ ΙΔΕΑ
 OBSESSION**

ελ όλοι ΠΙΝΑΜΕ και λέγαμε κι η αλεπού πού κουρνιάζουν οι κόττες
 καθένας με τον πόνο του
 ο που`χασε τον χοίρο του όλο μουγκριές ακούει

σαν σε κόβει το παπούτσι,όπου θέλει ας ειν'ο νους σου
 en every man has his hobby-horse
 fr chacun sa marotte
 it l'orso sogna pere
 sp cada loco con su tema

**ΤΕΜΠΕΛΙΑ
LAZINESS**

ελ πέσε,ΠΙΤΑ,να σε φάω
 ακαμάτρας χέρι δεν ιδρώνει
 κλεισμένο χέρι μύγες δεν πιάνει
 βρεγμένο το θέλει το παξιμάδι
 δώκαν του χωριάτη αωγό-τό`θελε και ρουφηχτό
 -ακαμάτρα,βράσ`κουκιά! -ας τα φάμε και ωμά!
 πέντε μήνες έξι αδράχτια,πότε τὰ πλεξα η καυμένη!
 προκομμένη μου,Ζαφείρα πού σε βρήκα και σε πήρα
 στου τεμπέλη το εργαστήρι στήνει ο διάολος τσαντήρι
 //ακαμάτης,πρωτοκλέφτης
 //τάϊσε τον ακαμάτη,να σου φάει και το μάτι
 en money(mince-pies) doesn't grow on trees
 fr attendre que les alouettes lui tombent toutes rôties dans le bec
 //les paresseux ont toujours envie de faire quelque chose
 it a nessuno piovano le lasagne in bocca
 de Tauben fliegen einem nicht gebraten ins Maul
 -Morgen,morgen,nur nicht heute,sagen alle faulen Leute
 sp unos por otros y la casa por barrer
 #la ociosidad es la madre de una vida padre

**ΔΙΠΟΡΤΟ
BOTH WAYS**

ελ και την ΠΙΤΑ ακέρια(γερή,σωστή) και τον σκύλο χορτάτο
 //εμ γαμάει,εμ σκούζει
 en you cannot have your cake and eat it
 you cannot have it both ways
 fr ménager la chèvre et le chou
 avoir le beurre et l'argent du beurre

it salvare capra e cavoli
 volere la botte piena e la moglie ubriaca
 de Mann kann nicht auf zwei Hochzeiten gleichzeitig tanzen
 Wasch mich,aber mach mich nicht nass
 Entweder,oder
 sp querer nadar y guardar la ropa
 soplar y sorber no puede ser
 al vado o a la puente

ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ
INDIFFERENCE

ελ από ΠΙΤΑ που δεν τρωσ,τί σε νοιάζει κι αν καεί;
 en it's no skin off my back
 sp me da lo mismo,ocho que ochenta
 con su pan se lo coma

ΑΠΟΓΝΩΣΗ
DESPAIR

ελ ο ΠΝΙΓΜΕΝΟΣ απ`τα μαλλιά του πιάνεται
 δεν έχει πούθε να πιαστεί,πιάνετ` απ` το γυμνό σπαθί
 en a drowning man will clutch at a straw
 fr homme qui se noie,s'accroche à tout
 it chi affoga s'appiccherebbe alle funi del cielo
 de Der ertrinkende klammert sich an/greift nach einen
 Strohalm
 sp agarrarse a un clavo ardiente

ελ από την ΠΟΛΗ έρχομαι και στην κορφή κανέλα
 απο μήλο ως αυγό,να κυρά,λουκάνικο
 άρτζι μπούρτζι και λουλάς
 αλλ`αντ`άλλων
 it //aver nè capo nè coda
 sp //qué tiene ver la velocidad con el tocino
 //no tener pies ni cabeza

ΑΠΛΗΣΤΙΑ
GREED

ελ όποιος θέλει τα ΠΟΛΛΑ,χάνει και τα λίγα
 μάτια λαίμαργα,ψυχή χαμένη
 το πολύ ταμάχι χαλάει το στομάχι
 δυό καρπούζια σε μιά μασχάλη δεν πάνε
 με το πολύ το στίβαγμα ο σάκος θα τρυπήσει
 όσο πίνει ο δρωπικιάρης,τόσο ο δρώπικας αυξάινει
 en grasp all,lose all
 fr qui veut tout,n'a rien
 it chi troppo vuole nulla stringe
 il troppo stroppia
 //ne uccide più la gola che la spada
 de Allzuviel ist ungesund
 Wer zuviel fasst,lässt viel fallen
 Wer alles haben will,geht leer aus
 sp la codicia rompe el saco
 todo lo queréis,todo lo perderéis
 bastante es mejor que demasiado
 no tires tanto de la sogá,que se rompa
 el que quiere comer en muchas bodas,no come ninguna para comer en
 todas

ελ εκεί που σε ΠΟΛΥΑΓΑΠΟΥΝ να μην πολυπηγαίνεις,
 μην τύχει και σε βαρεθούν κι έπειτα τί θα γένεις
 μιά του φίλου,δυό του φίλου
 ανάρια ανάρια το φιλί γιά να `χει νοστιμάδα
 //απο μακριά κι αγαπημένοι
 en do not wear out your welcome
 a constant guest is never welcome
 //love me little,love me long
 it ospite raro,ospite caro
 l'ospite e il pesce dopo tre dí puzza
 de Ein seltener Gast fällt nie zur Last
 Fisch und Gast stinkt am dritten Tag
 sp a casa de tu tía,mas no cada día

lo que más escasea,más se desea
a donde te quieren mucho,no entres a menudo

**ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥΝΗ
TOO BUSY**

ελ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΤΗΣ κι ερημοσπίτης
ή παπάς παπάς ή ζευγάς ζευγάς
-πού πας,κακή τύχη;-στού πολυτεχνά το σπίτι!
//δύο καρπούζια σε μιά μασχάλη δεν χωράνε
en Jack of all trades, master of none
if you run after two hares, you will catch neither
between two stools one falls to the ground
fr il ne faut pas courrir deux lièvres à la fois
qui trop embrasse ,mal étreint (manque le train!)
un touch-à-tout
//bon à tout, propre à rien
it chi troppo abbraccia, nulla stringe
non si puo cantare e portar la croce
quattordici mestieri, quindici infortuni
de Hansdampf in allen Gassen
Nach alle Mücken schlagen
wer zu viel fasst, geht leer aus
//Wer zu allem taugt, taugt zu nichts
sp quien mucho apaña, poco arranca
quien mucho abarca, poco aprieta
no hay que correr dos liebres a la vez

**ΣΥΝΗΘΕΙΑ
HABIT**

ελ δεν τόχω που περνάει ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ απ' τα γένια μου,
όσο π' ανοίγει μονοπάτι
en once a use and ever a custom
sp no me pesa de que mi hijo enfermó, sino de la mala maña que
le quedó

**ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
LIBERTY**

ελ κάλλιο ΠΟΥΛΑΚΙ στο κλαρί,παρά πουλί στο βρόχι
de Freiheit tut wohl
sp el buey suelto bien se lame

**ΕΜΠΟΡΙΟ
TRADE**

ελ όποιος αγοράζει και ΠΟΥΛΕΙ,αυτός πετάει σαν πουλί
μάθε τέχνη για να ζήσεις καιπραμάτεια να πλουτίσεις
//συχνοπούλα και λιγνοκέρδιζε
//η φτήνεια φέρνει τον παρά
en trade is the mother of money
sp para prosperar,vender y comprar

**ΠΑΡΑΝΟΗΣΗ
MISUNDERSTANDING**

ελ πήρε την ΠΟΥΤΣΑ για βούρτσα
fr mélanger les torchons et les serviettes
prendre des vessies pour des lanternes
it capire fischi per fiaschi
mescolare asini e cavalli
prendere Roma per Toma
prendere lucciole per lanterne

**ΑΣΚΗΣΗ
PRACTICE**

ελ θεωρία δίχως ΠΡΑΞΗ-δίχως άξονα τ`αμάξι
η γνώση είναι θησαυρός κι η πράξη το κλειδί του
en //practice makes perfect
fr en forgeant on devient forgeron
it vale più la pratica che la grammatica
de Probieren geht über Studieren
//Übung macht den Meister
sp el uso hace el maestro

ΠΡΟΝΟΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

FORESIGHT

- ελ ΠΡΙΝ πετάξεις πέτρα,τα στερνά της μέτρα
πέντε(δύο)μέτρα κι ένα κόψε(κόβε)
- en look before you leap
measure twice,cut once
second thoughts are best
//act quickly,think slowly
- fr regarder à deux fois avant de sauter
- it mettere le mani avanti
- de Erst wägen,dann wagen
Sehen wie der Hase läuft
Zum Rat weile,zur Tat eile
Besser zweimal messen,als einmal vergessen

ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ

VANITY

- ελ ας με λένε ΠΡΟΕΔΡΙΝΑ κι ας ψοφάω από την πείνα
ας με κρίζουσι χατζήν κι ας μού λείπει το βρατζίν
- en //pride feels no pain
- sp //caballo grande,ande o no ande

ΠΡΟΙΚΑ

DOWRY

- ελ μεγάλη ΠΡΟΙΚΑ,μεγάλη γλώσσα
όποιος παίρνει κλερονόμα,θα`χει κλειδωμένο στόμα
- sp en casa de mujer rica,ella manda y ella grita

ΕΓΚΑΙΡΩΣ

TIMELY

- ελ //όποιος ΠΡΟΛΑΒΕ τον Κύριον είδε
- en first come,first served
the early bird catches the worm
//the devil takes the hindmost
//musical chairs
- fr //le dernier le loup le mange

//sauve qui peut
 it chi primo arriva,primo macina
 de //Den letzten beißen die Hunde
 //Ein wenig zu spät ist viel zu spät
 //Wer zu spät kommt,hat das Nachsehen
 //Wer zu spät kommt,den bestraft das Leben
 sp a poco pan,tomar primero
 quien primero viene,primero tiene
 //al postrero muerde el perro
 //el último se bebe los pasos
 //quien pilla pilla

ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΙΑ
ULTERIOR MOTIVE

ελ ανύπαντρος ΠΡΟΞΕΝΗΤΗΣ για λόγου του γυρεύει
 en he who would the daughter win,with the mother must begin
 //many kiss the child for the nurse's sake
 fr //qui veut avoir la fille,doit flatter la mère
 it //chi vuol la figlia,carezzi la madre
 de //Der Mutter schenk'ich,die Tochter denk'ich
 sp gana tenía de tronchos quien besaba al hortelano
 sp //ese niño me alaba,que come y mama
 //no dar puntada sin dedál

ΤΙΜΩΡΙΑ
PUNISHMENT

ελ όπου δεν πίπτει λόγος,πίπτει ΠΑΒΔΟΣ
 de Wer nicht hören will,muss fühlen

ΥΓΕΙΑ επισφαλής
ill HEALTH

ελ στάμνα ΡΑΓΙΣΜΕΝΗ δεν σπάει
 en a creaking gate hangs long
 fr les pots fêlés durent longtemps
 it tutto il giorno Ahi!-non muor mai
 de Gesprungene Töpfe halten am längsten

sp no cae todo que bambolea

**ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
APPEARANCES**

ελ το ΡΑΣΟ(δεν)κάνει τον παπά
 en fine feathers make fine birds
 #clothes do not make the man
 #crooked logs make straight fires
 #if the beard were all,the goat might preach
 fr l'habit fait l'homme
 #il ne faut pas se fier aux apparences
 it #l'abito non fa il monaco
 de Kleider machen Leute
 Vor schönen Kleidern zieht man den Hut ab
 sp una buena capa todo lo tapa
 según el hato,así te trato
 //qual te hallo,tal te juzgo
 #el hábito no hace el monje

**ΜΟΙΡΑ
FATE**

ελ ΡΟΔΑ είναι και γυρίζει
 πότε μήλα,πότε φύλλα
 το πάνω έχει και κάτω
 του κύκλου τα γυρίσματα
 άλλος Πάσκα κι άλλος Χάσκα
 μηδένα προ του τέλους μακάριζε
 άλλος λιάζεται κι άλλος ξεκωλιάζεται
 άλλος ψυχομαχάει κι άλλος καυλομαχάει
 ώρες μού φέγγεις,ουρανό,ώρες μού συννεφιάζεις
 έχει ο καιρός γυρίσματα να πληρωθούν τα πείσματα
 άλλοι έχουν τον καημό τους κι άλλοι τον καυλωμό τους
 ο κόσμος είναι ρόδα και σαν τροχός γυρίζει-άλλος
 πηγαίνει στα ψηλά κι άλλος κατηφορίζει
 ο κόσμος είναι ένα αγγούρι-άλλος το τρώει και δροσί-
 ζεται κι άλλος το τρώει και ζορίζεται

τα πάντα ρει
 //χάρου τον καλό καιρό,γιατί ο κακός δεν λείπει
 //δεν το`χω γιατί θα πνιγώ,παρά που μπουνατσάρει
 en better luck next time
 every dog has his day
 every flow has its ebb
 the future is a sealed book
 fortune's wheel keeps on turning
 that`s the way the cookie crumbles
 when one door shuts,another opens
 fr la roue tourne
 à chacun son tour
 Jean qui rit,Jean qui pleure
 tout passe,tout casse,tout lasse
 une fois on gagne,une fois on perd
 it oggi a me,domani a te
 gioia e sciagura sempre non dura
 un giorno è madre,l'altro è matrigna
 il mondo è tondo,chi nuota e chi va in fondo
 questo mondo è fatto a scale,chi le scende e chi le sale
 de Jeder kommt dran
 Heute mir,morgen dir
 Das Glücksrad geht um
 Nach Karfreitag kommt Ostern
 Glück und Glas wie leicht bricht das
 Also geht es in der Welt,der eine steigt,der andere fällt
 //Es bleibt nie beim Alten
 sp no hay boda sin tornaboda
 de la risa al duelo,un pelo
 no todos los días son iguales
 ayer vaquero y hoy caballero
 el destino es sastre y desastre
 día de mucho,víspera de nada
 tal que ríe ahora,a cabo de rato llora
 cayendo y levantando vamos pasando
 en un dos por tres se vuelve el mundo al revés

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ

HEREDITY

- ελ από ΡΟΔΟ βγαίνει αγκάθι
παπά παιδί διαόλου εγγόνι
en #a black hen lays a white egg
it di padre santolotto,figlio diavolotto
de Unter Dornen wachsen Rosen
//Schwarze Kühe geben auch weiße Milch
sp de padre santo,hijo diablo

ΕΡΕΥΝΩ

SEARCH

- ελ ΡΩΤΩΝΤΑΣ πας στην πόλη
en better to ask the way than go astray
fr en cherchant on trouve
it chi cerca,trova
chiedendo si va a Roma
de Wer sucht der findet
Fragen kostet nichts
Durch Fragen wird man klug
sp quien busca encuentra
por preguntar nada se pierde

ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ

MISFORTUNE

- ελ η αρρώστια μπαίνει με το ΣΑΚΙ και βγαίνει με το βελόνι
en ill comes in by ells,and goes out by inches
fr le mal vient à cheval et s'en va à pied
it Il male viene a cavallo e se ne va a piedi
de Böses kommt im Ritt,geht aber weg im Schritt
sp el mal entra a brazadas y sale a pulgaradas

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

APPEARANCES

- ελ τα ΣΙΓΑΝΑ ποτάμια να φοβάσαι
//το βαθύ ποτάμι δεν βουίζει

en still waters run deep
 cats hide their claws
 // to smile and bite
 fr il n'est pire eau que l'eau qui dort
 it acqua cheta rovina i ponti
 acqua che stagna,o puzza o magagna
 più il fiume è profondo,più scorre in silencio
 de Stille Wasser sind tief
 sp en río quedo no metas el dedo
 //guárdate de hombre que no habla y de can que no ladra

ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ SIMILARITY

ελ τί ΣΚΑΤΑ από φασολάδα,τί σκατά από μαρμελάδα
 άσπρος σκύλος,μαύρος σκύλος,όλοι μιά γενιά
 θέλεις θέρισε και δέσε,θέλεις δέσε και κουβάλα
 όλοι οι Χιώτες είν`λωλοί,ποιός λίγο,ποιός πολύ
 όλοι οι χοίροι μιά γενιά κι έχουν και γουρούνι μπάριμπα
 //με σκατά τράμπα δεν γίνεται
 en tarred with the same brush
 //there's small choice in rotten apples
 //where bad is the best,bad must be the choice
 sp cual más,cual menos,toda la lana es pelos
 ελ ο ΣΚΟΠΟΣ αγιάζει τα μέσα
 en the end justifies the means
 the devil can cite Scripture for his purpose
 where wood is being chopped,chips fall
 fr qui veut la fin,veut les moyens
 it il fine giustifica i mezzi
 de Der Zweck heiligt die Mittel
 Wo gehobelt wird,da fallen Späne
 Realpolitik
 sp hágase el milagro,y hágalo el diablo
 con aguas claras no crece el río

ελ ΣΚΥΛΙ που γαυγίζει δεν δαγκώνει
 en barking dogs seldom bite
 his bark is worse than his bite
 fr chien qui aboie ne mord pas
 it can che abbaia non morde
 de Bellende Hunde beißen nicht
 Wer lange droht,macht dich nicht tot
 sp can que ladra,no muerde
 perro ladrador,poco mordedor

**ΣΚΑΡΤΟΣ
 BAD QUALITY**

ελ κακό ΣΚΥΛΙ ψόφο δεν έχει
 ο κάλπικος παράσ ποτέ δεν χάνεται
 πικρή μελιτζάνα πάχνη δεν την πιάνει
 τ'αγκάθια δεν μαραίνονται,τα λούλουδα μαδιούνται
 en ill weeds grow apace
 a bad penny always comes back
 fr mauvaise herbe ne meurt pas
 mauvaise herbe croît toujours
 it erba cattiva cresce
 dura più un coccio che una pentola sana
 de Unkraut vergeht nicht
 sp hierba mala(bicho malo) nunca muere

**ΔΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
 DOUBLE-DEALING**

ελ και στον ΣΚΥΛΟ καλησπέρα και στον γάτο μπονσουάρ
 και του ποντικού μετάνοια και της γάτας προσκυνώ
 του άγιου άναβε κερι και του διαβόλου δέκα
 αλλού τηράει κι αλλού βλέπει
 //ου δύνασαι δυσί κυρίοις δουλεύειν
 en to run with the hare and hunt with the hounds
 be all things to all men
 fr jouer sur deux tableaux
 it dare un colpo al cerchio e uno alla botte

de hinterfotzig
 Es recht zu machen jedem Mann ist eine Kunst die niemand kann
 sp poner una vela a Dios y otra al diablo
 //quien a muchos amos sirve,a algunos ha de hacer falta

**ANEΥΘΥΝΟΤΗΤΑ
 IRRESPONSIBILITY**

ελ εγώ το λέω του ΣΚΥΛΟΥ μου κι ο σκύλος της ουράς του
 en to pass the buck
 # the buck stops here
 it //far lo scaricabarile
 sp manda y descuida-no se hará cosa ninguna
 yo mando a mi gato y mi gato manda a su rabo

**ΑΔΙΚΙΑ
 INJUSTICE**

ελ άλλοι ΣΠΕΡΝΟΥΝ και θερίζουν κι άλλοι τρων και
 μακαρίζουν
 άλλοι γαμούν και κοινωνούν-κι εγώ που κλάνω φταίω;
 να γαμιέται η παπαδιά,να πληρώνει το χωριό;
 άλλος σπέρνει και τρυγάει,άλλος πίνει και μεθάει
 //άλλος χάσκει κι άλλος χάρτει
 //άλλος γαμεί κι άλλος πληρώνει
 //άλλος έχασκε κι άλλος μετάλαβε
 //ώσπου να`ρθουν οι κριτάδες,πάνε,φεύγουν οι δαρτάδες
 en one sows,another mows
 one beats the bush and another catches the birds
 fr l'un porte le bois,l'autre s'y chauffe
 it un'leva la lepre e un altro la prende
 de Der eine pflanzt den Baum,der andre isst die Pflaum
 Der eine klopft auf den Busch,der andere fängt den Vogel
 sp uno levanta la caza y otro la mata

ΣΠΙΤΙ

HOME

ελ ΣΠΙΤΙ μου,σπιτάκι μου,σπιτοκαλυβάκι μου(πορδοκα-
λυβάκι μου)
en home,sweet home
fr on n'est bien que chez soi
it casa mia,per piccina che tu sia,tu me sembri una badia
de Trautes Heim-Glück allein
sp mi casa y mi hogar cien doblas val
mientras en mi casa estoy,rey me soy
a cada pajarillo le gusta su nidillo

ΑΠΟΔΙΟΠΟΜΠΑΙΟΣ ΤΡΑΓΟΣ

SCAPEGOAT

ελ όλα τα ΣΤΡΑΒΑ καρβέλια η νύφη μας τα φκιάχνει
//φταίει ο γάϊδαρος και δέρνουν το σαμάρι
en scapegoat
//whipping boy
fr bouc émissaire
souffre-douleur
it il capro espiatorio
de Jemandem den schwarzen Peter zuschieben
Sündenbock
Prügelknabe
sp entre todos la mataron y ella sola se murió

ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ

MISFORTUNE

ελ ήταν ΣΤΡΑΒΟ το κλήμα-το`φαγε κι ο γάϊδαρος
βρήκ`ο κουτσός ανήφορο
ενός κακού μύρια έπονται
χεστήκαμε κι η βάρκα γέρνει
κακός γάμος κι αργώ να χηρέψω
όλα ανάποδα κι ο γάμος την Τετάρτη
είχαμε τη γριά λεχούσα,γέννησε κι ο γέρος
κι από Θεό βροχάμενος κι από τα κεραμίδια

όλα του γάμου δύσκολα κι η νύφη γκαστρωμένη
 δεν μας φτάναν οι πορδές μας,ήρθαν κι απ' το Πέραμα
 δεν μάς φτάνει η χολή μας – και καυλώνει κι η ψωλή μας
 του κακού καιρού τα νέφη,το`να πάει και τ`άλλο στρέφει
 //κι εγώ κακά χερόβολα κι εσύ ψυχρά δεμάτια
 //κι εγώ κακά παντρεύτηκα-κι οπου με πήρε ας κλαίει
 en that`s all I need!
 to add insult to injury
 it never rains but it pours
 it`s piling Pilon on Ossa
 welcome evil,if you come alone
 the bread never falls but on its buttered side
 what can go wrong,will go wrong(Murphy's Law)
 shit happens
 fr il ne manquait plus que ça !
 un malheur ne vient jamais seul
 à navire brisé tous les vents sont contraires
 it agli zoppi grucciate
 una disgrazia tira l'altra
 //a nave rotta ogni vento è contrario
 de Ein Unglück kommt selten allein
 //Die Krone aufsetzen
 sp tras poca cosecha,ruin trigo
 quien mal casa,tarde enviuda
 a perro flaco todas son pulgas
 bien vengas,mal,si vienes solo
 dolencia larga y muerte encima
 las desgracias nunca vienen solas
 ¿adónde vas,mal?-adonde más hay
 éramos pocos y parió la abuela//la burra

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
JUSTICE

ελ να πούμε και του ΣΤΡΑΒΟΥ το δίκιο
 το δίκιο να λέγεται
 en give the devil his due

the devil`s advocate
 fr faire l`avocat du diable
 it dare al diavolo ciò che li spette
 //il diavolo non è cosi nero quanto si dipinge
 de Das muss ihm (der Neid)lassen

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
CONSEQUENCES

ελ όπως ΣΤΡΩΣΕΙΣ θα πλαγιάσεις
 en as you make your bed so you must lie on it
 fr comme on fait son lit,on se couche
 on tombe toujours du côté où l'on penche
 it chi ben istrumenta,ben s'addormenta
 de Wer gut schmeert,der gut fährt
 Wie man sich bettet,so liegt man
 sp como cebas,así pescas
 quien bien siembra,bien coge
 quien mala cama hace,en ella se yace

ΕΥΘΥΤΗΤΑ
STRAIGHTFORWARD

ελ λέω τα ΣΥΚΑ σύκα και τη σκάφη σκάφη
 en to call a spade a spade
 #to beat around the bush
 fr appeler un chat un chat
 dire le mot et la chose
 it pane al pane e vino al vino
 de Das Kind beim Namen nennen
 sp al pan pan,al vino vino
 las cosas claras y el chocolate espeso
 #marear la perdíz

ελ κάλλιο κακός ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ παρά καλή δίκη
 χάσε από το δίκιο σου,να πας γερός στο σπίτι σου
 μιά δίκη φέρνει εκατό
 en law is a lickpenny

agree,for the law is costly
 //better a lean peace,than a fat victory
 it meglio un magro accordo,che una grossa sentenza
 la veste dei dottori è foderata dell'ostinazione dei clienti
 de Besser schlichten als richten
 //Advokaten,Schadvokaten
 -Der Prozess ist aus,sagte der Advokat,die beiden Parteien
 haben beide nichts mehr
 sp el vencido,vencido,y el vencedor,perdido
 más vale un mal arreglo que un buen pleito
 más vale mala avenencia que buena sentencia

ΜΑΖΟΧΙΣΜΟΣ**MASOCHISM**

ελ ΣΦΑΞΕ με,αγά μ`,ν`αγιάσω
 fr tendre la gorge
 cocu,battu et content
 it becco e contento

ΥΠΟΣΧΕΣΗ**PROMISE**

ελ μην ΤΑΞΕΙΣ τ`άγιου κερι και του παιδιού κουλούρι
 //ο λόγος είναι συμβόλαιο
 //λόγος δοσμένος,κόμπος δεμένος
 //του μπεσαλή ο λόγος χαραματιά στο σίδερο
 # ΕΙΠΑ ξείπα
 en a promise is a promise
 a promise is debt
 fr chose promise,chose due
 //donner c'est donner,repandre c'est voler
 it ogni promessa è debito
 chi promette,in debito si mette
 de Versprochen ist versprochen
 Gebrochenes Versprechen,gesprochenes Verbrechen
 Ein Mann,ein Wort
 sp lo prometido es deuda

quien fia y promete, en deuda se mete
 ni al niño el bollo, ni al santo el voto (dejes incumplido)
 //ser hombre de palabra
 //lo que se da no se quita
 //palabra dada, escritura firmada

ΑΤΕΛΕΙΕΣ IMPERFECTION

ελ ουδείς ΤΕΛΕΙΟΣ
 δεν είναι σανίδι χωρίς ρόζο
 //ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω
 en nobody is perfect
 no garden without its weeds
 there are spots even in the sun
 the best cloth may have a moth
 //the best-laid schemes...
 fr chacun a ses défauts
 it a tutti i poeti manca un verso
 de Mut zur Lücke!
 Jeder hat sein "Aber"
 sp quien no cojea, renquea
 al mejor cazador se le va la liebre
 el mejor escribano echa un borrón

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ CRAFT

ελ μάθε ΤΕΧΝΗ κι άσ'τηνε κι αν πεινάσεις πιάσ'τηνε
 ο τεχνίτης δεν πεινά-κι αν πεινάσει δεν πεθαίνει
 en he that learns a trade, has a purchase made
 fr un métier est un fond assuré
 it chi ha arte, ha parte
 impara l'arte e mettila da parte
 chi ha un mestiere in man, dappertutto trova pan
 de Handwerk hat goldenen Boden
 sp quien tiene oficio, tiene beneficio
 //no hay oficio malo

ελ την ΤΖΙΦΡΑ σου και την ψωλή μην βάζεις όπου λάχει
 sp ni bebas agua que no veas,ni firmes carta que no leas
 //ni firmar sin leer,ni mear sin peer

καλή ΦΗΜΗ
 good REPUTATION

ελ η ΤΙΜΗ τιμή δεν έχει και χαρά σ' τον που την έχει
 en a good name is better than riches
 win a good reputation and sleep at your ease
 fr bonne renommée vaut mieux que ceinture dorée
 //on ne prête qu'aux riches
 it fatti fama e caricati
 chi ha nome,ha roba
 quando l'uomo l'è stimà,el pol pissar in leto e dir che l'à suà
 de Ehrlich währt am längsten
 sp buena fama hurto encumbre
 cobra buena fama y échate a dormir
 más vale buena fama que dorada cama

ΤΟΛΜΗ
 COURAGE

ελ η τύχη βοηθάει τους ΤΟΛΜΗΡΟΥΣ
 ο τολμών νικά
 en nothing ventured,nothing gained
 fr qui ne risque rien,n'a rien
 la fortune sourit aux audacieux
 it chi non risica,non rosica
 chi non s'avventura,non ha ventura
 //più briccone,più fortunato
 de Das Glück muss man erobern
 Frisch gewagt ist halb gewonnen
 Dem Feigen weist das Glück den Rücken
 sp para volcar,carretear
 acometer hace vencer
 la fortuna ayuda a los osados
 quien no se arriesga,no pasa el mar

ελ ΤΡΑΒΑΤΕ με κι ας κλαίω
 -σε γαμούν,γιαγιά;-με ρωτούν,παιδάκι μου;
 σούρνε με κι εγώ να θέλω και να κάνω πως δεν θέλω
 en //the rich widow cries with one eye and laughs with the other
 sp el que quería,y yo que lo apeteecía
 no quiero,no quiero,échamelo en el sombrero
 fué tanta la insistencia,y tan poca la resistencia
 //mal que trae ganancia,cualquiera se lo pasa

**ΣΥΜΦΕΡΟΝ
 INTEREST**

ελ αυτός με την ΤΡΕΛΙΤΣΑ(-ΑΡΑ) του γεμίζει την κοι-
 λίτσα(-άρα) του
 ας λέει ο κόσμος κι ας δένει ο κόμπος
 όταν μάθει ο κερατάς την τέχνην του κεράτου- μέλι και
 γάλα γίνεται με την νοικοκυρά του
 en comfort is better than pride
 //cry all the way to the bank
 fr faire l'âne pour avoir du son
 it fare il finto tonto
 sp dame pan y llámame tonto
 ando yo caliente y ríase la gente

ελ βάλαν τον ΤΡΕΛΟ να βγάλει το φίδι απ' την τρύπα
 en to take the chestnuts out of the fire with the cat's paw
 fools rush in where angels fear to tread
 to bell the cat
 fr tirer les marrons du feu avec la patte du chat
 attacher le grelot
 it cavar la bruciata col zampino del gatto
 de Es ist leicht mit Katzenpfoten die Kastanien aus dem Feuer zu holen
 sp los locos hacen la fiesta y los cuerdos gozan de ella
 ponerle el cascabel al gato

ΑΛΗΘΕΙΑ

TRUTH

- ελ από μικρό κι από ΤΡΕΛΟ μαθαίνεις την αλήθεια
από ζουρλό και μεθυστή μαθαίνεις την αλήθεια
- en children and fools cannot lie
little pitchers have great ears
- fr la verité sort de la bouche des enfants
//un fou avise bien un sage
- it chi vuol saper la verita lo domandi alla purita
- de Kinder,Narren,trunkener Mund,reden aus des Herzens Grund
//Dichtermund tut Wahrheit kund
- sp los niños y los locos dicen las verdades
del loco y del bobo se sabe la verdad

ΥΠΕΡΒΟΛΗ

EXAGGERATION

- ελ είπαν του ΤΡΕΛΟΥ να χέσει και ξεκωλιάστηκε
όποιος έχει πιπέρι,βάζει και στα λάχανα
είπαν του τρελού «νά»,αλλά όχι και «παρανά»
βρήκε ο γύφτος βούτυρο και τα σκατά αλείφει
τώρα που βρήκαμε παπά,ας θάψουμε καμπόσους
γλυκάθηκε η γριά στα σύκα κι έφαγε και τα συκόφυλλα
- en don't throw out the baby with the bathwater
overkill
- it soprattutto niente zelo
- de Blinder Eifer schadet nur
Die Kirche im Dorf lassen
Man soll das Kind nicht mit dem Bade ausgießen
- sp no tanto amén que se acabe la misa
no alumbremos tanto,que quememos el santo

ΥΠΕΡΒΟΛΗ

EXAGGERATION

- ελ έκανε την ΤΡΙΧΑ τριχιά
το`κανε Ανατολικό ζήτημα
έκανε το κουνούπι ελέφαντα

- //πολύ κακό για το τίποτα
 //σιγά τον πολυέλαιο(να μη σβηστούν τα φώτα)
 en to make a mountain out of a molehill
 to make a song and dance about it
 //a storm in a teacup(a tempest in a teapot)
 fr faire d'une mouche un éléphant
 en faire toute une tartine/tout un fromage/tout un plat
 faire d'un œuf un bœuf
 it farne un affare di Stato
 fare d'una mosca un elefante
 una vulva che prude non basta perchè si parli di ninfomania
 de Viel Aufhebens machen
 Aus einer Mücke einen Elephanten machen
 Aus einem Furz einen Donnerschlag machen
 //Es wird nichts so heiß gegessen,wie es gekocht wird
 sp santo,santo,pero no tanto
 todo lo exagerado es falso
 no todo el monte es orégano

MOIPA**FATE**

- ελ θα γυρίσει κι ο ΤΡΟΧΟΣ,θα γαμήσει κι ο φτωχός
 ο Θεός αργεί,αλλά δεν λησμονεί
 γελάει καλύτερα όποιος γελάει τελευταίος
 αγαπάει ο Θεός τον κλέφτη,αγαπάει και τον νοικοκύρη
 en he laughs best who laughs last
 it's a long lane that has no turning
 our day will come
 all that is sharp is short
 //the darkest hour is just before the dawn
 fr rira bien qui rira le dernier
 après la pluie,le beau temps
 à force de mal aller,tout ira bien
 it ride bene chi ride ultimo
 de Auf Regen folgt Sonnenschein
 Gott kommt langsam ,aber gewiß

Das Unglück sitzt nicht immer vor derselben Tür
 Wenn die Nacht am tiefsten ist,ist der Tag am nächsten
 sp tras las nubes,viene el sol
 no hay mal que cien años dure
 cada martes tiene su domingo
 a gran seca,gran mojada
 //nunca es tarde si la dicha es buena

ελ ΤΡΩΓΟΝΤΑΣ έρχεται η όρεξη
 το φαΐ και η ξύση,όσο ν' αρχινήσει
 //η πρώτη δαγκωνιά είναι τρυπητήρι
 en the more you get,the more you want
 fr l'appetit vient en mangeant
 it chi più ha,più desidera
 de Mehr will mehr haben
 sp el comer y el rascar,todo es empezar
 cuanto más poseo,más deseo

ΤΣΙΓΓΟΥΝΙΑ MISERLINESS

ελ όταν έχεις και δεν ΤΡΩΣ,πρέπει να σε δει γιατρός
 φοβάται και δεν κλάνει,μην τύχει και φυράνει
 -μπακαλιάρος και λάδι;δυσό φαγιά,γυναίκα;
 -όλο τ' αυγό στην πίτα;
 αυγά και μη πουλιά
 //δεν δίνει τ' αγγέλου του νερό
 //κάνει το σκατό του παξιμάδι
 //βγάζει κι απ' τη μύγα ξίγκι
 //-ψήσε αβγό,εφτά θα φάμε
 //όποιος λυπάται της γάτας το φαΐ,τρώει ο ποντικός τα ρούχα του
 en avarice is the only passion that never ages
 avarice hoards itself poor;charity gives itself rich
 //the ass loaded with gold still eats thistles
 fr quand tous les vices sont vieux,avarice est encore jeune
 //économies de bouts de chandelle
 it l'avarico per il poco perde il molto

l'avaro è come il porco-serve dopo morto
 alla povertà manca molto,all'avarizia tutto
 de Geiz ist die größte Armut
 Des Geizes Schlund ist ohne Grund
 Dem Armen mangelt viel,dem Geizigen alles
 sp el avaro por ahorrar,sin comer se suele estar
 amontona el avariento y no sabe para quien
 //hombre avariento,por uno pierde ciento

ελ ΤΥΦΛΟΣ τυφλόν οδήγαγε κι ηύραν το φως σε λάκκο
 en the blind leading the blind
 fr un aveugle mène l'autre
 it nel regno degli orbi,il guercio e re
 de Wenn ein Esel den anderen lehrt,wird keiner Doktor
 Führt ein blinder Mann den andern,werden beide nicht weit
 wandern
 sp cuando guían los ciegos,guay de los que van tras ellos

ελ στους ΤΥΦΛΟΥΣ ο μονόφθαλμος βασιλεύει
 fr au royaume des aveugles les borgnes sont rois
 it nel paese dei ciechi,l'orbo è re
 de Wo kein Meister ist,da gelten die Stümper
 sp en la tierra de los ciegos,al tuerto hacen rey
 en tierra de mudos es rey el tartamudo
 en tierra de negros,el mulato es rubio
 lat beati monocoli in regno caecorum

ΤΥΧΗ

LUCK

ελ αν έχεις ΤΥΧΗ διάβαινε και ριζικό περπάτει
 χώμα πιάνει,χρυσάφι γίνεται
 αυτός κάθεται κι η μοίρα του δουλεύει
 ο που`ναι καλορίζικος γεννά κι ο κόκοράς του
 μην τηράς τα στραβά μου τα πόδια,αλλά την τύχη μου την ίσια
 en better be born lucky than rich
 to lead a charmed life

//every dog has his day
 fr la fortune vient en dormant
 avoir du bol//du pot//du cul
 it a chi ha fortuna,il bue gli fa un vitello
 de Wer's Glück hat,dem legt der Hahn Eier
 //Glücksvogel
 sp //nacer con buena estrella

**ΤΕΜΠΕΛΙΑ
 LAZINESS**

ελ γλυκός ο ΥΠΙΝΟΣ την αυγή,γυμνός ο κώλος την Λαμπρή
 ο ύπνος θρέφει μάγουλα και ξεγυμνώνει κώλους
 //αποβραδίζ στο σπίτι σου,τη νύχτα στη δουλειά σου
 en //better wear out shoes than sheets
 fr //heure du matin,heure du gain
 it chi dorme grassa matinata,va mendicando la giornata
 //è meglio consumare le scarpe che le lenzuola
 de Faul bekommt nichts ins Maul
 Siegen kommt nicht von Liegen
 //Morgenstunde hat Gold im Munde
 //Morgenrot schafft Brot
 sp quien mucho duerme,legañas cría:el culo caliente y la bolsa fría
 //quien tarde se levanta,todo el día trota
 //hurtado es el pan que come el holgazán

**ΓΟΥΣΤΑ
 TASTE**

ελ στο ΦΑΪ και στο γαμήσι ο Θεός δεν κάνει κρίση
 ο καθένας με τα γούστα του
 περί ορέξεως ουδείς λόγος(κολοκυθόπιτα)
 άλλοι τα γένια πεθυμούν κι άλλοι που τα χουνε τα φτυούν
 //τ'αρεσούμενο τ'ανθρώπου,το καλύτερο του κόσμου
 en some like it hot
 to each his own
 tastes/opinions differ
 there is no accounting for tastes

one man's meat is another man's poison
 fr des goûts et des couleurs...
 chacun son goût
 it ciascuno a modo suo
 tutti i gusti sono giusti
 //a tavola e a letto non ci vuol rispetto
 vari sono degli uomini i capricci;a chi piaccion'le torte e a chi i pasticci
 de Erlaubt ist,was gefällt
 Ganz nach Lust und Laune
 Jedem Tierchen sein Pläsierchen
 Uber Geschmack lässt sich streiten
 //Zu Tisch und Bett soll man sich nicht schämen
 sp i gusti sono diversi
 cada uno a sus anchas
 sobre gustos no hay nada escrito
 libre es la afición,y no conoce señor
 de gustos y colores no han escrito los autores
 lat de gustibus e de coloribus..

ΗΔΟΝΟΘΗΡΙΑ**HEDONISM**

ελ ό,τι ΦΑΜΕ,ό,τι πιούμε κι ό,τι αρπάξει ο κώλος μας
 //οι πίκρες(έγνοιες)κόβουν γόνατα κι οι λογισμοί γερ-
 νούνε
 //φάε,λαιμέ! και χέσε,κώλε!
 en eat,drink and be merry,for tomorrow we die
 fr (encore une ...que.... n'aura pas)
 //autant de pris sur l'ennemi
 it //cogliere l'attimo fuggente
 sp mientras dura,vida y dulzura
 lat carpe diem

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ**SAVING**

ελ ΦΑΣΟΥΛΙ το φασούλι γεμίζει το σακούλι
 μάζευε κι ας είν` και ρώγες

- λίγο δω και λίγο κει κάνει πάτο το σακί
 δεξί χέρι η εργασία και ζερβί η οικονομία
 σταλαγματιά σταλαγματιά γεμίζ η στάμνα η πλατιά
 en every little helps
 many a little makes a mickle
 a penny saved is a penny earned
 take care of the pennies and the pounds will take care of themselves
 #better to die a beggar than live a beggar
 fr les petits ruisseaux font les grands rivières
 it tutto fa numero
 molti pochi fano un assai
 a quattrino a quattrino si fa il fiorino
 de Kleinvieh macht auch Mist
 Wer den Groschen nicht ehrt,ist des Talers nicht wert
 sp muchos pocos hacen un mucho
 quien trabaja,principia bien;quien ahorra,acaba mejor
 gota a gota se llena la bota
 //algo es algo
 //quien gana un punto,gana un mundo
 //más vale quien sabe tener que quien tiene saber
- ελ ΦΑΤΕ,μάτια,ψάρια
 en wishes can never fill a sack
 it vedere e non toccare è un forte spasimare
 guardare e non toccare è una cosa da crepare
 //giammai col bramare il sacco puoi colmare
 sp ver y desear es gran pesar
 ver comer y no catar,es para desesperar
 //llenar antes el ojo que la tripa
- ελ ολα τά'χε η Μαριορή,ο ΦΕΡΕΤΖΕΣ τής έλειπε
 βρακί δεν έχει,φέσι γυρεύει
 βρήκες τζάμπα μουνί-το θες και ξυρισμένο
 γαρούφαλο στ'αυτί και κασίδα στην κορφή
 τί τα θέμε τα χαλιά,αφού δεν έχουμε σκαλιά
 μιά γριά μονοδοντού,άντρα γύρευε η πορδού
 ψωμί,τυρί δεν είχαμε,ψωλή χοντρή γυρεύαμε

εδώ γαμούνε σερνικούς κι εσύ γυρεύεις νύφη
 η Γη καταποντίζεται κι η Μάρω καθρεφτίζεται
 ντρέπεται η αραπίνα που εμουτζουρώθη η μύτη της
 -τί σου λείπει,κασιδιάρη;-μαργαριταρένια σκούφια!
 σπανός ξουράφι αγόραζε κι ένας στραβός καθρέφτη
 -μάτια μου,τ'άγουρα φρούτα! είπε κι η γριά η φαφούτα
 εδώ δεν μπορείς να κλάσεις και κουλούρια θες να πλάσεις
 ο ποντικός δεν χώραγε στην τρύπα του κι έσερνε και κολοκύθα
 ψωμί δεν έχουμε,αγγουράκια(ραπανάκια)γιά την όρεξη γυρεύουμε
 εδώ καράβια πνίγονται,βαρκούλες αρμενίζουν (και
 σεεις,βαρκούλες,πλέτε;)
 //εμείς ψωμί δεν έχουμε κι η γάτα πίτα σέρνει
 //εδώ ο κόσμος καίγεται και το μουνί χτενίζεται(αρπάζει τη βεντάλια,με
 φούρια αερίζεται)
 //η γριά το μεσοχείμωνο ξυλάγγουρο ωρέχτη
 en people in hell want ice water
 //fiddling while Rome is burning
 //to bite more than you can chew
 //beggars can't be choosers
 it cercare la luna nel pozzo
 sp hasta los gatos quieren zapatos
 //a quien no le sobra pan,no críe can

ΥΠΟΧΩΡΩ

GIVE IN

ελ του ΦΕΥΓΑ η μάνα χαίρεται
 όσα λυγούνε,δεν σπούνε
 καλύτερα κιοτής παρά μακαρίτης
 //δέκα λογιώ οι παλληκαριές...
 //κεφάλι προσκυνημένο σπαθί δεν το κόβει
 //φευγάστε,ποδαράκια μου,να μη σάς χέσει ο κώλος
 en better bend than break
 he who fights and runs away,may live to fight another day
 //discretion is the better part of valour
 fr mieux vaut plier que rompre
 it chi no fugge,strugge

il soldato che fugge è buono per un'altra volta
 de Besser da läuft er, als da liegt er
 sp antes doblar que quebrar
 mejor es descocer que romper
 màs vale un buen huir que un mal morir

ΔΙΑΦΘΟΡΑ CORRUPTION

ελ ΦΘΕΙΡΟΥΣΙΝ ήθη χρηστά ομιλίας κακαί
 αν καθήσεις με τυφλό, ως το βράδυ αλληθωρίζεις
 μ' όποιο δάσκαλο καθήσεις, τέτοια γράμματα θα μάθεις
 //κατά τον μαστρο-Γιάννη και τα κοπέλια του
 en the rotten apple injures its neighbours
 he who keeps company with the wolf will learn to howl
 //no man ever became thoroughly bad at once
 fr une pomme gâtée en gâte cent
 it chi pratica col lupo, impara a urlare
 in compagnia prese moglie un frate
 chi pratica lo zoppo, impara a zoppicare
 //quando il piccolo parla, il grande ha già parlato
 de Wer mit Lahmen umgeht, lernt zu hinken
 Bei Wölfen und Eulen lernt man's Heulen
 sp la manzana podrida pierde a su compañia

ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ HYPOCRISY

ελ μπρος ΦΙΛΟΣ και πίσω σκύλος
 φίλος, φίδι
 μέλι δείχνει, φάρμακο `τοιμάζει
 είχαμε σκυλί και βόηθαγε το λύκο
 άλλα στα χείλη και άλλα στην καρδιά
 του γάτου λέει «φεύγα» και του σκύλου «πιάσ' τον»
 δείχνει του λαγού να φύγει, του λαγωνικού να τρέχει
 //γλυκόστομος και πικρόσκωτος
 //άλλο τού `δειξε κι άλλο τού `μπεξε
 en //a honey tongue, a heart of gall

fr tel te caresse,qui te trompe
 //bouche de miel,cœur de fiel
 it tal ti ride in bocca che dentro te l'accocca
 //parole di santo,unghie di gatto
 de Augenfrend,Rückenfeind
 Lach mich an,gib mich hin,ist des falschen Freundes Sinn
 Hüte dich von den Katzen die vorne lecken und hinten kratzen
 sp cara de beato y uñas de gato
 la cruz en los pechos,y el diablo en los echos
 halagar con la boca,y morder con la cola
 a mi amigo soy leal,hasta salir del umbral
 delante hago acato,y por detrás al rey mato

ΦΙΛΙΑ
FRIENDSHIP

ελ ο ΦΙΛΟΣ στην ανάγκη φαίνεται
 ο φίλος σε μιάν ώρα αξίζει μία χώρα
 ο που`χει φίλον ακριβό,έχει μεγάλο θησαυρό
 φίλε μου στην ανάγκη μου κι εχθρέ μου στη χαρά μου
 en a friend in need is a friend indeed
 fr amis valent mieux qu'argent
 it gli amici si conoscono nella sventura
 de Glück macht Freunde,Unglück prüft sie
 sp amigo leal,castillo real
 más vale amigo en plaza que dinero en casa
 //amistad leal y franca,mosca blanca

ελ ΦΟΒΑΤΑΙ ο Γιάννης το θειρό και το θειρό το Γιάννη
 φοβόταν και φοβέριζε
 το τουφέκι το αδειανό σκιάζει έναν κι έναν δυό
 en a bully is always a coward
 fr tel menace,qui tremble
 it chi più tema,minaccia
 il cane pauroso abbaia più forte
 de Bange Hunde bellen viel
 Mancher droht und zittert vor Furcht

sp quien mucho amenaza,el miedo tiene en su casa
cargado de hierro,cargado de miedo

ΠΡΟΝΟΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

FORSIGHT

ελ των ΦΡΟΝΙΜΩΝ τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν
άναψε το λυχνάρι σου προτού να σ'εύρει η νύχτα
τον Μάρτη ξύλα φύλαγε,μην κάψεις τα παλούκια
στην ώρα της μιά βελονιά σε γλυτώνει απο εννιά

en a stitch in time saves nine

prevention is better than cure

//keep your powder dry

//discreet stops make speedy journeys

fr //qui veut aller loin, ménage sa monture

it cosa prevista,mezza provvista

chi a tempo vuol mangiare,innanzi gli convien pensare

de Ein Stich zur Zeit erhält das Kleid

//Wer gut schmeert,der gut fährt

sp quien adelante no mira,atrás se queda

solo el prudente es sabio

ελ πήγε να τής βάλουν ΦΡΥΔΙΑ και τής έβγαλαν τα μάτια
πήγε να βγάλει την τσίμπλα του κι έβγαλε το μάτι του
η καμήλα πήγε να τής βάλουν κέρατα και τής έκοψαν τ'αυτιά
//πήγα να κάνω το σταυρό μου κι έβγαλα τα μάτια μου
//πήγε για ν'αγιάσει και ξεπάγιασε

en //the remedy may be worse than the disease

fr //le remède est pire que le mal

de etwas verschlimmbessern

sp //es peor el remedio que la enfermedad

ελ ΦΤΑΙΕΙ ο γάϊδαρος και βαράμε το σαμάρι
βρέχει ο Θεός και φταίν' οι μήνες
φταίει ο ράφτης και δέρνουν τον μάγειρα
τα του ΚΑΙΣΑΡΟΣ τω Καισαρι

en he that cannot beat the horse,beats the saddle

#put the saddle on the right horse
 fr qui ne peut battre le cheval bat la selle
 it battere il cane al posto del padrone
 chi non può dare al asino,dà al basto
 sp quien no puede dar en el asno,da en el albarda

ΦΤΗΝΟ
CHEAP

ελ η ΦΤΗΝΕΙΑ τρώει τον παρά
 το ακριβό πράμα έχει τον παρά του μέσα
 en good cheap is dear
 cheapest is dearest
 cheap and nasty(shoddy)
 beware of too great a bargain
 a good bargain is a pick-pocket
 fr le bon marché coûte cher
 cherté foisonne
 it chi più spende,meno spende
 la buona roba non fu mai cara
 de Das billigste ist immer das teuerste
 Wohlfeile Ware leert den Beutel
 Gute Ware kostet ihr Geld
 sp lo barato sale caro
 lo bueno vale caro
 lo malo nunca es barato
 dineros de avaro,dos veces van al mercado

ελ η ΦΤΩΧΕΙΑ θέλει καλοπέραση
 ο πλούσιος έχει τα φλουριά και ο φτωχός τα γλέντια
 sp //poca ropa y buen talante

ΦΤΩΧΟΣ
POOR

ελ του ΦΤΩΧΟΥ το εύρημα ή καρφί ή πέταλο
 όπου φτωχός κι η μοίρα του
 του φτωχού τ` αυγό πουλί δεν βγάζει

του φτωχού τ' αρνί κριάρι δεν γίνεται
 ο Θεός σιχάθηκε τον φτωχό περήφανο
 ο φτωχός το δίκιο του το`χει για να κλαίγεται
 ανάθεμα δυό πράματα-τη φτώχεια,τα γεράματα
 φτωχού καμπάνα δεν ηχάει,πλούσιου δεν ανασαίνει
 αν δεν δώσει ο Θεούλης,τί να κάνει κι ο φτωχούλης ;
 όταν χάσεις το πουγγί σου,όλοι οι φίλοι είν`εχθροί σου
 en the devil wipes his tail with the poor man's pride
 //a poor man has no friends
 fr de pauvreté fatigue et peine
 it il cane morde lo straccione
 quando la merda costera 15000 al kilo,i proletari nasceranno senza culo
 de Arme Leute kennt niemand
 Arme Leute kochen dünne Suppen
 Sp hombre sin dinero,pozo sin agua
 //quien nace rinconero,muere siendo meadero

ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ
PRECAUTION

ελ όποιος ΦΥΛΑΕΙ τα ρούχα του έχει τα μισά
 απ`τα μετρημένα τρώει ο λύκος
 που φυλάγεται,κι ο Θεός τονε φυλάει
 κάλλιο γαϊδουρόδενε,παρά γαϊδουρογύρευε
 προς τον τοίχο το χορό,μωρ`ποντίκι κολοβό
 έκανε τον λύκο φίλο; κράτα και κομμάτι ξύλο
 τον λύκο κάνε σύντεκνο και το ραβδί σου βάστα
 με τον ζουρλό κουβέντιαζε και κράτα και λιθάρι
 στον πόρδο μη θαρρεύεσαι και χέσεις το βρακί σου
 //πίσω απ`το τυρί είν`η φάκα
 //χόρευε,κυρά-Σουσου,μά έχε κι έγνοια του σπιτιού
 en better safe than sorry
 safe bind,safe find
 the precautionary principle
 danger comes sooner when despised
 the way to be safe is never to be secure
 //he who sups with the devil should have a long spoon

//take care whom you trust
fr on est jamais trop prudent
mieux vaut tenir que courir
méfiance est mère de sûreté
it chi troppo si fida,spesso grida
fidarsi è bene,non fidarsi è meglio
chi dinanzi non mira,di dietro sospira
//chi ha il lupo per compare,porti il cane sotto il mantello
de Sicher ist sicher
Vorbeugen ist besser als heilen
Vorsicht ist besser als Nachsicht
Vorsicht ist die Mutter der Porzellankiste
Acht und Aberacht macht sechzehn
//Trau,schau,wem
//Doppelt genäht hält besser
//Besser zweimal zu viel,als einmal zu wenig
sp quien asegura,prende
piensa mal y acertarás
toda precaución es poca
desconfianza,aseguranza
de lo contado come el lobo
abre el ojo,y te ahorrarás enojos
mas vale un "por si acaso"que un "quien pensara"
//como te curas,duras
//quien trata con lobos,traiga el perro al lado
lat //caveat emptor

ΑΚΑΛΕΣΤΟΣ
UNSOLICITED

ελ μην ΦΥΤΡΩΝΕΙΣ(ανακατεύεσαι)εκεί που δεν σε σπέρνουν
en cobbler,stick to your last
mind your own business
come not to council uncalled
#a backseat driver
fr chacun son métier
it pasticciere,fa il tuo mestiere

non mettere bocca,dove non ti tocca
 de Schuster,bleib bei deinem Leisten!
 Rate niemandem ungebeten
 Fass dich an die eigene Nase
 Kümmere nicht was andre machen,achte nur auf deine Sachen
 sp zapatero a tus zapatos
 cada cual a lo suyo
 no te metas adonde no te llaman
 cada lechón a su teta,que es el modo de mamar
 #meterse donde no le llaman
 #meter baza//meter su cuchara
 #meterse en camisa de once varas

ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ BULLYING

ελ ΦΩΝΑΖΕΙ ο κλέφτης να φύγει ο νοικοκύρης
 ήρθαν τ`άγρια να διώξουν τα ήμερα
 //η πουτάνα κάνει τόσα κι έχει και μεγάλη γλώσσα
 //η πουτάνα πουτανιές δεν ψηφάει
 en where argument fails,try abuse
 it chi ha meno ragione, grida più forte
 de Wer schreit,hat unrecht

ΔΩΡΕΑΝ GRATIS

ελ ΧΑΡΙΣΜΑ χωρίς χάρη δεν γίνεται
 μοναχά ο τζιτζικας λαλεί χάρισμα
 en benefits bind
 nothing is for nothing
 you don't get anything for nothing
 there is no such thing as a free lunch
 what is bought is cheaper than a gift
 fr on n'a rien pour rien
 it non si da(fa) niente per niente
 chi dono prende,libertà vende
 de Umsonst ist der Tod

Geschenke binden die Gelenke
 Schenk und Umsonst sind gestern gestorben
 sp nadie da palos de balde
 pan ajeno,caro cuesta
 compró el que pidió
 no hay cosa más barata que la que se compra
 como me crecieron los favores,me crecieron los dolores
 //quien da,algo quiere
 //el dar va con el tomar
 //lo rogado es bien comprado
 //el dar suele ser una manera de pedir

ελ ξίδι ΧΑΡΙΣΜΑ,γλυκό σαν μέλι
 de Es ist alles gut genug.was geschenkt wird
 sp bien sabe lo dado,porque no cuesta cornado

**ΔΩΡΑ
GIFTS**

ελ το ΧΑΡΙΣΜΕΝΟ άλογο στα δόντια δεν κοιτιέται
 βρήκαμε τον κώλο,θέλουμε και σάλιο
 en beggars can't be choosers
 never look a gift horse in the mouth
 fr à cheval donné on ne regarde pas à la bouche
 it a cavallo donato non si guarda in bocca
 de Einem geschenkten Gaul sieht man nicht ins Maul
 sp a quien dan no escoge
 a lo dado no se busca lado
 a caballo regalado no le miras el dentado

**ΟΡΙΑ
LIMITS**

ελ έχει κι ο μύρμηγκας ΧΟΛΗ,έχει κι η μύγα σπλήνα
 και το πιπέρι είναι μικρό,αλλά τσούζει
 και το κουνούπι μπαίνει στη μύτη
 en even a worm will turn
 it anche la mosca ha la sua còllera

de Ameisen haben auch Galle
 sp cada pajarito tiene su higadito

**ΕΜΠΛΟΚΗ
 ENGAGEMENT**

ελ μιάς και μπήκες στο ΧΟΡΟ,θες δε θέλεις θα χορέψεις
 όποιος πάει στο πανηγύρι,πρέπει η μπούρσα του να γύρει
 en in for a penny,in for a pound
 //he who rides a tiger is afraid to dismount
 fr quand le vin est tiré il faut le boire
 it quando si è in ballo,bisogna ballare
 //chi non c'è,non c'entri-e chi c'è non si sgomenti
 de Wer A sagt muss auch B sagen
 sp tapón quitado,botella bebida
 de perdidos,al río

**ΣΥΜΒΟΥΛΗ
 ADVICE**

ελ όποιος είν` έξω απ` το ΧΟΡΟ πολλά τραγούδια ξέρει
 en nothing is given so freely as advice
 he that has no children,brings them up well
 he that has no wife,beats her oft
 //the best advice is -don` t give any
 //the stingy man loves to give advice-it costs nothing
 //a backseat driver
 //easier said than done
 fr les conseillers ne sont pas les payeurs
 //la critique est aisée et l'art difficile
 it chi consiglia,non arrischia
 de Raten ist leichter als helfen
 Du hast gut reden!
 //Tadeln ist leicht
 sp quien te aconseja,no arriesga la pelleja
 al buen consolador,no le duele la cabeza
 !qué bien habla un sano con un enfermo!
 //la crítica es fácil ;el arte,dificil

ελ δεν πιστεύει ο ΧΟΡΤΑΣΜΕΝΟΣ το κακό του νηστικού
de Voller Bauch lobt das Fasten

ΘΡΑΣΟΣ
CHEEK

ελ δώσε θάρρος του ΧΩΡΙΑΤΗ,να σ' ανέβει στο κρεβάτι
-φάε,κουμπάρε,ελιές!-καλό ν' και το χαβιάρι! -καλό,
μα ακριβό! -ακριβό,αλλά τ' αξίζει!
γάϊδαρος αμολητός,συμφορά στα λάχανα
η ψείρα όταν παραφάει βγαίνει στον γιακά
ο γυμνός κάτι θα κρύψει,ο ξετσίπωτος τίποτα
είπαμε,κυρά,να κλάνεις,μα να μην το παρακάνεις
-κουμπάρε,φάε και ζουμί!-καλά ν' και τα κοψίδια!
-δεν σου δίνω,γριά,ψωμί!-βρέξε μού το στο ζουμί!
δεν έκλασε και να ντραπεί,μόν' έκλασε και γέλασε
-δωσ' μου,κυρά,τον άντρα σου και πάρε συ τον κόπανο
#σε τάβλα που δεν έστρωσες,το χέρι μην απλώσεις
en give him an inch and he will take a mile
familiarity breeds contempt
fr on lui permit de boire-il tarit la source
oignez villain,il vous poindra(poignez-le,il vous oindra)
it se gli dai un dito,ci se ne prende un braccio
de Wenn man ihm den kleinen Finger gibt,nimmt er die ganze Hand
sp ayer entró rogando y hoy entra mandando
si puede meter el codo,meterá el cuerpo todo
dame donde me sienta,que yo haré donde me acueste
//respetos guardan respetos

επίκτητος ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ
acquired CHARACTER

ελ ο ΧΩΡΙΑΤΗΣ κι αν πλουτήνει,το τσαρούχι δεν τ' αφήνει
τον γύφτο κάνουν βασιλιά κι αυτός γυρεύει ρείκια
τον γύφτο κάνουν βασιλιά κι αυτός ζητούσε αμόνι
βεζίρης έγινε,άνθρωπος δεν έγινε
//έμαθε γυμνός και ντρέπεται ντυμένος
en the cask savours of the first fill

what is learned in the cradle is carried to the grave
 fr la caque sent toujours le hareng
 it il villano resta sempre villano
 de Setze den Frosch auf güldnen Stuhl,immer hüpfte er in den Pfuhl
 sp el tener no muda el ser

**ΕΞΟΥΣΙΑ
POWER**

ελ το μεγάλο ΨΑΡΙ τρώει το μικρό
 απ' όπου γυρίσει τ' αυγό, αλί στ' αυγό
 en might is right
 //God is always on the side of the big battalions
 fr la raison du plus fort est toujours la meilleur
 it il più forte ha sempre ragione
 contro la forza la ragion non vale
 de Gewalt geht vor Recht
 Das Recht des Stärkeren
 sp allí van leyes donde quieren reyes
 no hay tal razón como la del bastón

**ΨΕΥΤΗΣ
LIAR**

ελ ο ΨΕΥΤΗΣ και ο κλέφτης τον πρώτο χρόνο χαίρονται
 το ψέμμα έχει κοντά ποδάρια
 //ψεύτη μου μην αλησιμονάς, κλέφτη μου μάθε κρύβε
 en truth will out
 lies have short legs
 a good liar needs a good memory
 fr tout finit par se savoir
 it la verità vien sempre a galla
 il diavolo fa le pentole ma non i coperchi
 de Lügen haben kurze Beine
 Die Sonne bringt es an den Tag
 Ist es noch so fein gesponnen, kommt es doch ans Licht der Sonnen
 sp se coge antes a un mentiroso que a un cojo
 //el mentir pide memoria

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ

EXCUSE

- ελ της κοντής της ΨΩΛΗΣ τής φταίν`οι τρίχες
του κακού γαμιά του φταίν`οι τρίχες
κίνησ`ο Οβριός και βρέθηκε Σάββατο
αμ πότε σε ξεβράκωσα και δεν ήσουν χεσμένος;
//έκατσες στραβά και λες σου φταίει ο τόπος
//οι νυφίτσες όλο τη ρόκα της ακαμάτρας πάν`και κλέβουν
- en a bad workman blames his tools
(a bad lover blames his tool!)
- fr à mauvais ouvrier point de bon outil
//une excuse pire que la faute
- it il difetto è nel mánico
a cattivo lavoratore ogni zappa dà dolore
a cattivi marinari tutti i venti son contrari
- de Wenn der Reiter nichts taugt,ist das Pferd Schuld
- sp a la mala hilandera,la rueca le hace dentera
quien quiere quejarse presto halla achaques
al mal trabajador no le viene bien ningún azadón
la mala costurera,cuando no pierde el dedál,pierde la tijera

ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΟΡΤΗΣ

TOO LATE

- ελ τέτοια ΩΡΑ,τέτοια λόγια
καλά κρασιά
Χαιρόπουλος
απέταξε το πλι
καλά ξυπνητούρια
περσινά ξινά σταφύλια
φέξε μου και γλίστρησα
χθες πεινάσαμε,σήμερα ζυμώσαμε
στερνή μου γνώση να σ`είχα πρώτα
πήγε για μαμμή και ήρθε στα βαφτίσια
τώρα στα γεράματα,μάθε,γέρο,γράμματα
όταν αποκαεί το σπίτι,όλοι φέρνουνε νερό
αφού την έπαθ`η γριά,ετράβαγε το μάνταλο

να ματαγενόμουν νύφη,θά `ξερα να προσκυνάω
 φαγωμένα αχλάδια,κάτσε μέτρα τις ουρές τους
 en after death the doctor
 afterwit is everybody's wit
 after meat comes mustard
 it's easy to be wise after the event
 Monday morning quarterbacking(US)
 //to second-guess
 //too little too late
 fr après dommage chacun est sage
 après la mort,le médecin
 comme le carabinier d'Offenbach
 de la moutarde après dîner
 it dopo il fatto,il consiglio è matto
 arrivare a fumo di candela
 del senno di poi son piene le fosse
 //tardi lo man al cul,co el peto è fora
 de Nachher ist jeder klug
 Hinterher ist immer klüger
 Späte Reue fruchtet nicht
 Hinternach ist leicht reden
 Nach der Tat weiß jeder Rat
 Zu spät,mein Lieber,dein Namenstag ist vorüber
 sp a vísperas dan paz
 no esta el horno para bollos
 despues de vendimias,cestos
 a buenas horas,mangas verdes
 el conejo ido,el consejo venido
 a burro muerto,la cebada por el rabo

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΗΜΜΑΤΑ

αγάλια ΥΠΟΜΟΝΗ
άγιασε
άγιος
αγράμματος ΜΟΡΦΩΣΗ
ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ πίτα
ΑΔΙΕΞΟΔΟ γκρεμός
ΑΔΙΚΙΑ σπέρνουν
ΑΔΡΑΝΕΙΑ βρωμάει
ΑΔΥΝΑΜΙΑ γαιδούρι,γαμιώμαστε
ΑΔΥΝΑΤΟΝ κάβουρας
ΑΕΡΓΙΑ διάολος
αθέρα ΤΕΛΕΙΟΘΗΡΙΑ
αίμα ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ
ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ εμπόδιο
ΑΚΑΛΕΣΤΟΣ φυτρώνεις
ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ λύκο
ακόμα ΠΡΟΕΞΟΦΛΩ
ακούσεις ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ
ακριβός
αλεπού ΔΟΛΟΣ
ΑΛΗΘΕΙΑ αλήθεια,γυναικούλες,τρελό
ΑΛΛΑΓΗ Γιάννης,γυρίζει,νυφάδες
ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑ δύο-δύο
αμαρτία ΜΕΤΑΝΟΙΑ
αμαρτίαι ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ
ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ ακούσεις
αν ΜΗ ΠΙΘΑΝΟ
ΑΝΑΒΛΗΤΙΚΟΤΗΤΑ Μελέτης
αναβροχιά ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ
ανάγκα ΑΝΑΓΚΗ
ΑΝΑΓΚΗ ανάγκα,νηστεύει
ανακατεύεται ΔΙΑΦΘΟΡΑ
ΑΝΑΚΟΛΟΥΘΟ άναψε
αναμπουπούλα
άναψε ΑΝΑΚΟΛΟΥΘΟ
ανεμομαζώματα
ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ κούκκος
ΑΝΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ σκύλου

ΑΝΗΣΥΧΙΑ έγνοιες
 ΑΝΟΛΟΚΛΗΡΩΤΟ βοδι
 ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΜΟΣ μοναστήρι
 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ διάολο
 ΑΝΤΙΦΑΤΙΚΟΣ όρτσα
 ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΑ γδυθεί
 ΑΠΑΘΕΙΑ μαθημένα
 ΑΠΑΤΗ λάδι
 ΑΠΕΡΙΣΚΕΨΙΑ μυαλό
 ΑΠΛΗΣΤΙΑ πολλά
 ΑΠΟΓΝΩΣΗ πνιγμένος
 ΑΠΟΔΙΟΠΟΜΠΑΙΟΣ στραβά
 ΑΠΟΔΟΧΗ δεχούμενα
 απόντες ΑΠΟΥΣΙΑ
 ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ φασούλι
 ΑΠΟΥΣΙΑ απόντες,λησμονιούνται
 αράπη ΜΑΤΑΙΟΠΟΝΙΑ
 ΑΡΕΤΗ βασιλικός
 άρχοντας ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
 ΑΣΚΗΣΗ πράξη
 άσπρα ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ,ΛΕΦΤΑ
 ΑΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΑ κοντό
 ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ δάσκαλε
 ΑΤΕΛΕΙΕΣ τέλειος
 άτυχος ΑΤΥΧΙΑ
 ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ κερνάει
 ΑΥΤΑΡΚΕΙΑ λύκος
 ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ Νικόλα
 ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ νοικοκύρης
 ΑΥΤΟΔΙΑΦΗΜΙΣΗ παινέψεις
 ΑΥΤΟΕΠΑΙΝΟΣ παινιέται
 αφορμή ΠΡΟΣΧΗΜΑ
 αφρίζει ΠΕΙΣΜΑ
 ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ κολληγιά,λύκο
 αχλάδα ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
 βασιλικός ΑΡΕΤΗ,ξερά
 βάστα ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
 ΒΑΥΚΑΛΙΣΜΟΣ γελιέται
 βγάνει ΣΠΑΤΑΛΗ
 ΒΙΑΣΥΝΗ βιάζεται

ΒΛΑΚΕΙΑ Γιάννηδες,
βλογάει ΣΥΜΦΕΡΟΝ
βόδι ΑΝΟΛΟΚΛΗΡΩΤΟ
ΒΟΥΛΗΣΗ θέλει
βράση ΕΥΚΑΙΡΙΑ
βραχεί
βρεμένος
βρέξε ΕΡΓΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
βρίσκω ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
βροντάν ΚΑΥΧΗΣΙΟΛΟΓΙΑ
βρωμάει ΑΔΡΑΝΕΙΑ
γάϊδαρος
γαϊδούρι ΑΔΥΝΑΜΙΑ
γαμημένος ΖΗΜΙΑ(διπλή)
γαμιώμαστε ΑΔΥΝΑΜΙΑ
ΓΑΜΟΣ παντρευτεί
γδυθεί ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΑ
γείτονας ΓΕΙΤΟΝΑΣ
γελιέται ΒΑΥΚΑΛΙΣΜΟΣ
γένια ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΓΕΡΑΜΑΤΑ γέρος
γερνώ ΕΜΠΕΙΡΙΑ
γέροντα γέρος,ΓΕΡΟΥ σοφία
γέρος ΓΕΡΑΜΑΤΑ,γέροντα
ΓΕΡΟΥ(αξία) γριά
ΓΕΡΟΥ(σοφία) γέροντα
Γιάννηδες ΒΛΑΚΕΙΑ
Γιάννης ΑΛΛΑΓΗ(μη)
γιαούρτι ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΟΡΤΗΣ
γιατί ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ
γινάτι ΘΥΜΟΣ
γκρεμός ΑΔΙΕΞΟΔΟ
ΓΚΡΙΝΙΑ κλαίγονται
γλυκά ΤΙΜΩΡΙΑ
γλυκό ΚΑΛΟΠΙΑΝΩ
γλώσσα ΛΟΓΟΣ
γνώμη ΣΥΜΒΟΥΛΗ
γονάτιζε ΕΝΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΓΟΥΣΤΑ φαί
γριά ΓΕΡΟΥ(αξία)

γυναικούλες ΑΛΗΘΕΙΑ
 γυνή ΓΥΝΑΙΚΑ
 ΓΥΝΑΙΚΑ γυνή
 γυρίζει ΑΛΛΑΓΗ
 δανεικά ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ
 δάσκαλε ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ
 ΔΕΙΛΙΑ φοβάται
 δεχόμενα ΑΠΟΔΟΧΗ
 δήμαρχος ΚΑΤΑΝΤΙΑ
 διαίρει ΔΙΧΟΝΟΙΑ
 διάολο ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ
 διαολος ΑΕΡΓΙΑ
 ΔΙΑΦΘΟΡΑ ανακατεύονται
 ΔΙΑΦΟΡά μάτια
 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ ψωλής
 ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ στραβού
 ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ καλομελέτα
 ΔΙΠΟΡΤΟ πίτα
 ΔΙΠΡΟΣΩΠΟΣ σκύλο
 δις εξαμαρτείν ΛΑΘΟΣ
 ΔΟΛΟΣ αλεπού
 δουλειά ΕΡΓΑΣΙΟΜΑΝΗΣ
 ΔΟΥΛΕΙΑ
 δρυός ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ
 δύο-δύο
 ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΙΑ κοιλοπόνα
 ΔΩΡΑ χαρισμένο
 ΔΩΡΕΑΝ χάρισμα
 έγινε ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΟ
 ΕΓΚΑΙΡΩΣ πρόλαβε
 έγνοιες ΑΝΗΣΥΧΙΑ
 ΕΘΙΜΑ ζακόνι
 είπα τάξεις,ΥΠΟΣΧΕΣΗ
 ΕΚΔΙΚΗΣΗ μάχαιραν
 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ γαμιώμαστε,δρυός
 ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ πουλάκι
 ΕΛΠΙΔΑ
 ΕΜΜΟΝΗ ΙΔΕΑ πίναμε
 ΕΜΠΕΙΡΙΑ γερνώ,παθήματα
 ΕΜΠΛΟΚΗ χορό

εμπόδιο ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟ πουλει
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ παλληκάρι
ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ μπουκιά
ΕΝΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ γονάτιζε,ντράπου
ΕΝΟΧΕΣ μύγα
ΕΞΑΡΤΗΣΗ ορίζει
ΕΞΟΥΣΙΑ ψάρι
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ τέχνη
ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ πεινασμένος,φάτε
ΕΠΙΚΑΙΡΟ κολιός
ΕΠΙΜΟΝΗ λέγε-λέγε
επίσκοπος
ΕΡΓΑ κάβουρα,λόγια
ΕΡΓΑΣΙΟΜΑΝΗΣ δουλειά
ΕΡΓΑΤΙΚΟΤΗΤΑ βρέξε
ΕΥΘΥΤΗΤΑ σύκα
ΕΥΚΑΙΡΙΑ βράση
ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ μυστικό
εχθρός ΕΧΘΡΟ
ζακόνι ΕΘΙΜΑ
ΖΗΛΕΙΑ ζήλεια,κερατά
ΖΗΜΙΑ(διπλη) γαμημένος
ζήσε ΦΡΟΥΔΕΣ ΕΛΠΙΔΕΣ
ΖΗΤΑΩ μιλάει,ρωτώντας
ζυμώσει ΠΡΟΦΑΣΗ
ζωντανούς
θαύμα ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ
θέλει ΒΟΥΛΗΣΗ
ΘΡΑΣΟΣ μύγα,χωριάτη
ΘΥΜΑ ξερά
ΘΥΜΟΣ γινάτι
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ μύλος
ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ παπάς
ισχύς ΟΜΟΝΟΙΑ
κάβουρα ΕΡΓΑ
κάβουρας ΑΔΥΝΑΤΟΝ
καδής
καθαρός μάτι,ΤΙΜΙΟΤΗΤΑ
κάθεσαι ΠΑΡΩΝ

Καίσαρος φταίει
 κακαρίσματα ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
 κακή
 ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ σακί,στραβό
 κάλλη ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ
 καλομελέτα ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
 ΚΑΛΟΠΙΑΝΩ γλυκό
 καρτέρι
 καρφί ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
 κασίδη ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΣ
 ΚΑΤΑΝΤΙΑ δήμαρχος
 ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΟΡΤΗΣ γιαούρτι, ώρα
 κατουράει ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
 καυγάς
 ΚΑΥΧΗΣΙΟΛΟΓΙΑ βροντάν
 κεράσια λαγούς,ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ
 κερατά ΖΗΛΕΙΑ
 κερνάει ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ
 κλαίγονται ΓΚΡΙΝΙΑ
 ΚΛΕΦΤΗΣ κλεψιμέϊκα
 ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ αμαρτία,μήλο,ρόδο
 κοιλοπόνα ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΙΑ
 ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ λαού
 Κοκόροι
 κολαούζο ΠΡΟΦΑΝΕΣ
 κολιός ΕΠΙΚΑΙΡΟ
 κολληγιά ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ
 κόλλυβα ΠΑΡΑΣΙΤΙΣΜΟΣ
 κοντή
 κοντό ΑΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΑ
 κόρακας ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ
 κοσκινάκι ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ
 κόσμος ΜΙΜΗΤΙΣΜΟΣ
 κούκλα ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
 κούκκος ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ
 κουρεμένος
 κουρκούτι
 ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟ γυναικούλες,πηγές
 κουφού
 κόψουμε ΥΠΕΡΒΟΛΗ

κρεμαστάρια
 κυνηγούνε ΠΕΡΙΠΛΕΚΩ
 κυριελέησον ΥΠΕΡΒΟΛΗ
 λαγός ΠΡΟΚΑΛΩ
 λαγούς κεράσια,ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ
 λάδι ΑΠΑΤΗ
 ΛΑΘΟΣ δις-εξαμαρτείν
 λαίμαργα ΑΚΟΡΕΣΤΟΣ
 λάου ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ
 λέγε-λέγε ΕΠΙΜΟΝΗ
 ΛΕΦΤΑ άσπρα 2
 λησμονιούνται ΑΠΟΥΣΙΑ
 λογαριασμοί ΣΥΜΦΩΝΙΑ
 λογαριασμός
 ΛΟΓΙΑ λόγο,λόγος,νηστικό
 λόγια ΕΡΓΑ,ΦΛΥΑΡΙΑ
 λόγο ΛΟΓΙΑ
 λόγος ΛΟΓΙΑ
 ΛΟΓΟΣ γλώσσα
 λύκο ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ
 λύκο ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ
 λύκος ΑΥΤΑΡΚΕΙΑ
 ΛΥΣΗ(κακή) βραχεί
 ΜΑΖΟΧΙΣΜΟΣ σφάξε-με
 μαθημένα ΑΠΑΘΕΙΑ
 ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΣ κασίδη
 μάλι ΥΓΕΙΑ
 Μανώλης
 ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ κάλλη,προεδρίνα
 ΜΑΤΑΙΟΠΟΝΙΑ αράπη
 μάτι καθαρός,ΦΗΜΗ
 μάτια ΔΙΑΦΟΡά
 μάχαιραν ΕΚΔΙΚΗΣΗ
 Μελέτης ΑΝΑΒΛΗΤΙΚΟΤΗΤΑ
 μέλι
 μέρα
 ΜΕΤΑΝΟΙΑ αμαρτία
 ΜΕΤΡΟΝ μέτρον,πάπλωμα
 μήλο ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ
 ΜΗ ΠΙΘΑΝΟ αν

μιά ΡΙΣΚΟ
 μιλάει ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ
 ΜΙΜΗΤΙΣΜΟΣ κόσμος
 μισιακό
 ΜΟΙΡΑ ρόδα,τροχός
 μονά ΣΥΜΦΕΡΟΝ
 μοναστήρι ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΜΟΣ
 μοναχός
 ΜΟΡΦΩΣΗ αγράμματος
 μπαξές ΠΟΙΚΙΛΙΑ
 μπλέξεις(ου-) ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ
 μπουκιά ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ
 μυαλό ΑΠΕΡΙΣΚΕΨΙΑ
 μύγα ΘΡΑΣΟΣ
 μύγα ΕΝΟΧΕΣ
 μύλος ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
 μυστικό ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ
 ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ θαύμα,κοσκινάκι
 νηστεύει ΑΝΑΓΚΗ
 νηστικό
 ΝΙΑΤΑ νιάτα
 Νικόλα(άγιε-) ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ
 νιοντομάθει ΣΥΝΗΘΕΙΑ
 νοικοκύρης 2
 νοών ΥΠΑΙΝΙΓΜΟΣ
 ντράπου ΕΝΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
 νυφάδες ΑΛΛΑΓΗ
 ξένο
 ξένος
 ξέρα ΘΥΜΑ
 ξύλο ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ
 όμοιος ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ
 ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ όμοιος,σκατά
 ΟΜΟΝΟΙΑ διαίρει,ισχύς
 όμορφε
 ΟΡΙΑ χολή
 ορίζει ΕΞΑΡΤΗΣΗ
 όρτσα ΑΝΤΙΦΑΤΙΚΟΣ
 παθήματα ΕΜΠΕΙΡΙΑ
 παίνα ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΙΑ

παινάει ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ
παινέψεις ΑΥΤΟΔΙΑΦΗΜΙΣΗ
παινιέται ΑΥΤΟΕΠΑΙΝΟΣ
παλάμη
παλληκάρι ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ
παντρέψου ΓΑΜΟΣ
παπάς ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ
πάπλωμα 2 ΜΕΤΡΟΝ
παπούτσι
παππού
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ(κακό) άρχοντας
ΠΑΡΑΝΟΗΣΗ πούτσα
ΠΑΡΩΝ κάθεσαι
πατρίς
πεθάνω
πεθερά ΥΠΑΙΝΙΓΜΟΣ
ΠΕΘΕΡΑ πεθερά
πεινασμένος ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ
πειρασμός
ΠΕΙΣΜΑ αφρίζει
περασμένα ΣΥΓΓΝΩΜΗ
ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ γιατί
ΠΕΡΙΠΛΕΚΩ κυνηγούνε
περιττά ΣΠΑΤΑΛΗ
πέτρα
πήγες ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟ
πίναμε ΕΜΜΟΝΗ ΙΔΕΑ
πίτα ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ,ΔΙΠΟΡΤΟ,ΤΕΜΠΕΛΙΑ
πνιγμένος ΑΠΟΓΝΩΣΗ
ΠΟΙΚΙΛΙΑ μπαξές
Πόλη
πολλά ΑΠΛΗΣΤΙΑ
πολυαγαπούν
ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥΝΗ πολυτεχνίτης
πολυτεχνίτης ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥΝΗ
ποντικός ΣΥΝΗΘΕΙΑ
πουλάκι ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
πουλεί ΕΜΠΟΡΙΟ
πούτσα ΠΑΡΑΝΟΗΣΗ
Πράξη ΑΣΚΗΣΗ

πριν ΠΕΡΙΣΚΕΨΗ
προεδρίνα ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ
ΠΡΟΕΞΟΦΛΩ ακόμα
προίκα ΠΡΟΙΚΑ
ΠΡΟΚΑΛΩ λαγός
πρόλαβε ΕΓΚΑΙΡΩΣ
ΠΡΟΝΟΗΤΙΚΟΤΗΤΑ πριν,φρονίμων
Προξενητής ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΙΑ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ βρίσκω
ΠΡΟΣΧΗΜΑ αφορμή
ΠΡΟΦΑΝΕΣ κολαούζο
ΠΡΟΦΑΣΗ ζυμώσει
ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ μπλέξεις,φυλάει
ράβδος ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ
ραγισμένη ΥΓΕΙΑ
ράσο ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
ΡΙΣΚΟ μιά
ρόδα ΜΟΙΡΑ
ρόδο ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ
ρωτώντας ΕΡΕΥΝΩ
σακί ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ
σιγανά ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
ΣΚΑΡΤΟΣ σκυλί
σκατά ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ
σκοπός
σκυλί ΣΚΑΡΤΟΣ
σκύλο ΔΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
σκύλου ΑΝΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ
σπέρνουν ΑΔΙΚΙΑ
ΣΠΑΤΑΛΗ βγάνει,περιττά
σπίτι ΣΠΙΤΙ
στραβά ΑΠΟΔΙΟΠΟΜΠΑΙΟΣ
στραβό ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ
στραβού ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
στρώσεις ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ αίμα
ΣΥΓΓΝΩΜΗ περασμένα
σύκα ΕΥΘΥΤΗΤΑ
ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ αναβροχιά
συμβιβασμός

ΣΥΜΒΟΥΛΗ γνώμη,χορό
 ΣΥΜΦΕΡΟΝ βλογάει,κολληγιά,μονά,τρελίτσα
 ΣΥΜΦΩΝΙΑ λογαριασμό
 ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ καρφί,κατουράει,στρώσεις
 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ βάστα
 ΣΥΝΗΘΕΙΑ νιοντομάθει,ποντικός
 σφάξε-με ΜΑΖΟΧΙΣΜΟΣ
 τάξεις είπα,ΥΠΟΣΧΕΣΗ
 ΤΕΛΕΙΟΘΗΡΙΑ αθέρα
 τέλειος ΑΤΕΛΕΙΕΣ
 ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΟ έγινε
 ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ αχλάδα
 ΤΕΜΠΕΛΙΑ πίτα,ύπνος
 τέχνη ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
 τζίφρα
 τιμή ΦΗΜΗ
 ΤΙΜΙΟΤΗΤΑ καθαρός
 ΤΙΜΩΡΙΑ γλυκά,ξύλο,ράβδος
 τολμηρός ΤΟΛΜΗ
 τραβάτε-με
 τρελίτσα ΣΥΜΦΕΡΟΝ
 τρελό 2 ΑΛΗΘΕΙΑ
 τρελού ΥΠΕΡΒΟΛΗ
 τρίχα ΥΠΕΡΒΟΛΗ
 τροχός ΜΟΙΡΑ
 τρώγοντας
 τρωσ ΤΣΙΓΓΟΥΝΙΑ
 ΤΣΙΓΓΟΥΝΙΑ τρωσ
 Τυφλός
 Τυφλούς
 τύχη ΤΥΧΗ
 ΥΓΕΙΑ μάλι,ραγισμένη
 ΥΠΑΙΝΙΓΜΟΣ νοών,πεθερά
 ΥΠΕΡΒΟΛΗ κόψουμε,κυριελέησον,τρελού,τρίχα
 ύπνος ΤΕΜΠΕΛΙΑ
 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ παινάει
 ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ φίλος
 ΥΠΟΜΟΝΗ αγάλια
 ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ κέρασια,λαγούς
 ΥΠΟΣΧΕΣΗ είπα,τάξεις

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ γένια

ΥΠΟΧΩΡΩ φεύγα

ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΙΑ παίνα,προξενητής

φαί ΓΟΥΣΤΑ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ κακαρίσματα,κούκλα,ράσο,σιγανά

φάμε ΗΔΟΝΟΘΗΡΙΑ

φασούλι ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ

φερετζές

φεύγα ΥΠΟΧΩΡΩ

ΦΗΜΗ μάτι,τιμή

ΑΓΓΛΙΚΑ ΛΗΜΜΑΤΑ

- ABILITY μύλος(ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ) p 94
ABSENCE απόντες,λησμονιούνται(ΑΠΟΥΣΙΑ) p 18,79
ACCEPTANCE δεχόμενα(ΑΠΟΔΟΧΗ) p 47
ADVICE γνώμη,χορό(ΣΥΜΒΟΥΛΗ) p 43,149
AGREEMENT λογαριασμοί(ΣΥΜΦΩΝΙΑ) p 79
ALTERNATIVE παλληκάρι(ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ)p 105
ANGER γινάτι(ΘΥΜΟΣ) p 40
ANTICIPATION ακόμα(ΠΡΟΕΞΟΦΛΩ) p 11
APEING κόσμος(ΜΙΜΗΤΙΣΜΟΣ) p 70
APPEARANCES κακαρίσματα,κούκλα,ράσο,σιγανά(ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ) p59,71,120,122
APPRENTICE κασίδη(ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΣ) p 62
ARBITRARY κερνάει(ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ) p 64
BAD QUALITY σκυλί(ΣΚΑΡΤΟΣ) p 124
BOASTING βροντάν(ΚΑΥΧΗΣΙΟΛΟΓΙΑ) p29
BOTH WAYS πίτα,σκύλο(ΔΙΠΟΡΤΟ) p 113
BULLYING φωνάζει(ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ) p 147
CHANGE γυρίζει, νυφάδες(ΑΛΛΑΓΗ) p45,99
CHANGE(no) Γιάννης(μη ΑΛΛΑΓΗ) p38
CHARACTER κόρακα,χωριάτης(ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ) p 68,150
CHEAP φτήνεια(ΦΤΗΝΟ) p 144
CHEEK μύγα,χωριάτη(ΘΡΑΣΟΣ)p 94,150
CLAIM μιλάει(ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ) p 90
COMMUNICATION κοντό(ΑΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΑ) p 68
COMPLAINING κλαίγονται(ΓΚΡΙΝΙΑ) p 64
COMPLICATE κνηγούνε(ΠΕΡΙΠΛΕΚΩ) p 74
COMPROMISE αναβροχιά(ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ) p 16
CONCORD ισχύς(ΟΜΟΝΟΙΑ) p 56
CONFIDENTIALITY μυστικό(ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ) p 95
CONFORMITY βρίσκω(ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ) p 29
CONSEQUENCES καρφί,κατουράει,στρώσεις(ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ) p 17,62,128
CONTRADICTORY όρτσα(ΑΝΤΙΦΑΤΙΚΟΣ) p 102
COOPERATION βάστα-με(ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ) p 23
CORRUPTION ανακατεύεται(ΔΙΑΦΘΟΡΑ) p141
COURAGE τολμηρούς(ΤΟΛΜΗ) p 131
CRAFT τέχνη(ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ) p 130
CURIOSITY γιατί(ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ) p 40
CUSTOMS ζακόνι(ΕΘΙΜΑ) p 54
DEADLOCK γκρεμός(ΑΔΙΕΞΟΔΟ) p 40

- DECEIT αλεπού,λάδι(ΑΠΑΤΗ) p 13,76
 DECLINE δήμαρχος(ΚΑΤΑΝΤΙΑ) p48
 DEEDS κάβουρα,λόγια(ΕΡΓΑ) p 57,80
 DEFINITIVE έγινε(ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΟ) p51
 DEPENDANCE ορίζει(ΕΞΑΡΤΗΣΗ) p 102
 DESIRES πεινασμένος,(ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ) p 110
 DESPAIR πνιγμένος (ΑΠΟΓΝΩΣΗ) p 114
 DIFFERENCES μάτι (ΔΙΑΦΟΡΑ) p 86
 DILIGENCE βρέξε(ΕΡΓΑΤΙΚΟΤΗΤΑ) p 28
 DISCORD διαίρει(ΔΙΧΟΝΟΙΑ) p 48
 DISPROPORTION κοιλοπόνα(ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΙΑ) p 65
 DOUBLE-DEALING σκύλο(ΔΙΠΡΟΣΩΠΟΣ) p 124
 DOWRY προίκα(ΠΡΟΙΚΑ) p 118
 EDUCATION αγράμματος (ΜΟΡΦΩΣΗ) p 11
 ENDEARMENT γλυκό(ΚΑΛΟΠΙΑΝΩ) p 42
 ENEMY εχθρό(ΕΧΘΡΟΣ) p 54
 ENGAGEMENT χορό (ΕΜΠΛΟΚΗ) p 149
 ENVY ζήλεια,κερατά(ΖΗΛΕΙΑ) p 54,64
 EXAGGERATION τρελού,τρίχα(ΥΠΕΡΒΟΛΗ) p 133
 EXAMPLE(bad) άρχοντας(κακό ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ) p 19
 EXCESS κόψουμε,κυριελέησον(ΥΠΕΡΒΟΛΗ) p 73,74
 EXCUSE ζυμώσει(ΠΡΟΦΑΣΗ),ψωλής(ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ) p 55,152
 EXPERIENCE γερνώ,παθήματα(ΕΜΠΕΙΡΙΑ) p35,103
 EXPLOITATION δρυός(ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ) p51
 FAIR PLAY παπάς(ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ) p 107
 FATE ρόδα,τροχός(ΜΟΙΡΑ) p 120,134
 FINAL result αχλάδα(το ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ) p22
 FORESIGHT πριν,φρονίμων(ΠΡΟΝΟΗΤΙΚΟΤΗΤΑ) p 118,143
 FORGIVENESS περασμένα(ΣΥΓΓΝΩΜΗ) p 111
 FRIENDSHIP φίλος(ΦΙΛΙΑ) p 142
 GARRULOUS λόγια(ΦΛΥΑΡΙΑ) p 81
 GIFTS χαρισμένο(ΔΩΡΑ) p 148
 GIVE IN φεύγα(ΥΠΟΧΩΡΩ) p 140
 GIVING IN γονάτιζε,ντράπου(ΕΝΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ) p 43,98
 GOSSIPING πήγες(ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟ) p 112
 GRATIS χάρισμα (ΔΩΡΕΑΝ) p 147
 GREED πολλά(ΑΠΛΗΣΤΙΑ) p115
 GUILT μύγα (ΕΝΟΧΕΣ) p 94
 HABIT νιοντομάθει,ποντικός(ΣΥΝΗΘΕΙΑ) p 97,116
 HASTE βιάζεται(ΒΙΑΣΥΝΗ) p 24

- HEALTH μάλι,ραγισμένη,(ΥΓΕΙΑ)p 85,119
HEDONISM φάμε(ΗΔΟΝΟΘΗΡΙΑ) p 138
HEREDITY αμαρτίαι,μήλο,ρόδο(ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ)p15,89,122
HINT νοών,πεθερά(ΥΠΑΙΝΙΓΜΟΣ) p 98,109
HOME σπίτι(ΣΠΙΤΙ) p 126
HONESTY καθαρός(ΤΙΜΙΟΤΗΤΑ) p 59
HOPE ΕΛΠΙΔΑ p 52
HYPOCRISY φίλος(ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ) p 141
IDLENESS διάολος(ΑΕΡΓΙΑ) p 49
IMPATIENCE γδυθεί (ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΑ) p33
IMPERFECTION τέλειος(ΑΤΕΛΕΙΕΣ) p 130
IMPOSSIBLE κάβουρας(ΑΔΥΝΑΤΟΝ) p57
IMPROBABLE αν(ΜΗ ΠΙΘΑΝΟ) p 15
INACTION βρομάει(ΑΔΡΑΝΕΙΑ) p 30
INCOHERENCE άναψε(ΑΝΑΚΟΛΟΥΘΟ) p17
INCOMPLETE βόδι(ΑΝΟΛΟΚΛΗΡΩΤΟ) p 26
INCONSISTENCY δάσκαλε(ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ) p 46
INDIFFERENCE μαθημένα,πίτα(ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ) p84,114
INGRATITUDE λύκο (ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ) p 82
INJUSTICE σπέρνουν(ΑΔΙΚΙΑ) p 125
INSATIABLE λαιμαργία(ΑΚΟΡΕΣΤΟΣ) p 77
INSUFFICIENT κούκκος(ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ) p 70
INTEREST βλογάει,κοληγιά,μονά,τρελίτσα(ΣΥΜΦΕΡΟΝ) p25,67,91,132
IRRESPONSIBILITY σκύλου(ΑΝΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ) p 125
JUSTICE στραβού(ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ) p127
KINSHIP αίμα(ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ) p 11
LAZINESS πίτα,ύπνος(ΤΕΜΠΕΛΙΑ) p 113,137
LENDING δανεικά(ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ) p 45
LIAR ψεύτης(ΨΕΥΤΗΣ) p 151
LIBERTY πουλάκι(ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ) p 117
LIMITS χολή(ΟΡΙΑ) p 148
LOSS γαμημένος(διπλή ΖΗΜΙΑ) p32
LUCK τύχη(ΤΥΧΗ) p 136
MARRIAGE παντρευτεί(ΓΑΜΟΣ) p106
MASOCHISM σφάξε-με(ΜΑΖΟΧΙΣΜΟΣ) p129
MATCHING διάλο(ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ) p 49
MISERLINESS τρως(ΤΣΙΓΓΟΥΝΙΑ) p 135
MISFORTUNE άτυχος(ΑΤΥΧΙΑ) p 21
MISFORTUNE σακί,στραβό(ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ) p 122,126
MISTAKE δις(ΛΑΘΟΣ) p 50

- MISUNDERSTANDING πούτσα(ΠΑΡΑΝΟΗΣΗ) p 117
- MODERATION μέτρον,πάπλωμα(ΜΕΤΡΟΝ) p 88,107
- MONEY άσπρα(ΛΕΦΤΑ) p 19
- MOTHER-IN-LAW πεθερά(ΠΕΘΕΡΑ) p 110
- NECESSITY ανάγκα,νηστεύει(ΑΝΑΓΚΗ) p 16,95
- NEIGHBOUR γείτονας(ΓΕΙΤΟΝΑΣ) p 33
- NOVELTY θάυμα,κοσκινάκι(ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ) p 55,70
- OBLIGATIONS γένια(ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ) p 34
- OBSESSION πίναμε(ΕΜΜΟΝΗ ΙΔΕΑ) p 112
- OBVIOUS κολαούζο(ΠΡΟΦΑΝΕΣ) p 66
- OLD(value of) γριά(αξία ΓΕΡΟΥ) p 44
- OLD MAN`S(wisdom) γέροντα(ΓΕΡΟΥ σοφία) p 35
- OLD AGE γέρος(ΓΕΡΑΜΑΤΑ) p 36
- OPPORTUNITY βράση(ΕΥΚΑΙΡΙΑ) p 26
- OPTIMISM εμπόδιο(ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ) p 53
- PATIENCE αγάλια(ΥΠΟΜΟΝΗ) p 10
- PERFECTIONISM αθέρα(ΤΕΛΕΙΟΘΗΡΙΑ) p 11
- PERSEVERANCE λέγε(ΕΠΙΜΟΝΗ) p 78
- PERSPICACITY καλομελέτα(ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ) p 61
- POOR φτωχού(ΦΤΩΧΟΣ) p 144
- POSSIBILITY μπουκιά(ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ) p 93
- POWER ψάρι(ΕΞΟΥΣΙΑ) p 151
- PRACTICE πράξη(ΑΣΚΗΣΗ) p 117
- PRECAUTION ου μπλέξεις,φυλάει(ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ) p93,145
- PRESENCE κάθεσαι(ΠΑΡΩΝ) p 59
- PRETEXT αφορμή(ΠΡΟΣΧΗΜΑ) p 21
- PROCRASTINATION Μελέτης(ΑΝΑΒΛΗΤΙΚΟΤΗΤΑ) p87
- PROMISE είπα,τάξεις(ΥΠΟΣΧΕΣΗ) p 52,129
- PROMISES κεράσια,τάξεις(ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ) p63,76
- PROVOCATION λαγός(ΠΡΟΚΑΛΩ) p 74
- PUBLIC OPINION λαού(ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ) p 78
- PUNISHMENT ξύλο,ράβδος(ΤΙΜΩΡΙΑ) p 100,119
- RECKLESNESS μυαλό(ΑΠΕΡΙΣΚΕΨΙΑ) p 93
- REPENTANCE αμαρτία (ΜΕΤΑΝΟΙΑ) p 14
- REPLACEABLE μοναστήρι(ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΜΟΣ) p 92
- REPUTATION(bad) μάτι(κακή ΦΗΜΗ) p 85
- REPUTATION(good) τιμή(καλή ΦΗΜΗ) p 131
- RETRIBUTION γλυκά(ΤΙΜΩΡΙΑ) p 41
- REVENGE μάχαιραν(ΕΚΔΙΚΗΣΗ) p 87
- RISK μιά(ΡΙΣΚΟ) p 90

- SAVING άσπρα,φασούλι(ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ) p 21,138
- SCAPEGOAT στραβά(ΑΠΟΔΙΟΠΟΜΠΑΙΟΣ ΤΡΑΓΟΣ) p 126
- SCROUNGING κόλλυβα(ΠΑΡΑΣΙΤΙΣΜΟΣ) p 68
- SEARCH ρωτώντας(ΕΡΕΥΝΩ) p 122
- SELF-DECEPTION γελιέται(ΒΑΥΚΑΛΙΣΜΟΣ) p 34
- SELF-HELP Νικόλα(άγιε-)(ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ) p 96
- SELF-PRAISE παρνιέται (ΑΥΤΟΕΠΑΙΝΟΣ) p 105
- SELF-PROMOTION παρνέψειςΑΥΤΟ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ) p 104
- SELF-SUFFICIENCY λύκος(ΑΥΤΑΡΚΕΙΑ) p 84
- SIMILARITY όμοιος,σκατά(ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ) p 100,123
- STRAIGHTFORWARD σύκα(ΕΥΘΥΤΗΤΑ) p 128
- STUBBORNNESS αφρίζει(ΠΕΙΣΜΑ) p 22
- STUPIDITY Γιάννηδες(ΒΛΑΚΕΙΑ) p 37
- SUBJECTIVITY παρνάει(ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ) p 104
- TALKING γλώσσα (ΛΟΓΟΣ) p 43
- TASTE φαί(ΓΟΥΣΤΑ) p137
- THIEF κλεψιμέικα(ΚΛΕΦΤΗΣ) p 65
- TIMELY κολιός(ΕΠΙΚΑΙΡΟ),πρόλαβε(ΕΓΚΑΙΡΩΣ) p66,118
- TOO BUSY πολυτεχνίτης (ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥΝΗ) p116
- TOO LATE ώρα(ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΟΡΤΗΣ) p39,152
- TRADE πουλεί(ΕΜΠΟΡΙΟ) p 117
- TRUTH αλήθεια,γ υναικούλες,τρελό(ΑΛΗΘΕΙΑ) p 13,44,133
- ULTERIOR MOTIVE παίνα,προξενητής(ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΙΑ) p103,119
- UNBIASED ακούσεις(ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ) p 12
- UNSOLICITED φυτρώνεις(ΑΚΑΛΕΣΤΟΣ) p 146
- UNSUITABLE λύκο (ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ) p 83
- VAIN HOPES ζήσε(ΦΡΟΥΔΕΣ ελπίδες) p 54
- VANITY κάλλη,προεδρίνα(ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ) p 60,118
- VARIETY μπαξέξ(ΠΟΙΚΙΛΙΑ) p 92
- VICTIM ξερά(ΘΥΜΑ) p 100
- VIRTUE βασιλικός(ΑΡΕΤΗ) p 23
- WASTE βγάνει,περιττά(ΣΠΑΤΑΛΗ) p 24,111
- WASTED EFFORT αράπη(ΜΑΤΑΙΟΠΟΝΙΑ) p 18
- WEAKNESS γαϊδούρι,γαμιώμαστε(ΑΔΥΝΑΜΙΑ) p 31,32
- WILL θέλει(ΒΟΥΛΗΣΗ) p 56
- WOMAN γυνή (ΓΥΝΑΙΚΑ) p 44
- WORDS λόγο,λόγος(ΛΟΓΙΑ) p82
- WORKAHOLIC δουλειά (ΕΡΓΑΣΙΟΜΑΝΗΣ) p 50
- WORRY έγνοιες(ΑΝΗΣΥΧΙΑ) p 52
- YOUTH νιάτα(ΝΙΑΤΑ) p 96

Η ιδέα για τις Εκδόσεις Σαΐτα ξεπήδησε τον Ιούλιο του 2012 με πρωταρχικό σκοπό τη δημιουργία ενός χώρου όπου τα έργα νέων συγγραφέων θα συνομιλούν άμεσα, δωρεάν και ελεύθερα με το αναγνωστικό κοινό. Μακριά από το κέρδος, την εκμετάλλευση και την εμπορευματοποίηση της πνευματικής ιδιοκτησίας, οι Εκδόσεις Σαΐτα επιδιώκουν να επαναπροσδιορίσουν τις σχέσεις Εκδότη-Συγγραφέα-Αναγνώστη, καλλιεργώντας τον πραγματικό διάλογο, την αλληλεπίδραση και την ουσιαστική επικοινωνία του έργου με τον αναγνώστη δίχως προϋποθέσεις και περιορισμούς.

Ο ισχυρός άνεμος της αγάπης για το βιβλίο,
το γλυκό αεράκι της δημιουργικότητας,
ο ζέφυρος της καινοτομίας,
ο σιρόκος της φαντασίας,
ο λεβάντες της επιμονής,
ο γραίγος του οράματος,
καθοδηγούν τη σαΐτα των Εκδόσεών μας.

Σας καλούμε λοιπόν να αφήσετε τα βιβλία να πετάξουν ελεύθερα!

Με κέντρο αναφοράς τις ελληνικές παροιμίες, γίνεται μία προσπάθεια να αντιστοιχισθούν με αγγλικές, γαλλικές, γερμανικές, ιταλικές και ισπανικές, εστιάζοντας στις ιδιαίτερες εικόνες, έννοιες και λέξεις που χρησιμοποιεί ο κάθε λαός. Παραλείφθηκε δηλαδή σκόπιμα κάθε ξενόγλωσση παροιμία που η εκφορά της είναι πανομοιότυπη με την αντίστοιχη ελληνική. Με άλλα λόγια, δεν πρόκειται για ένα απλώς μεταφραστικό εγχείρημα. Πρόκειται για μία συγκριτική ταξινόμηση περίπου 3200 παροιμιών...

